

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Katedra psychologie

Diplomová práce

Bc. et Bc. Lucie Rubenová

Rozhodování při výběru partnera v romantických vztazích

Decision making in choosing a partner in romantic relationships

Praha, 2014

Vedoucí práce: Mgr. Alek Lačev, Ph.D.

Ráda bych poděkovala mému vedoucímu práce Mgr. Aleku Lačevovi, Ph.D. za jeho podnětné a inspirativní vedení při zpracování mé diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat konzultantovi PhDr. Pavlovi Uhlářovi za jeho cenné rady k oblasti rozhodování. Prof. PhDr. Lence Šulové, CSc. bych chtěla poděkovat za inspiraci, jež mi poskytovala během studia, která mě obohatila v oblasti psychologických teorií rodinných a partnerských vztahů. Velmi děkuji také BcA. Sylvii Rubenové a Bc. Janu Pejčochovi za významnou organizační podporu během organizace speed datingů v rámci výzkumné části mé práce.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu, a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V dne

Abstrakt:

Tato práce se zabývá tématem rozhodování při výběru partnera v romantických vztazích. Reaguje na fenomén seznamování se pomocí internetu a klade si otázku, zda jsou naše nároky na ideálního partnera a reálný výběr partnera koherentní.

V teoretické části jsou předloženy teoretické koncepty a studie k oblasti partnerských vztahů, a to k výběru partnera i setrvání ve vztahu. Práce vychází jak z evolučně-psychologických teorií (Buss, 1989), tak ze zkušeností partnerských poradců a teoretických konceptů sociálních psychologů, jako jsou například triangulární teorie lásky (Sternberg, 1986) či pět jazyků lásky (Chapman, 2002). V oblasti rozhodování se práce opírá zejména o Kahnemanovu (2013) teorii dvou systémů v rámci teorie duálního procesu.

Empirická část si klade výzkumnou otázku, zda nalézáme rozdíly mezi preferovanými vlastnostmi u ideálního partnera a subjektivně hodnocenými vlastnostmi osoby, která nás zaujme při reálném setkání pro potenciální navázání partnerského vztahu. Rozdíly nacházíme ve většině sledovaných aspektů. Cílovou skupinou jsou čeští vysokoškolští studenti, kteří absolvovali speed datingy, kde proběhlo pre-event a post-event dotazníkové šetření.

Klíčová slova:

Partnerský výběr, rozhodování, speed dating

Abstract:

This master's thesis deals with the topic of decision making when choosing a partner in romantic relationships. It reacts to the phenomenon of looking for a partner via internet dating sites and tries to determine whether the requirements we have for an ideal partner correspond to the real-life selection of a romantic partner.

In the theoretical part studies and theoretical concepts concerning romantic partnership are presented - selection of a partner as well as relationship maintenance. The thesis is based on evolutionary-psychological theories (Buss, 1989), experience of partner counselors and theoretical concepts of social psychologists, such as triangular theory of love (Sternberg, 1986) or five love languages (Chapman, 2002). In the decision making area, the thesis relies primarily on Kahneman's (2013) two systems within the dual process theory.

The empirical part poses the question whether we spot differences between the preferred characteristics of ideal partner and the subjectively evaluated characteristics of the person who we are attracted to at a real-life meeting, motivated to potentially establish a romantic relationship. In my research, most of the observed aspects showed significant references. The target group were Czech university students who participated in speed dating event and filled out pre-event and post-event questionnaires.

Keywords:

Partner selection, decision making, speed dating

Obsah

1. Úvod	8
2. Teoretická část.....	9
2.1. Partnerské vztahy.....	9
2.1.1. Jak chápat partnerské vztahy?	9
2.1.2. Jak na výběr partnera?	11
2.1.3. Jaké aspekty predikují, že partnerský vztah vydrží déle?	13
2.2. Studie volby partnera.....	19
2.2.1. Koho hledáme?.....	19
2.2.2. Jsme přehnaně vybíraví či ochotni ke kompromisům?	24
2.2.3. Jak můžeme zvýšit naši atraktivitu?	27
2.3. Rozhodování.....	30
2.3.1. Jsme rozumní?.....	30
2.3.2. Jak vybíráme?	32
2.3.3. Jak se tedy rozhodovat?	38
2.4. Moderní seznamování.....	41
2.4.1. Jaká je aktuální situace?.....	41
2.4.2. Jak se můžeme seznámit?	43
2.4.3. Jak se seznamujeme v Česku?.....	44
2.5. Rozhodování při výběru partnera.....	48
3. Empirická část.....	50
3.1. Úvod do výzkumu	50
3.1.1. Výzkumná otázka	50
3.2. Metodologie	51
3.2.1. Výběr vzorku.....	51
3.2.2. Výzkumný design	52
3.2.2.1. Obsahová analýza seznamovacích inzerátů	52
3.2.2.2. Výběr posuzovaných aspektů	54

3.2.2.3	Organizace speed datingů	55
3.2.2.4.	Sestavení dotazníků	56
3.3.	Vymezení hypotéz	58
3.4.	Analýza dat	69
3.4.1.	Deskriptivní statistika	69
3.4.2.	Testování hypotéz	69
3.4.3.	Další explorativní statistika	92
3.5.	Shrnutí výsledků	101
3.6.	Další zjištění	105
3.7.	Diskuse	107
3.8.	Možnosti využití výsledků	114
4.	Závěr	115
5.	Zdroje	117
6.	Přílohy	122

1. Úvod

Volba životního partnera je jedním z našich nejvýznamnějších rozhodnutí. Jsou pryč doby, kdy partnera vybírali rodiče či kdy jsme si vzali svou první lásku ze sousedství ze základní školy. Stoupá však možnost svobody volby ve výběru partnera, v literatuře i filmografii je idylicky ztvárňován fenomén romantické lásky. S moderní dobou však také přichází moderní formy seznamování, jako je seznamování pomocí internetu a organizovaných seznamovacích akcí.

V této práci se budu věnovat tématu rozhodování při výběru romantického partnera. Předestřu tak teoretické koncepty a studie věnující se partnerským vztahům a jejich různým formám. Jaká máme kritéria pro výběr partnera či jaké využíváme strategie ke zvýšení vlastní atraktivity. A pokud se nám přeci jen podaří si někoho vybrat, jaké aspekty zvyšují pravděpodobnost, že takový vztah i vydrží.

V kapitole moderní seznamování tak nalezneme přehledku možností, jak se organizovaně seznámit. Je však seznamování pomocí internetových inzerátů efektivní? Nepředstavují seznamovací portály jen takové katalogy potenciálních partnerů, kde si můžeme vybírat žádané „zboží“ dle obdobných kritérií, jako když si vybíráme jakékoli jiné produkty vysoké kvality, s mnoha funkcemi a skvělým designem? Takový výběr vyžaduje složitou analýzu, jaké vlastně máme požadavky na potenciálního partnera, a stanovení ukazatelů pro posouzení, zda je potenciální partner splňuje a je tak vhodný pro oslovení k otestování. Jsme si ale vědomi, co opravdu chceme? Vybíráme si své partnery logickou úvahou? Anebo se náš výběr v reálné situaci řídí zcela něčím jiným, mnohdy nevědomým?

Ve výzkumné části se tak budu věnovat otázce, zda nalézáme rozdíly mezi tím, co si myslíme, že chceme u ideálního partnera, a jakého potenciálního partnera si nakonec při reálném setkání vybíráme.

2. Teoretická část

2.1. Partnerské vztahy

Problematiku partnerských vztahů řešíme na každodenní bázi. Jedná se o důležité téma nejen pro zadané, ale i pro ty, kteří partnera či partnerku aktuálně nemají. V české společnosti můžeme sledovat fenomén tzv. sériové monogamie (Jandourek, 2012). Na rozdíl od polygamie, jež není u nás běžná, se jedná o situaci, kdy v jednu chvíli žijeme právě s jedním partnerem, avšak během života postupně vystřídáme partnerů více. Můžeme sledovat vztahy krátkodobé i dlouhodobé¹. Vztahy heterosexuální i homosexuální. Vztahy manželské i vztahy milenecké. Vztahy s dohodnutou či předpokládanou věrností, ale i vztahy sexuálně volné (například tzv. „přátelé s výhodami“ – přátelé, kteří spolu tráví čas, rozumí si v mnoha oblastech, sdílejí, mají mezi sebou sex, avšak nepovažují se za pár, například z důvodu chybějící lásky či závazku).

Ve výzkumné části této práce se budu zabývat o seznamování směřující k dlouhodobým vztahům, tj. vztahy definované jako heterosexuální monogamní vztah, kdy spolu pár žije dlouhodobě v jedné domácnosti, a to i sexuálně, a kdy partnerský vztah trvá minimálně tři měsíce.² V teoretické části však dám prostor i dalším typům partnerských vztahů.

2.1.1. Jak chápat partnerské vztahy?

Pokud zkoumáme partnerské vztahy, pokládáme si zároveň otázku: Proč vlastně máme potřebu žít v páru? Proč nám nestačí být sami? Tato otázka má však širší kontext, a vztahuje se k naší obecné potřebě afiliace (Rose, 2007), tedy nejen v kontextu vztahu partnerského, ale v kontextu vztahů dalších. Slaměník definuje afiliaci jako „*potřebu člověka navazovat pozitivní a těsné vztahy s jinými lidmi, které mohou mít podobu spolupráce, přátelství či lásky*“ (Výrost & Slaměník, 1997, p. 289). Uvádí několik důvodů, proč preferujeme nebýt sami (Výrost & Slaměník, pp. 289–290):

- Pro poskytnutí konsensuálního ověření našeho vnímání a chápání sociální reality. Ve vztahu k dalším lidem, většinou pro nás nějak významným a respektovaným, si můžeme ověřit a potvrdit, co je správné, či vhodné, či dokonce

¹ Dle této motivace se liší i strategie svádění a kritéria na výběr partnera (Buss, 2007). Z tohoto důvodu tak bylo důležité si pro výzkumnou část definovat, že se budu zabývat o motivaci pro výběr partnera pro dlouhodobý vztah.

² Lze se také odkázat na definici romantické opětované lásky, kdy nacházíme převažující kladné a intenzivní emoce vůči partnerovi, motivaci s ním setrvávat ve svazku, sexuální touhu vůči partnerovi, potřebu attachmentu vůči partnerovi, prožívaný sebe-přesah (partner jako součást mého života s vlivem na rozvoj mé osobnosti) a zaměření se na partnera, kdy chceme být ve svazku právě s ním, a ne s někým jiným (Aron, Fisher, & Strong, 2005).

žádoucí pro sociální chování. To, v čem se shodujeme nebo si jsme blízcí s dalšími lidmi, se tak stává předmětem konsensuálního ověření. Největší tendence k afiliaci se tak objevují ve chvílích nejistoty či ohrožení. Už samotná přítomnost dalších osob snižuje pocit úzkosti a napomáhá k volbě vhodných způsobů reakcí v ohrožujících situacích.

- Pro umocnění pocitů štěstí ve chvíli radosti či pro poskytnutí útěchy i úlevy při prožitých zklamáních a chvílích smutku. Své pocity rádi sdílíme se svými blízkými.
- Pro možnost srovnávání, osvojování si nových poznatků i poskytnutí zpětné vazby k našemu chování. A to v oblastech výkonnosti, úspěšnosti či způsobu prožívání.
- Pro vyšší sebehodnocení ve chvílích ocenění za úspěšně vynaložené úsilí.
- Pro získání uspokojení ze samotné spolupráce a společného dosahování cílů v rozličných činnostech.
- Pro pocit uspokojení ze sdílení samotného. Vzájemná důvěra, vzájemné sdělování si informací, které nejsou přístupné dalším lidem, sdílení obdobných názorů, přesvědčení, postojů, a možnost jejich prodiskutování.
- Pro zvýšení pocitu bezpečí z vědomí, že se ve složitých situacích můžeme obrátit na své blízké, kteří mají o nás starost, a jsou ochotni pomoci.

Všechny tyto aspekty můžeme nalézat i v touze po partnerském vztahu. Willi (2006, p. 107) vnímá potřebu poohlížet se po partnerovi jako výchozí stav „touhy po vztahu“. *„V mladším věku se chceme odpoutat od původní rodiny – v pozdějších fázích života se zase chceme zbavit spletnosti dosavadních milostných vztahů a jejich následků.“* Co nám však nabízí právě partnerský vztah oproti vztahům jiným? Zaměříme-li se tak nejen na obecnou potřebu afiliace, ale na právě potřebu „milovat“ v rámci partnerského vztahu, i zde nacházíme vícero rozdílů v pojetí. Lee vytvořil typologii různých druhů lásky na základě rozboru nejen romantické literatury (Výrost et al., 1997, pp. 305–306):

- Eros, jako erotická láska, jejíž hlavním znakem je silná sexuální touha po druhé osobě, a zdůrazňování její fyzické krásy.
- Ludus, jako druh hravé lásky bez výrazného svazku a s absencí žárlivosti.
- Storge, jako druh lásky přátelské jen s minimálním důrazem na vášeň.
- Pragma, jako druh lásky, který se řídí racionálním výběrem partnera na základě co nejvyššího osobního prospěchu.
- Materia, láska volná, bez trvalého svazku, založená pouze na uspokojování sexuálních potřeb.

- Agapé, druh nesobecké lásky se zaměřením na péči a starostlivost o druhého.

V běžném životě však nelze partnerskou lásku kategorizovat, hledáme ideál, kdy skloubíme několik těchto kategorií dohromady. Láska k partnerovi se i časem proměňuje, mění se tak poměr pociťované vášně ku poměru sdíleného přátelství založeného na prožitých společných chvílích a vzájemného porozumění.

2.1.2. Jak na výběr partnera?

Pracovní psychologové s oblibou říkávají, že nemá smysl investovat do rozvoje zaměstnanců v případech, kdy se zanedbal proces výběru. Podobná situace však nastává i v problematice partnerských vztahů. Šmolka (2005, p. 7) uvádí, že *„každý z nás potká za život údajně 100 až 150 bytostí, s nimiž by měl šanci na klidné a spokojené soužití.“* Dle čeho si však potenciální partnery vybíráme? A jak vycítíme, že si vybíráme správně?

Willi (2006) vnímá vhodného partnera jako toho, který nás doplňuje a napomůže našemu rozvoji. Vyjdeme-li tak z představy, že se každý z nás ve vztahu vyvíjí, a tedy že nám romantické partnerství poskytuje prostor k rozvoji našich rozličných osobních potencialit, lze potom soudit, že má volba trvalého partnera zásadní význam pro naši seberealizaci. Willi (2006, p. 106) uvádí, že *„rozhodující asi bude, zda partneři vzájemně podněcují svůj vývoj, na jaké vývojové nabídky reagují. Stejně důležité je, kterým vývojovým nabídkám se uzavírají, případně na které nereagují vůbec. Výběr partnera může být výhybkou procesu, který se buď nedá zvrátit, nebo v sobě váže spoustu osobního potenciálu.“* Špatný výběr potenciálního partnera tak může bránit našemu osobnostnímu rozvoji. V této souvislosti Willi mluví i o obranných mechanismech a strachu, které nám brání ve vhodném výběru partnera. Při výběru se totiž můžeme bát, že si vybereme špatně a promeškáme tak „toho pravého“. Předchozí zklamání v lásce nás zraňují a zůstává strach, že se obdobný neúspěch zopakuje. Někteří lidé se tak pouští do nových vztahů, jen aby se vyhnuli samotě; nenechávají si nějaký čas na vzpomínání se ze vztahu předchozího, na obnovení nové milostné touhy. V těchto případech se ale mohou snížit nároky na výběr partnera a ve výsledku se tak zpětně objeví nespokojenost s volbou. V párové terapii se tak pracuje s historií předešlých vztahů i otázkou, zda zůstává strach a nedůvěra, že nás další partner opustí. Co je tedy motivací pro výběr? Jaká zranění po sobě zanechal předchozí vztah? Čemu má zabránit volba nového partnera?

Po potenciálním partnerovi se můžeme porozhlížet kdekoli, poměrně rychle dovedeme odhadnout věk, etnický původ, socioekonomický status, tedy zda pocházíme z podobných prostředí a mohli bychom tak s vyšší pravděpodobností sdílet podobné hodnoty a postoje. Při prvním dojmu vnímáme vzhled – ukazuje se, že právě při prvotním kontaktu fyzická atraktivita převažuje nad ostatními aspekty. Avšak odvažujeme se spíše k oslovení osob s podobnou atraktivitou, nevybíráme si výrazně atraktivnější jedince (Výrost et al., 1997). I v dalších oblastech si hledáme potenciální partnery sobě spíše podobné: a to ty, kteří sdílejí základní hodnoty, preferované aktivity, životní projekty a cíle, obdobný životní styl. Dále nás zajímá, zdali mají podobné zkušenosti z původních rodin, kulturní vzorce, zda prožili dětství spíše ve městě či na venkově, v rodinném domě či v malém panelovém bytě. Nadto kupříkladu zjišťujeme, zda mají oba partneři podobný denní rytmus, zda brzy vstávající skřivani navazují vztah se skřivany a ponocující sovy se sovami. V těchto aspektech se řídíme heslem „*Člověk, který nemá rád sebe, nemůže mít opravdu rád ani druhé*“ (Šmolka, 2005, p. 8). Oblasti, kde je lepší se spíše doplňovat a řídit se tak heslem „*Partneři si prý mají být natolik podobní, aby si mohli navzájem porozumět, avšak natolik odlišní, aby se mohli milovat*“ (Šmolka, 2005, p. 12), jsou například v oblasti rozhodování, kdy je jeden z partnerů dominantnější a druhý submisivnější, či v oblasti komplementárních potřeb, kdy jeden rád pečuje a druhý je rád opečováván, či v oblasti komunikace, kdy jeden raději hovoří a druhý raději naslouchá. Svůj význam může mít i sourozenecká konstelace, kdy měl jeden z partnerů roli mladšího sourozence a druhý roli staršího; tyto zkušenosti si tak mohou přenést i do společného partnerství (Šmolka, 2005; Výrost et al., 1997).

Willi (2006) popisuje proces výběru partnera a rozhodování se, zda budeme chtít v námluvách pokračovat. Hned při prvním setkání se vzájemně vyměňují důležité informace, a to jak přímými dotazy, tak i čtením mezi řádky: jaký má náš potenciální partner sociální status, odkud pochází, zda má nějaké nedořešené minulé milostné vztahy, jaký je jeho vztah k původní rodině, zdali má již děti, jaké jsou jeho plány do budoucna, jaký má potenciál v oblasti zaměstnání. Dále přichází na řadu vzájemné srovnávání: zde vstupuje intuitivní odhad, jak se potenciální partner sám hodnotí. Dovedeme se mu vyrovnat? Nenabídne někdo z nás více než ten druhý? Další doménou jsou povahové vlastnosti, vzhled a fyzická atraktivita, osobní charisma, vystupování během prvního setkání, životní postoje, hodnoty a osobní cíle. Zajímají

nás tak nejen silné stránky, ale i ty rozvojové: slabosti a skryté nejistoty. Právě ty mohou zintenzivňovat vztah, protože nám je potenciální partner pomůže překonávat, či nás bude svými silnými stránkami v těchto oblastech doplňovat. Zvýšit úspěšnost pro flirt či hezké popovídání nám mohou silná přitažlivost, sebejistota i sociální dovednosti v oblasti komunikace. Ačkoli nás potenciální partner již od počátku sexuálně vzrušuje, vážnější vztah obvykle vzniká až ze vzájemné dynamiky, která v nás vyvolává pocit, že nás potenciální partner potřebuje, a že pro něj právě my můžeme být důležití a jedineční.

Sami si však vlastní strategie výběru potenciálního partnera nemusíme uvědomovat, přestože se nám může opakovat určitý vzorec. Willi (2006, p. 110) v párové terapii doporučuje prozkoumat tato témata v oblasti sebereflexe a explorační výběru partnera:

- *Jaký osobní vývoj Vám partner a partnerství umožnili?*
- *Jaký osobní vývoj jste umožnili partnerovi vy?*
- *Jakému osobnímu vývoji mohl partner nebo partnerství zabránit nebo mu překážet?*
- *Jakým chybám v osobním vývoji se dá s tímto partnerem předejít?*
- *Jaké osobní nedostatky může Váš partner kompenzovat?*
- *Jak působí výběr partnera na dosavadní vztahy, zvláště k původní rodině?*

Další otázka v rámci sebereflexe, zvláště po sérii nevydařených vztahů, by tak zněla: „*Vybírám si partnery, se kterými je možné vybudovat trvalý vztah?*“

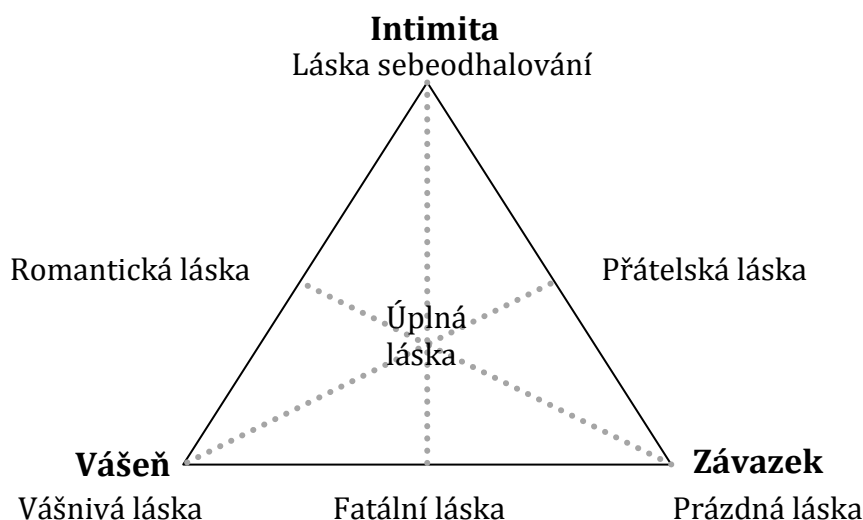
2.1.3. Jaké aspekty predikují, že partnerský vztah vydrží déle?

Zdali jsme si vybrali partnera dobře, dokáže mnohdy prověřit až čas. Na partnerském vztahu je třeba neustále pracovat, tento proces nikdy nekončí; spokojený vztah tak nelze zaručit jen správným výběrem – avšak čeho lze správným výběrem docílit, je zvýšení pravděpodobnost, že bude vztah dlouhodoběji fungovat.

Na fungování vztahu lze například nahlížet okem ekonomickým (Výrost et al., 1997): dle principu minimaxu posuzujeme vztah tak, že chceme minimalizovat náklady vkládané do vztahu a maximalizovat odměny pro nás ze vztahu vyplývající, tzn. co nejméně nudy, konfliktů, ústupků, a co nejvíce našeho ocenění partnerem, pocitu bezpečí, příjemného emocionálního ladění. Podobně lze zmínit i princip rovnosti, a to tak, aby poměr vkladů a zisků obou partnerů byl podobný. Již na

počátku vztahu tak lze odhadnout, zda se do budoucna budou snažit oba partneři o pohodu ve vztahu stejně: Přichází oba s nápady na společné trávení volného času? Pomáhají oba s domácími pracemi obdobnou měrou? Zmiňují se oba o partnerových kvalitách, dovedou je ocenit bez vyzvánění?

Vztah však nezůstává stejný jako na počátku, v jeho průběhu dochází k postupnému vývoji. Láska na první pohled bývá dlouhodobě méně úspěšná než ta vznikající postupně z dlouhodobého přátelství. Sternberg (1986) ve své studii uvedl tři základní „ingredience“ potřebné k fungujícímu partnerskému vztahu. Poměr těchto ingrediencí se však časem mění, a každý z páru může mít tento poměr aktuálně jiný. Intimita se váže k pocitu blízkosti a důvěrnosti mezi dvěma lidmi, zda jsme ochotni se partnerovi svěřovat a sdílet s ním věci, které bychom mimo pár nesdíleli. Vášeň se váže k vysoké psychické motivaci, je to hluboce prožívaná touha, spojená zejména se sexuálním aspektem. Závazek je vnímán jako těsné spojení, závislost postupně vybudovaná mezi dvěma lidmi. Pokud nenacházíme ve vztahu žádnou z těchto „ingrediencí“, Sternberg tento stav nazývá „neláska“.

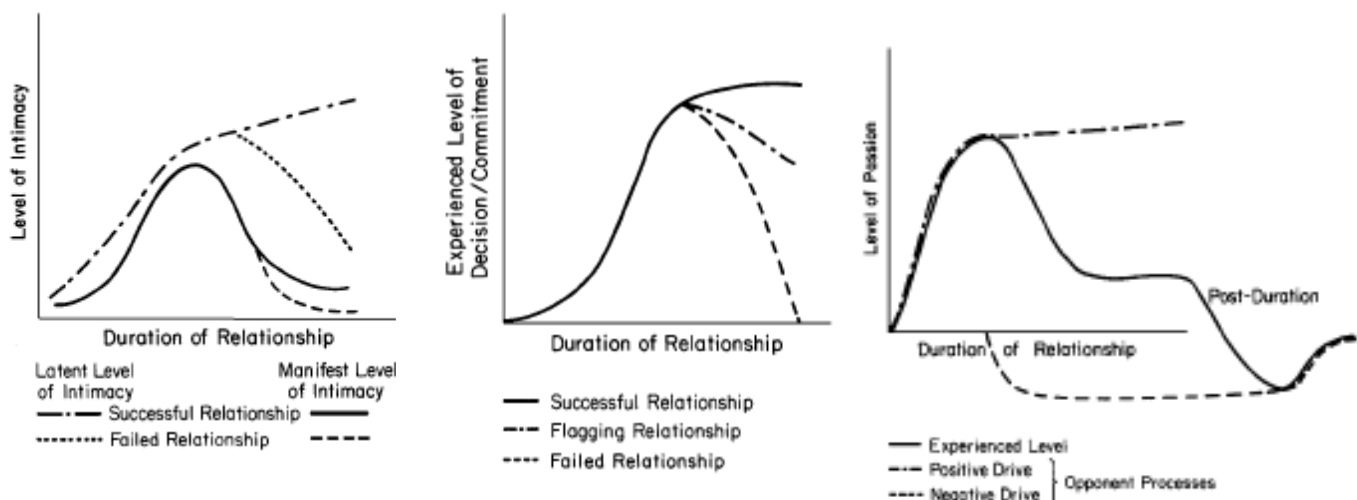
Obr.1 – Sternbergova triangulární teorie lásky (dle Sternberg, 1986)

Sternberg (1986) tak u dlouhodobě spokojených vztahů ilustruje následující vývoj:

- V oblasti intimity sledujeme z počátku vztahu prudký nárůst, partneři se navzájem poznávají, hodně si toho o sobě říkají. V další fázi vztahu manifestní úroveň intimity klesá, to však není dáno odcizením partnerů, ale naopak jejich sblížením, již jsou pro sebe předvídatelnější a nemusí si vše explicitně

sdělovat. Latentní úroveň intimity tak mírně stoupá. Vzhledem k nízké úrovni intimity, jež by byla dávána explicitně najevo, může být těžké navenek odhalit, jak partneři pocit blízkosti a důvěrnosti vnitřně prožívají.

- V oblasti závazku sledujeme zpočátku postupný mírný nárůst. Ve chvíli, kdy se partneři lépe poznají, je tento nárůst ještě prudší. Časem však dosáhne svého vrcholu. Ve spokojených vztazích však zhruba na úrovni vrcholu zůstává či jen mírně osciluje.
- V oblasti prožívané vášně vnímáme dva aspekty: pozitivní síla vášně dovede velmi rychle vzplanout, ale stejně tak rychle vychladnout; oproti tomu negativní síla vášně se rozvíjí velmi pomalu, avšak stejně pomalu i vymizí. Na počátku vztahu stoupá vášně velmi prudce, někdy hned při prvním setkání, a dosahuje svého vrcholu poměrně brzy – obvykle v okamžiku, kdy se objeví negativní síly. Vášně tak postupem času klesá, avšak u spokojených vztahů by se neměla dostat pod svou původní úroveň. Pokud se vztah rozpadne, může vášně propadnout až pod původní úroveň, kdy tak převládají jen negativní síly, ty pozitivní postupně vymizí.

Obr. 2 – Vývoj spokojeného trvalého vztahu dle Sternbergovy triangulační teorie lásky (Sternberg, 1986, pp. 126 – 127)

Sternberg tak uvádí, že je na počátku vztahu těžké odhadnout, zda se nám podaří vztah udržet; a to právě proto, že na jeho počátku je nejvýraznější složkou právě vášně, avšak intimita i závazek se objevují a budují až postupně. Teorie i empirie ukazují, že je hodně náročné si udržet romantickou lásku (pozn. vysoká vášně i vysoká intimita), protože ve chvíli, kdy dosáhneme vysoké intimity, vášně již začíná postupně klesat, protože se již objevily negativní motivační síly, a zároveň je

v déletrvajícím vztahu intimita spíše v latentní úrovni, není tak navenek příliš projevována. Aby intimita nevyprchala, Sternberg doporučuje vyhnout se ve vztahu úplné rutině, abychom měli na tom druhém ještě co objevovat, a aby se objevovaly nové situace pro společné sdílení. Tedy vytváření nových společných zálib či neobvyklé prázdninové aktivity. Co se týče vášně, zde je intervence nejnáročnější, protože právě tu máme nejméně pod vědomou kontrolou, a taktéž nejvíce podléhá habituaci. Naopak oblast závazku Sternberg vnímá jako oblast nejvíce pod vědomou kontrolou.

Pokud chceme vztah déle udržet, je třeba poznat potřeby našeho partnera, a zjistit, zda se shodují či doplňují s našimi potřebami. Šulová (2011, p. 184) uvádí typologii dle Sagera, která byla vypracována na základě osobnostních charakteristik a převažujících hodnot a postojů, a přistupuje k páru jako ke vhodně či nevhodně se doplňující dyádě:

- *Partner orientovaný na rovnoprávnost očekává v manželství stejná práva a povinnosti jako má druhý*
- *Romantický partner hledá v manželství především duševní porozumění*
- *Rodičovský partner o druhého rád pečuje*
- *Dětský partner je spontánní a získává moc nad druhým na tzv. metakomplementární úrovni – projevováním bezmoci a bezradnosti*
- *Racionální partner neprojevuje emoce, ale přesně vymezuje práva a povinnosti, chybí mu citlivost pro pocity druhého*
- *Přátelský partner očekává od manželství především společníka*
- *Nezávislý partner vyžaduje distance ve vztahu, nepřeje si, aby někdo příliš nahlížel do jeho osobních záležitostí*

Pokud odhalíme potřeby našeho partnera, dovedeme je pak také lépe naplňovat, aby byl ve vztahu s námi šťastný. Lidé hledají ve vztahu naplňování různých potřeb, a liší se tak u každého jejich struktura i důležitost. Dle pravidla „podle sebe soudím tebe“ však lásku obvykle vyjadřujeme různými způsoby, a to obvykle právě tím, který bychom si žádali i od partnera. Chapman (2002) na základě svých zkušeností vytvořil typologii „jazyků lásky“, které by nám měly pomoci odhalit, po čem náš partner touží, a jak jeho potřeby naplňovat, aniž by přitom docházelo k nedorozuměním. Zároveň tak můžeme odhalit i vlastní jazyk lásky, abychom si ujasnili, co ve vztahu hledáme, a

dovedli tak partnera napřímo požádat. „Jen zřídka se stane, že partneři mluví stejným jazykem lásky. Obecně máme tendenci mluvit naším primárním jazykem a jsme zmateni, když nám partner nerozumí, co se mu snažíme říci. Sdělujeme svou lásku, ale její poselství nikdy nedorazí do cíle, protože pro náš protějšek je nesrozumitelné“ (Chapman, 2002, p. 11). Níže tak ilustruji shrnutí, jak podpořit trvalost spokojeného vztahu (Frederick, n.d.):

Jazyk lásky	Jak komunikovat	Co dělat	Čemu se vyhnout
Slova ujištění	Povzbuzovat, potvrzovat, ocenit, vcítit se. Aktivně naslouchat.	Poslat nečekaný vzkaz. Upřímně a často povzbuzovat.	Nekonstruktivní kritice, nepovšimnutí si i neocenění snahy.
Fyzický kontakt	Neverbálně – používat řeč těla a často se dotýkat na důkaz lásky.	Objímat, líbat, držet za ruku, dávat pravidelně najevo fyzickou přitažlivost. Udělat z intimity významnou prioritu.	Fyzické zanedbávání, delší odpírání intimity, přijímat chladně fyzickou náklonnost.
Přijímání darů	Ohleduplnost, udělat z partnera prioritu, mluvit s jasným záměrem.	Dávat dary a pozornosti. I drobnosti mají velký význam. Dát najevo radost a vděk při přijímání daru.	Zapomínat na významné události, neprojevit nadšení při přijímání daru.
Pozornost	Ničím nerušená a na partnera zaměřená konverzace. Zásadní je udělat si chvíli jen jeden-na-jednoho.	Vytvářet speciální chvíle pohromadě, vzít partnera na procházku ve dvou, dělat i drobné každodenní činnosti s partnerem. Odjet ve dvou na víkend je velká věc.	Rozptýlení, když trávíte čas jen spolu. Delší čas bez trávení chvil jen ve dvou.
Skutky služby	Používat výroky typu „Já ti s tím pomůžu...“. Partner chce vědět, že jste s ním, že jste v tom oba.	Dělat společně domácí práce, donést partnerovi snídani do postele. Upravit si denní program, abychom mohli partnerovi s něčím pomoci.	Vnímat žádosti o pomoc od ostatních jako prioritnější, chybějící návaznost na úkoly a povinnosti, malé i velké.

Tab. 1 – Pět jazyků lásky, revidováno R. Frederickem, n.d.)

Potřeby v déle trvajícím vztahu se liší velmi individuálně. Lze však najít některé společné znaky zvláště pro muže a zvláště pro ženy. Šmolka (2005) ve své poradenské praxi nalézá několik kategorií, jež se u jeho klientek a klientů opakují. Tedy po čem ženy a muži ve vztahu doopravdy touží? U žen nachází čtyři základní

potřeby, žádná z těchto potřeb není důležitější než jiná: potřeba posedět a popovídat si s partnerem, potřeba duševního porozumění ve smyslu akceptace a vzájemného sdílení, potřeba vyjadřování lásky od partnera, potřeba, aby partner vycítil, co žena potřebuje, aniž by mu to musela explicitně sdělit. U mužů Šmolka taktéž nalézá čtyři základní potřeby, avšak v hierarchickém složení, a to: potřeba neustálého obdivu, potřeba nebýt zatěžován starostmi a dostupnost sexu, kdykoli na něj dostane chuť, a nakonec mít doma uvařeno a uklizeno.

Pokud se zaměříme naopak na aspekty, kterých bychom se měli v dlouhodobém vztahu vyvarovat, rozhodně by se jednalo o pohrdání partnerem (včetně úmyslného zesměšňování, kousavé poznámky, pohrdání v řeči těla a mimice), častá nekonstruktivní kritika (zaměřena na osobu, ne na konkrétní chování, dále obviňování), obranné postoje (výmluvy, odmítání zodpovědnosti, „ano, ale“, kňourání) a vytváření překážek partnerovi (odpírání komunikace, vyjadřování nesouhlasu, odporu, samolibosti). Ve vztahu by rozhodně měly převažovat sdílené pozitivní emoce oproti negativním (Gottman, 1995).

Plzák (1989) uvádí, že si nevybíráme jeden druhého, ale vybíráme se vzájemně. V některých aspektech je třeba, abychom se navzájem doplňovali, v jiných, abychom si byli co nejpodobnější. Plzák tak vytváří typologii partnerů i se vzájemnou kompatibilitou, zda se k sobě vzájemně hodí více či méně. U každého tak vnímá potenciální partnery tří kategorií: zakázaní, riskantní a nadějní. I při správném výběru nás však čeká dlouhá cesta: *„Pro trvalé manželství správný výběr sám o sobě nestačí. Podstatné je zvládnout úskalí párového soužití, neboli zvládnout pár jako jedno z nejmenších, ale také nejzákladnějších lidských společenství. Odstraníme-li ze své blízkosti partnery zakázané, pochopíme-li úskalí páru a máme-li v sobě dost kázně, neměli bychom v manželství vlastně nikdy selhat“* (Plzák, 1989, p. 264).

2.2. Studie volby partnera

Vlivnou studii k tématu volby partnera nacházíme v 80. letech pod vedením Davida Busse (1989), které se zúčastnilo 10.047 respondentů z třiceti sedmi kultur. Byť tento vzorek nelze považovat za reprezentativní (bylo zde podhodnoceno nižší vzdělání i nižší socioekonomický status, převládali obyvatelé vesnic, v některých kulturách se zapojovali studenti či byli respondenti rekrutováni pomocí inzerátu), přináší nám mnoho zajímavých informací o tom, co muži, respektive ženy chtějí od svých partnerů. Z této studie tak vycházelo mnoho dalších následovníků zkoumající partnerské vztahy.

2.2.1. Koho hledáme?

V Bussově studii (1989) si ve většině kultur ženy cenily dobrých finančních vyhlídek a schopnosti vydělávat, a to výrazně více, nežli požadovali muži od žen. Výjimku tvořilo pouze Španělsko, kde byl taktéž nalezen tento rozdíl, avšak nebyl statisticky významný. Tři čtvrtiny respondentek upřednostňovaly statisticky významně více pílí a ambice, muži od žen tyto vlastnosti tolik nevyžadovali. Co se týkalo věku partnerek v otázce vážící se k manželství a zakládání rodiny, muži preferovali ženy na vrcholu plodnosti, a to okolo dvaceti pěti let. Ženy preferovaly nejen muže starší (okolo dvaceti devíti let), ale také preferovaly větší věkové rozpětí mezi partnery. V tématu fyzické atraktivity se tento aspekt ukázal být pro muže důležitý, důležitější nežli u žen, a to ve třiceti čtyřech kulturách statisticky významně. Naopak oproti předpokladům se ukázalo, že sexuální nezkušenost a cudnost, tedy požadavek panenství pro započetí vztahu, byl již v osmdesátých letech významný pouze v některých kulturách, a zejména v zemích západní Evropy nehrál důležitou roli. Buss ve své výzkumné činnosti pokračoval, a zaměřil se tak na aspekty, co hledají ženy u mužů, a co hledají muži u žen.

Ženy u mužů hodně hledají zdroje, kterými by potenciální partner mohl zajistit rodinu. Co se týče ekonomické síly, ve studii provedené v devadesátých letech ženy žádaly od svého potenciálního manžela alespoň 70% výdělku, co vydělají v průměru ostatní (tzv. minimální procentualita), kdežto mužům stačilo od potenciálních manželek jen 40% výdělku, ve srovnání, co obvykle vydělají ostatní ženy (Buss, 2009). Mezi další aspekty zdrojů patřilo mužovo společenské postavení, jako jsou status, prestiž, hodnost, pozice v zaměstnání, moc, ale také vzdělání či stupeň profesionality. Buss uvádí příklad z každodenního života: „*Jeden kolega vyslechl*

konverzaci čtyř žen v restauraci. Všechny si stěžovaly na nedostatek vhodných mužů v lokále. A přitom byly tyto ženy obklopeny číšníky a žádný z nich neměl snubní prsten. Číšníky, již nemají zaměstnání s vysokým statusem, tyto ženy očividně přehlížely“ (Buss, 2009, p. 39). Zdroje mohou přinést i ambice a pracovitost potenciálního manžela. Mezi všemi taktikami používanými pro kariérní postup se právě tvrdá práce ukázala jako jeden z nejlepších předpokladů očekávaného postupu. Ti, kteří si předsevzali, že budou tvrdě pracovat, a také toto předsevzetí dodrželi, tak častěji dosáhli vyššího stupně vzdělání, vyššího příjmu i případného povýšení v zaměstnání. Ženy častěji preferovaly muže starší než ony samy, vyšší věk již přinášel mužům nabytý status a prostředky. Dalším prediktorem, že muž dovede zajistit zdroje, může být jeho inteligence. Respondenti se měli rozvzpomenout na nejinteligentnější lidi ve svém okolí, a popsat, v čem se jejich inteligence projevuje, jak sami koncept inteligence vnímají:

Inteligentní lidé mají tendenci hledět dále, vidět dané problémy z širší perspektivy a hodnotit je ze všech hledisek, což jim zpravidla umožňuje lepší úsudek a rozhodování. Správně sdělují svá poselství ostatním lidem a citlivě si všímají projevů značících, jak se cítí ostatní, což vypovídá o jejich dobrých sociálních schopnostech. Vědí, kam jít pro vyřešení problému; z toho lze vyčíst dobrý smysl pro úsudek. Inteligentní lidé správně hospodaří s penězi a to ukazuje, že zdroje nebudou ztraceny nebo promrhány. Zvládají úkoly, které předtím nikdy nevykonávali, jen s malými chybami, čímž prokazují vysokou účinnost při řešení problémů a smysl pro správné rozdělení času. Tím, že si ženy zvolí inteligentního partnera, si zvyšují šance na získávání všech těchto výhod (Buss, 2009, p. 50).

Na rozdíl od předchozích aspektů zde však neplatí čím více, tím lépe. Průměrně inteligentní ženy obvykle nechtěly geniálního partnera, ale spíše průměrně či nadprůměrně inteligentního. Vzájemná podobnost tak zde hrála vyšší roli.

Odhlédneme-li od potřeby zdrojů, Buss jmenuje několik dalších aspektů, které ženy očekávají od potenciálních partnerů. Fyzická atraktivita se zde neukazuje tak důležitá pro výběr jako u mužů. Roli zde však hraje dobré zdraví, a fyzické aspekty, které na něj poukazují, společně s naplňováním potřeby bezpečí, jako je vzrůst a síla, tj. muži vysocí, fyzicky silní, spíše sportovní typy. Z jiných výzkumů však vyplývá, že muži vyšší postavy mívají lepší příjmy i postavení a větší respekt.

Dalším důležitým aspektem se ukázala spolehlivost a stabilita ve smyslu emoční zralosti mužů:

Emočně nestabilní muži (...) jsou pro ženy obzvláště velkou zátěží. Mají především tendenci být zahledění sami do sebe a monopolizovat si zdroje, jež mají sdílet oba. Navíc se chovají vlastnický a činí si nárok na spoustu času svých manželek. Vykazují nadprůměrnou sexuální žárlivost, přičemž se rozčilují už při pouhém rozhovoru manželky s někým jiným. Projevuje se u nich závislost, vyžadují od svých manželek, aby se postaraly o všechny jejich potřeby. Bývají suroví slovně i fyzicky. Ukazují se jako bezohlední, například se nedostavují na smluvené místo včas. Jsou náladovější než jejich stabilnější protějšky, často pláčou bez zjevného důvodu. Mají nadprůměrně mnoho mimomanželských románek, což dává tušit dalším odklonům jejich prostředků a času. Všechny tyto újmy dokazují, že takoví manželé pohlcují čas a zdroje svých manželek, směřují svůj čas a prostředky jinam a efektivně neusměrňují své zdroje a prostředky žádaným směrem po celou dobu (Buss, 2009, p. 47).

Neméně důležitou roli hraje pro ženy láska a zavinanost. Bussovy studie potvrdily fenomén romantické lásky u 90% kultur. Ženy označovaly před vstupem do manželství lásku partnera jako ten nejdůležitější aspekt, nechtěly si tak brát někoho, byt' dokonalého, pokud by do sebe nebyli zamilovaní. S dobou se zvyšuje důležitost tohoto požadavku. (Buss, 2009; Buss, Shackelford, Kirkpatrick & Larsen, 2001)

Pro ženy i muže se ukázala jako důležitá vzájemná snášenlivost a podobnost v mnohých aspektech (Buss, 1985; Regan, 2007). Bylo zkoumáno 202 párů, s tím, zda spolu po letech zůstali či ne. Většinou spolu zůstaly páry, které si byly povahově podobné, objevovala se zde častější shoda v hodnotách přisuzovaným rolím obou pohlaví, postoji k sexu, v romantické lásce, náboženské víře, v hierarchii hodnot, příslušnosti k různým skupinám i v úrovni inteligence. Co se týkalo žen, ty vyjadřovaly preference pro partnery, kteří jim byli podobní ve vlastnostech jako nebojácnost, dominance a činorodost, vřelost, vlídnost, laskavost, zodpovědnost, svědomitost, pracovitost, úroveň inteligence, chápavost a tvořivost (Buss, 2009).

U mužů bylo důležitých společných aspektů pro výběr potenciální partnerky nalezeno méně. Aspekty se týkaly zejména fyzické atraktivity a zdraví, kritérií důležitých pro plodnost. Věkově muži preferovali ženy mladé, a to v rozdílném mužově věku; čím byli muži starší, tím vyžadovali vůči sobě mladší partnerky, jakoby tak neustále toužili po ženách stejného, nejvíce plodného, věku. Buss (2009, p. 78)

hovoří o potřebě fyzické atraktivity takto: „větší mužská preference pro tělesnou přitažlivost partnerky je jedním z nejlépe dokumentovaných psychologických rozdílů mezi oběma pohlavími“. Fyzicky atraktivní partnerka může zvyšovat mužův status hned dvojím způsobem: v očích mužů, kdy si může dovolit tak krásnou partnerku, i v očích žen, kdy pro ně působí vedle krásné partnerky atraktivněji, protože má zřejmě co nabídnout.³ Co se týče vnímání krásy, měla by žena vypadat mladě a zdravě. Různé kultury však měly rozličné představy o kráse ženy. Určitý soulad byl nalezen v symetrii tváře (což značí zdravý vývoj, bez utrpěných zánětů, či napadení parazity, či prodělaných úrazů). Tělesná stavba se také liší kulturně, zda v dané kultuře vyjadřuje sociální postavení a zdraví spíše štíhlost či tělnatost. Napříč kulturami se však muži shodují na poměru pasu a boků (tzv. waist-hip ratio), nejatraktivnější ženy mají tento poměr okolo 0,7, což je zároveň znakem plodnosti. (Buss, 2009; Singh, 1993)

Dalším důležitým aspektem pro muže je ženina počestnost a věrnost. Evoluční teorie hovoří o zaručení, že se muž bude starat vskutku o své dítě a investovat do něj své zdroje. Potřeba panenství se tak ukázala významnější než potřeba panictví. Míra se však výrazně kulturně liší, jako vodítko budoucí věrnosti se tak v západních kulturách vnímá spíše počet dosavadních sexuálních partnerů. Požadavek cudnosti se se jako kritérium objevuje i nadále, ale s dobou klesá důležitost tohoto požadavku (Buss et al., 2001).

V devadesátých letech dvacátého století přišel americký rabín ve snaze pomoci nezadaným Židům s myšlenkou speed-datingů (Wiseman, 2011). Jedná se o tzv. rychlá rande, kdy se v jedné místnosti sejde několik nezadaných osob, ideálně stejný počet mužů a žen, a každá dvojice má na sebe čtyři až sedm minut čas. Na závěr každý ohodnotí, s kým by se chtěl ještě do budoucna setkat, a předá své hodnocení organizátorovi akce. Organizátor je jediný, kdo má kontakty na všechny účastníky, a v případě vzájemné shody a touhy po dalším setkání, tyto kontakty předá. Metoda speed-datingů je v posledním desetiletí taktéž hojněji využívána pro výzkum partnerských vztahů. Jedná se o rychlou metodu, kde můžeme sledovat seznamování

³ O podobném fenoménu lze mluvit nejen v souvislosti s fyzickou atraktivitou. Skyler Place s kolegy ukazoval probandům nahrávky ze speed-datingů. Na některých nahrávkách byli hodnoceni považováni okolím za atraktivní, na jiných nikoli. S touto informací tak opravdu respondenti považovali za atraktivní častěji ty, kteří byli kladně hodnoceni i ostatními. Tento fenomén nápodoby se projevil jak u mužů, tak u žen. (Place, Todd, Penke, & Asendorph, 2010)

potenciálních partnerů. Častým designem je volba dotazníkového šetření před speed-datingem a následný follow-up s účastníky (Asendorph, Penke & Beck, 2011; Eastwick & Finkel, 2008). Luová a Zhangová (2009) pomocí speed-datingu sledovaly, koho si vybíráme. Účastníci měli vyplnit sebehodnotící dotazník týkající se jejich sociodemografie, politických názorů, zastávaných hodnot (zvoleny metody dle Ball-Rokeachové a Schwarze), osobnostních vlastností (zvolen koncept Big Five), dotazník efektivity a temperamentu, vnímaného osobního sebevědomí a úzkostnosti. Následně tak měli hodnotit, které účastníky by po speed-datingu chtěli blíže poznat, a ty zároveň ohodnotit na několika škálách. V tomto případě se neprokázala hypotéza, že by se přitahovali osobnostně podobní lidé. V druhé fázi výzkumu se statisticky signifikantně prokázala dyadická reciprocita, tedy pokud se někdo dozvěděl, že se někomu líbí, hodnotil ho poté kladněji, a chtěl jej blíže poznat.⁴ Studie se účastnili vysokoškolští studenti. Muži zde byli přitahováni k dívkám starším, štíhlejšími, fyzicky atraktivním, atletické postavy, spíše konzervativním, extrovertním, otevřeným novým zkušenostem, přívětivým, svědomitým, a které měly vyšší sebevědomí. Dívky byly více přitahovány muži, kteří byli fyzicky atraktivní a sportovně aktivní. Další vlastnosti se u dívčích nároků neprojevovaly jako signifikantní. Podobně koncipovanou studii zvolili i Fisman a kolektiv (Fisman, Iyengar, Kamenica & Simonson, 2006), taktéž s cílovou skupinou vysokoškoláků, výzkumníky v tomto případě však zajímaly pouze vybrané vlastnosti, a to fyzická atraktivita, inteligence a ambicióznost. Dle předpokladů pro muže byla statisticky významná fyzická atraktivita a pro ženy inteligence. Co se týče ambicióznosti, ukázalo se, že je důležitá pro ženy (Buss, 2009), v případě mužů však bylo prokázáno, že nechtějí ženy, které by byly ambicióznější než oni sami.

Chceme-li si uvědomit, co očekáváme od partnera, můžeme tak postupovat určitou diskriminační analýzou. Co by měl mít partner navíc oproti jiným vztahům v našem životě? Tuto otázku si položily i Sprecherová a Reganová ve své studii (2002), kde se zaměřily na kladení nároků v rámci různých typů vztahů. Cílovou skupinou zde byli vysokoškoláci. Porovnávané kategorie byly občasný sexuální

⁴ V případě, kdy by nebyla tato informace sdělena, spoléháme se tak na signály poskytované potenciálním partnerem, zdali se u něj objevuje zájem. Place se s kolegy zaměřil na naši schopnost správně dekodovat tyto signály, o něco čitelnější však byly právě u mužů (Place, Todd, Penke, & Asendorph, 2009).

partner, partner pro randění, manžel či manželka, kamarád stejného pohlaví a kamarád opačného pohlaví. Potvrdilo se, že v případě partnera, a to jak u vážného vztahu tak i pouze u sexuálních partnerů či partnerů pro randění, jsme při výběru náročnější v oblasti sociálního statusu, ambicí a schopnosti vydělávat, nežli jsme při výběru svých přátel. Totéž platí i v případě fyzické atraktivity. Oproti předpokladům jsme na partnery náročnější nežli na naše přátele i v případě vnitřních charakteristik jako je inteligence, vřelost a přívětivost, expresivita, otevřenost novým zkušenostem, smysl pro humor a zajímavost osobnosti. Srovnáme-li nároky na partnera pro vážný vztah s partnerem sexuálním, či se kterým jdeme na rande, byl zde předpoklad, že v případě sexuálních partnerů a partnerů pro rande mezi vyšší nároky bude patřit zejména fyzická atraktivita a sexuální otevřenost. Vysoké nároky se však ukázaly i ve všech ostatních aspektech, avšak na rozdíl od vážného vztahu zde nebyla tak vysoká důležitost tyto nároky splnit, ochota ke kompromisu zde byla vyšší. Co se týče přátelství, v případě požadavků na přátele opačného pohlaví byly nároky vyšší, a to zejména v oblastech fyzické atraktivity a vnitřních charakteristik. Toto podporují i evoluční teorie, kdy podvědomě cítíme, že je reprodukce možná i s kamarádem. Z diskuse tak vyplynulo, že respondenti možná nevnímali kategorie „občasný sexuální partner“ či „partner na randění“, „manžel“ jako neměnné, ale že je možné, že se z jednoho stupně vyvine stupeň další. Požadavky tak byly náročné pro všechny kategorie, ale lišily se ve vnímané důležitosti a v ochotě k ústupkům. Shodně pro všechny vztahy se tak ukázaly jako nejdůležitější kategorie vřelost, přívětivost, expresivita, otevřenost vůči novým zkušenostem a smysl pro humor.

2.2.2. Jsme přehnaně vybíraví či ochotní ke kompromisům?

Z výše uvedeného vyplývá, že požadavků na potenciálního partnera máme poměrně mnoho. Víceru nezadaných si již někdy povzdechlo, že se v jejich okolí nenachází nikdo vhodný, i když právě seděli v místnosti plné nezadaných potenciálních partnerů. Jsme tak přehnaně vybíraví, či jsou naše nároky přiměřené? Evoluční psychologové zastávají myšlenku, že vybíravější jsou ženy oproti mužům. Jedná se o představu, kdy právě ženy jsou těmi, které investují čas od početí po porození dětí, a následně o děti roky pečují. Oproti tomu mužům stačí do početí potomka investice v řádu minut při jejich plození. Muži tak mají teoreticky možnost vystřídat mnohem více žen jako potenciálních matek nežli mohou ženy vystřídat mužů jako potenciálních otců. Z tohoto předpokladu tak logicky vyplývá, že by vyšší

vybíravost žen v podobě většího množství nároků na potenciálního partnera byla opodstatněná (Buss & Schmitt, 1993; Ridley, 2007)⁵.

Kurzban a Weeden (2005) zkoumali data americké seznamky, která eviduje přes deset tisíc členů. Zhruba pro čtvrtinu z nich měli možnost získání doplňujících informací. Účastníci se seznamovali pomocí speed-datingů, a tak bylo snadné si položit otázku: jsou vybíravější muži nebo ženy? V tomto případě tak byly vybíravější ženy, které si volily průměrně 34% přítomných mužů, kdežto muži si volili průměrně 49% přítomných žen. Vyšší vybíravost žen v podobě méně označených partnerů či stanovování více kritérií se ukázala i v dalších studiích (Asendorph et al., 2011, Bokek-Cohen, Peres & Kanazava, 2007).

Je však třeba zohledňovat i další aspekty, jako je vlastní atraktivita či dostupnost potenciálních partnerů:

Je mnohem více adaptivní – z osobnostního, sociálního i evolučního hlediska – brát v úvahu omezení kladená na výběr partnera jako jsou naše osobní partnerská hodnota, naše relativní svoboda ve výběru partnera, a kvalita množství dostupných partnerů v blízkém okolí, a následně v důsledku tohoto změnit naše nároky či dojít ke kompromisu v požadavcích na ideálního partnera (Regan, 1998, str. 1288).

Ukázalo se, že čím byly ženy starší, tím jejich požadavky klesaly a byly více ochotné ke kompromisům, kdežto čím byli muži starší, tak se jejich vybíravost zvyšovala (Asendorph et al., 2011). Tento fenomén může souviset s potřebou žen založit rodinu. Ženy, na rozdíl od mužů, jsou však v plodnosti omezenější svým věkem. Bokek-Cohenová si s kolegy položila otázku, zda se vybíravost žen a mužů snižuje úměrně nedostupnosti potenciálních partnerů. (Bokek-Cohen et al., 2007). Vycházeli ze zjištění Bussovy studie (1989), že jsou ženy vybíravější než muži. V té však byl vyrovnán poměr dostupných žen a mužů. Zde však nastolili hypotézu, že čím vyšší bude tzv. sex-ratio (více mužů vůči ženám), tím vybíravější budou ženy a tím méně vybíraví budou muži; a naopak, čím bude sex-ratio nižší (více žen vůči mužům),

⁵ Někteří psychologové nepovažují toto vysvětlení v dnešní době za uspokojivé. Evoluční i sociální psychologové se však setkávají u označení rozdílných motivací u mužů a žen, kdy pro ženy je více ohrožující zamilovanost muže do jiné ženy, kdežto u mužů je více ohrožující ženina sexuální avantýra. Sociální psychologové tuto situaci vysvětlují rozdílnou motivací, kdy muži u ženy častěji nacházejí naplňování svých sexuálních potřeb, kdežto ženy ve vztahu hledají zejména porozumění. Evoluční psychologové se opět odvolávají na ženinu potřebu mít od muže přísun zdrojů, a mužovu potřebu mít jistotu v potenciálním otcovství (Buss, 2009; Šmolka, 2003).

tím budou ženy méně vybíravé a muži vybíravější. Data tak byla sbírána v Izraeli, kde jsou necelí dva nezadaní muži na tři nezadané ženy. Při srovnání mužů a žen však oproti předpokladu ženy zůstávaly vybíravější, i když situace byla výrazně nakloněna v jejich neprospěch. I v případě studie Sprecherové a Reganové (2002) ženy zůstávaly náročné nehledě na situaci, kdežto muži se situaci přizpůsobovali a kladli si vyšší nároky na ženy, které by pozvali na rande, pokud byl větší výběr.

Dále se prokázal i vztah vlastní atraktivity vůči atraktivitě potenciálního partnera, tzn., že čím jsme atraktivnější, tím jsme také vybíravější – tedy ti, kteří dávali častěji „ano“ ve speed-datinzích a chtěli se tak setkat s větším množstvím osob, sami méně „ano“ obdrželi (Kurzban et al., 2005). V tomto bodě různé studie však docházejí k trochu rozdílným závěrům; ve studii Asendorpha a kolegů se však tento fenomén prokázal signifikantní jen u mužů, u žen se vztah mezi tím, kolik mužů zvolily, a kolikrát byly samy zvoleny, neprokázal. Prokázal se zde však u žen i u mužů vztah mezi tím, jak byli sami vybíraví, a jak jsou sami objektivně atraktivní⁶ (Asendorph et al., 2011). Oproti tomu Reganová a Sprecherová (1998; 2002) nalézají vztah mezi vyšším sebehodnocením (tedy vlastní vnímanou atraktivitou) a vyšší vybíravostí pouze v případě žen. V případě, kdy měli respondenti hodnotit sami sebe, a následně označit své nároky na partnera, objevovala se tzv. hypergamie, tedy kdy žádáme od druhého vyšší kvalitu dané vlastnosti, než můžeme sami nabídnout (Bokek-Cohen et al., 2007). Ariely (2011) se v oblasti vnímaného sebehodnocení a vybíravosti zaměřil na oblast fyzické atraktivity. Studii provedl pomocí serveru hotornot.com, kde můžeme na škále 1 – 10 u registrovaných osob hodnotit, jak moc jsou pro nás fyzicky atraktivní. Co se týkalo hodnocení druhých osob, objektivně se shodovalo nehledě na vlastní fyzickou atraktivitu; avšak server má také funkci „meet me“, kde se již ukázalo, že méně fyzicky atraktivní lidé se odvažovali oslovit jen méně fyzicky atraktivní osoby, takže zde byla zapojena sebereflexe. Tato zjištění by odpovídala tzv. matching phenomenon, neboli fenoménu, kdy si nacházíme partnera obdobných kvalit a nemíříme tak přehnaně výše (Výrost et al., 1997). I přesto se zde ukázaly rozdíly mezi muži a ženami: u mužů byla až o 240% vyšší pravděpodobnost, že ženu pozvou na

⁶ Účastníci vyplňovali osobnostní dotazníky, byly posuzovány jejich fotografie z hlediska symetričnosti obličeje, vypočítáván BMI index, zaznamenána tělesná výška i nahráván hlas.

schůzku. Muži tak měli sklon žádat více schůzek a mířit výše (Ariely, 2011)⁷. Při ověřování hypotézy, zda méně fyzicky atraktivní lidé budou žádat méně fyzicky atraktivní potenciální partnery, Ariely uspořádal speeddatingy, a sledoval, kdo si koho vybírá. Krásnější účastníci chtěli častěji ty krásné, avšak méně krásní kladli více důrazu na inteligenci, smysl pro humor a laskavost. Ariely (2011, p. 155) tak navrhuje tři způsoby adaptace na vyrovnání se s vlastním estetickým omezením při výběru partnera: „1. *Změnit estetický ideál (Plešatí se mi vlastně líbí)* 2. *Vyhledávat jiné atributy (Plešatí se mi nelíbí, ale dám spíš na smysl pro humor)* 3. *Žádná adaptace (Plešatí se mi nikdy nebudou líbit. Nikdy si nezvyknu na svou pozici v žebříčku atraktivity).*“ Tato úvaha nemusí platit pouze pro případ fyzické atraktivity, ale i pro kompromisy v ostatních aspektech: vyzdvihovávání toho, co můžeme nabídnout oproti našim rezervám, a sebereflexivní posouzení a nastavení vlastních hranic, co můžeme po potenciálním partnerovi žádat.

2.2.3. Jak můžeme zvýšit naši atraktivitu?

Na vysokých školách byla provedena studie s otázkou, jaké podvodné techniky využíváme za účelem získání potenciální partnerky či partnera (Buss, 2009). Studenti uváděli zavádějící informace o své budoucnosti a možné kariéře, po boku potenciální partnerky či partnera předstírali nezájem při setkání s příslušníky opačného pohlaví, vytvářeli dojem věrohodnějšího a starostlivějšího člověka, než jim bylo přirozené, a předstírali nezájem o sex i ve chvílích, kdy právě ten byl jejich cílem.

Svou atraktivitu lze však zvyšovat i upřímnějšími způsoby. Při zkoumání spojitosti atraktivity a sportu přišli výzkumníci na to, že si ženy ještě více než altruismu a laskavosti cení ochoty čelit výzvám a riskovat a statečností svých potenciálních partnerů. Je tak vhodné při námluvách tyto vlastnosti dávat na odiv (Kelly & Dunbar, 2001).

Dalším podnětem pro studii se stala skutečnost, že pokud vnímáme někoho jako atraktivního, začne nám bít srdce rychleji. Je tak otázkou, zdali by této skutečnosti nešlo využít i naopak: pokud by se nám podařilo, aby našemu potenciálnímu

⁷ Kromě nižší vybíravosti mužů se zde však i nabízí úvaha ohledně dělby rolí mezi muži a ženami při seznamování. Roseová a Friezeová (1989) se zajímaly o představy mladých lidí o scénáři průběhu rande. Potvrdilo se zde stereotypní rozdělení genderových rolí, kdy muži zaujíмали aktivní roli (tzn., na rande pozvou oni, naplánují program, budou platit, budou otvírat dveře, případně budou i iniciovat sexuální aktivitu) a ženy zaujíмали roli reaktivní (tzn. vyčkávání, zda budou na rande pozvány, budou mít obavu o zevnějšek, přizpůsobí se programu).

partnerovi bilo v naší přítomnosti srdce rychleji, stali bychom se tak pro něj atraktivnějším? Dutton a Aron (1974) tak v sedmdesátých letech provedli studii, kdy jedna její část byla provedena na nebezpečně působícím rozviklaném visutém mostě, a její druhá část byla provedena na bezpečném pevném mostě. Atraktivní dívka oslovovala mladé muže s prosbou o vyplnění dotazníku, jehož součástí byla i pasáž z Tématicko-apercepčního testu; byla zde zjišťována míra obsahu se sexuálním podtextem, a zároveň i frekvence snahy o následné zkontaktování dívky, která muže oslovovala. Byly zde nalezeny signifikantní rozdíly. Avšak ty neplatily v případě, kdy se role prohodily: oslovoval atraktivní muž a oslovovanými byly dívky. Později tak byly provedeny další studie zkoumající vztah prožívané úzkosti a vnímané atraktivity potenciálního partnera. Cohen s kolegy (Cohen, Waugh & Place, 1989) prováděl svou studii v kinech při pouštění thrillerů: páry se pak častěji objímaly a držely za ruce. Mestonová a Frohlichová (2003) si pro podobný účel vybraly lunapark, kde byli oslovováni probandi ve frontě na jízdu na horské dráze. Probandům byly ukazovány obrázky opačného pohlaví a byli dotazováni, jak se jim zdají atraktivní. V případě, že byli probandi na horskou dráhu doprovázeni svými partnery, nebyl zde rozdíl signifikantní, avšak v případě, kdy se chystali na horskou dráhu bez partnerů, byly osoby na fotografiích označovány za výrazně atraktivnější.

Vnímané přitažlivosti přispívá i větší důvěra v potenciálního partnera navozená sebeodhalováním. Aron (Aron, Melinat, Aron, Vallone & Bator, 1997) s kolegy studovali několik neznámých párů, které spolu měli hovořit po dobu čtyřiceti pěti minut. První skupina měla vést klasický small talk spíše na neosobní rovině; druhá skupina byla požádána o sdílení velmi osobních informací a zážitků. Druhá skupina si tak vybuodovala důvěru a shledávala své protějšky atraktivnější.

Při snaze o zvýšení vlastní atraktivity můžeme nalézt rozdíly ve strategiích mužů a žen. Buss (1993; 2009) hovoří o tzv. stavění zdrojů na odiv. V případě mužů se jedná o ukazování své ochoty se zavázat a být ženě věrný, stavět na odiv svou tělesnou zdatnost, svou vlastní chabrost a sebedůvěru. Mnozí muži využívají i statusové symboly (například drahý vůz či hodinky). Ženy se naopak snaží o vylepšování svého vzhledu, aby působily mladé, krásné a zdravé, staví na odiv svou věrnost či využívají sexuálních signálů.

Co se využívání těchto signálů týče, Buss (2009) uvádí, že je tato strategie vhodná jen v případě krátkodobých známostí, avšak v případě zájmu o dlouhodobý vztah je

atraktivnější předstírat nedostupnost. Wiseman (2011) zmiňuje několik experimentů, které zkoumaly, zda jsou přitažlivější snadno dostupné ženy, které hned souhlasí se schůzkou, anebo ty nedostupné, které váhají, že mají jiné nabídky, a nakonec ne moc nadšeně pozvání na schůzku přijmou. Ani jedna z variant se však neukázala jako ideální. *„Nejlepší strategií pro uskutečnění případné schůzky je budit dojem, že je potřeba vás dobývat (a proto jste vzácným objektem, který za to stojí), ale přitom projevovat opravdový zájem o osobu potenciálního partnera“* (Wiseman, 2011, p. 153).

2.3. Rozhodování

V souvislosti s rozhodováním se často objevují témata jako „boj rozumu s emocemi“ či „racionální versus intuitivní rozhodnutí“. Denně děláme stovky rozhodnutí, aniž bychom si jich byli vědomi. Ačkoli nad nimi nepřemýšlíme, nejsou náhodná, jak kdybychom si pro ulehčení házeli kostkou. Co tedy hraje v našich rozhodnutích roli?

2.3.1. Jsme rozumní?

Každý máme určitou představu, když se řekne, že je někdo „rozumný“, případně, že jedná „racionálně“. Tato představa však nemusí být všem sdílená. Kahneman (2013) nám předestírá rozdílné představy v oblasti ekonomie a psychologie pro tento pojem. Dle Kahnemana v ekonomickém pojetí jsou racionální lidé ve svých myšlenkách, vírách a preferencích vnitřně konzistentní. Pokud by tak někdo věřil v duchy, zůstával by dle ekonomických teorií racionální, pokud by i jeho ostatní přesvědčení byla konzistentní s existencí duchů. Racionalita se tak zde pojí s logickou koherencí. Lidé, v psychologickém pojetí, však „racionální“, neboli vnitřně logicky koherentní, nebývají. Zde je tak lepší zvolit pojem „rozumný“. *„Rozumní lidé nemohou být racionální dle definice, ale neměli by být jen proto označováni jako iracionální. Iracionální je silné slovo, které obnáší konotaci impulzivitu, emocionalitu, a tvrdohlavé rezistence vůči rozumným argumentům“* (Kahneman, 2013, p. 392). Pokud bychom vzali optimální případ, kde bychom propojili klasickou teorii rozhodování ve smyslu „racionálního muže/ženy“ s „teorií subjektivního očekávaného užitku“, rozhodování by vypadalo následovně (Sternberg, 2002, pp. 427-428):

1. Zvážení všech možných známých alternativ s tím, že možná některé další alternativy budou nepředvídatelné
2. Využití maximálního množství dostupných informací s tím, že některé relevantní údaje by nemusely být dostupné
3. Pečlivé, i když subjektivní zvážení potenciálních nákladů (rizik) a výnosů každé alternativy
4. Pečlivá (ačkoli subjektivní) kalkulace pravděpodobnosti různých důsledků s tím, že jistota ohledně důsledků není možná
5. Maximální stupeň správného usuzování, které je založeno na zvážení všech výše uvedených faktorů

Ve skutečnosti se však nerozhodujeme takto složitě. Do procesu zasahují naše emoce, mnohdy provádíme rozhodnutí intuitivní bez složitého promýšlení kladů, záporů a dalších variant. Kahneman (2013) hovoří o dvou systémech. Systém 1 vyhodnocuje informace automaticky a rychle, s velmi malým či dokonce žádným úsilím a bez naší vědomé kontroly. Systém 2 přiděluje pozornost náročným duševním aktivitám, které ji v tu chvíli vyžadují, a to včetně složitých výpočtů.

Pokud se nás někdo zeptá, jaká máme kritéria na ideálního partnera, v tu chvíli zapojíme systém 2. Naše odpověď bude více „racionální“, zvážíme mnoho aspektů, jejich pro a proti, a jejich vzájemnou důležitost, promyslíme si kompatibilitu s naší osobností, ujasníme si naše očekávání od vztahu, zvážíme minulé zkušenosti, porovnáme potenciální partnery v našem okolí. Odpověď na takovou otázku vyžaduje složitější logickou operaci. V případě, že však budeme s přáteli v baru, a někdo nám právě představí svého kamaráda, a po chvíli se nás zeptá, zda se nám líbí, zde zapojujeme spíše systém 1. Vyhodnocení, zda nás osoba zaujala, a chceme ji blíže poznat, tak bude více „intuitivní“ a naše reakce rychlejší, aniž bychom si v tu chvíli sami uvědomovali, co vše bylo podkladem pro naši odpověď.

Ilustraci fungování systému 1 můžeme vidět na následující studii. Mednick v šedesátých letech vytvořil test kreativity⁸, ve kterém se vždy nalézají tři pojmy, a my máme nalézt pojem, který je všem společný. Některé triády mají snadné řešení, nad některými bychom museli déle uvažovat, a některé dokonce nemají řešení žádné. Skupina výzkumníků si tak položila otázku, zda dokážeme „vycítit“, zda daná triáda má či nemá řešení ještě předtím, než k řešení dojdeme logickou úvahou. Probandům tak byly prezentovány triády, a oni měli velmi rychle reagovat stiskem tlačítka, zda daná triáda má či nemá řešení. Čas byl nastaven tak, aby se dané úkoly v tak krátkém čase nestíhaly vyřešit vědomou logickou úvahou. Odhady byly mnohem přesnější, než kdyby se jednalo o pouhé náhodné hádání. V tomto případě tak systém 1 zafungoval. Druhou výzkumnou otázkou bylo, jak jsme ve spojení s naší intuicí vzhledem k aktuální náladě. Probandům se tak před začátkem testování snažili navodit dobrou či špatnou náladu pomocí rozvzpomenutí se na různé typy událostí v jejich životě. Nálada zde opravdu hrála roli. Probandům s dobrou náladou se tak dařily odhady lépe, zároveň však měli tendenci být méně ostražití a snáze přehlížet logické omyly (Kahneman, 2013).

⁸ Remote Association Test

Rozdílnosti fungování těchto systémů můžeme využívat i v přesvědčování a snaze o něčí změnu postoje. V různých situacích se tak můžeme rozhodovat různými způsoby. Petty a Cacioppo (Gálik, 2012) představili v osmdesátých letech tzv. model pravděpodobnosti zpracování⁹. Zvolíme-li tzv. centrální cestu, ta se blíží spíše zapojení systému 2: složitěji a déle zde vyhodnocujeme logické argumenty, sami si dohledáváme další informace, a jsme vysoce motivovaní pro dané téma, které je pro nás nějakým způsobem důležité. Zvolíme-li tzv. periferní cestu, ta se blíží spíše zapojení systému 1: naše rozhodnutí je rychlejší, spoléháme se na to, jaký máme ze situace pocit, je to více ovlivňováno naší aktuální náladou, a častěji se tak jedná o témata, která pro nás nejsou příliš důležitá. *„Zpracovávání informací prostřednictvím centrální cesty znamená, že osoba důkladně zvažuje argumenty, přemýšlí nad dopadem prezentovaných myšlenek a porovnává tvrzení se svými vlastními vědomostmi a hodnotami. Naopak periferní cesta znamená, že osoba zvažuje obsah zprávy rychle, nerozváženě a zaměřuje se na jednoduchá vodítka“* (Gálik, 2012, p. 26). Na výběr partnera takovouto teorii však aplikovat nemůžeme. Téma výběru partnera je pro nás hodně důležité, a jsme vysoce motivovaní vybrat správně, avšak při navazování prvotních kontaktů se mnohdy spoléháme právě na „pocit“ z potenciálního partnera a následné kroky mohou být více intuitivní (například si na základě rozumových argumentů hledáme potenciálního partnera, který bude spolehlivý, bude trávit volné večery s rodinou, avšak pro další sblížení nás emotivně zaujme potenciální partner, který nemá stálou práci a bydliště a neustále dobrodružně putuje po celém světě).

2.3.2. Jak vybíráme?

Co ovlivňuje naše rozhodnutí právě pro tuto volbu? V mnoha případech můžeme dělat tzv. líná rozhodnutí: máme-li toho na výběr příliš mnoho, začneme být demotivovaní a nemáme chuť zvažovat všechny kritéria. Představíme-li si například běžnou činnost jako je nakupování. Do obchodu přijdeme s jednoduchou myšlenkou, koupit si mléko, sýr a džus. Co si však máme vybrat, když jsou regály tak plné různých druhů. Jaký je mezi nimi rozdíl? Co pro nás bude nejlepší? A opravdu tato dilemata musíme podstupovat s každou položkou na nákupním seznamu? Není náhodou, že u kasy tak nacházíme čokoládové tyčinky, a to právě ve chvíli, kdy je kontrola našich impulzů nejslabší, poté, co jsme již znaveni ze všeho toho rozhodování a toužíme po

⁹ Elaboration Likelyhood Model

rychlém přísunu glukózy (Baumeister & Tierney, 2012). Nyní trávíme nákupy více času než dříve, ale méně si to užíváme, protože máme na výběr příliš mnoho možností a nákup nám tak trvá dlouho, než si vybereme. Nebylo by tak jednodušší nakupovat stále to samé a ignorovat paletu možností? Na oblast výběru při nákupu se zaměřily i některé psychologické studie. Například byla předestřena nabídka dvaceti čtyř marmelád. V jednom případě byla možnost ochutnávky všech marmelád, v případě druhém byla možnost ochutnávky pouze šesti marmelád. Větší paleta nabídky přitáhla více lidí, aby marmeládu ochutnali, ale když šlo již o samotný nákup, tak při velké paletě ochutnávek si marmeládu koupilo jen 3% lidí, kdežto při drobnější paletě ochutnávek si marmeládu koupilo až desetkrát více lidí (Schwartz, 2004).

Máme-li méně volby, můžeme si pak výběru i více vážít. Dívčím byla nabízena ochutnávka sušenek. Ačkoli ochutnávaly obě skupiny tu samou, v jednom případě byla sušenka nabízena v krabici již jako předposlední dostupná, ve druhém případě v krabici zbývalo ještě deset sušenek. Ve chvíli, kdy měly dívky hodnotit, jak jim sušenka chutnala, jako chutnější označovaly tu, kterých bylo méně k dispozici (Worchel, Lee & Adewole, 1975). Mnohdy máme pocit, že je-li něco dražší, je to zároveň luxusnější, a láká nás tak atraktivita určité nedostupnosti. Podobný princip lze někdy uplatnit i u vztahů a přitažlivosti zadaných mužů či žen, kteří jsou zajímaví svou nedostupností, a mají zřejmě co nabídnout, když je chtějí i ostatní (Ariely, 2009).

Opravdu tak chceme mít tolik možností volby? Ukázalo se, že při „chtění“ a „užívání si/obliby“ se v mozku aktivují jiná centra. Ačkoli si tak ceníme svobody, a toužíme po ní, nemusíme mít vždy potěšení z možnosti volby. V dotazníku 65% osob, které nemají rakovinu, odpovědělo, že kdyby ji měli, chtěli by mít možnost vybrat si svou léčbu. Avšak 88% osob, které rakovinu měly, odpovědělo, že by preferovali tuto možnost nemít (Schwartz, 2004),

Při měření pocitu štěstí¹⁰ v různých zemích bylo zjištěno, že v chudších zemích jsou lidé šťastnější. Nejšťastnější byli právě ti, kteří měli blízké vztahy s rodinou či přáteli, či patřili do náboženských komunit. Je však třeba podotknout, že úzké vztahy naši osobní svobodu, autonomii a možnosti výběru v mnohém omezují. Podíváme-li se na vztahy partnerské, příliš mnoho možností může být i nevýhodou: Budeme bydlet společně či zvlášť? Vezmeme se či ne? Budeme budovat kariéru či si pořídíme děti již teď? Najdeme pro nás oba nejlepší kariéru, i kdybychom měli žít částečně

¹⁰ Subjective well-being

odloučení? Budeme-li se stěhovat za prací, kterému z nás dáme přednost? „*V dnešní době leží na stole všechny romantické možnosti; všechny možnosti jsou reálné. Což je jen další explozí svobody, ale také se jedná o soubor voleb, kterými zaměstnáváme naši pozornost a plníme palivem z našich úzkostí*“ (Schwartz, 2004, p. 39).

Při výběru hraje silnou roli i relativita, máme-li možnosti srovnání. Nabídka nám sama o sobě nemusí přijít tak zajímavá, dokud nemáme možnost ji srovnat s horší nabídkou, v tu chvíli v našich očích stoupne. V jedné studii byla vytvořena série portrétů: probandi nejprve hodnotili atraktivitu osob na fotkách, aby byly vytvořeny podobně atraktivní páry (A a B). Jednomu z páru byl však vytvořen pomocí grafické úpravy méně atraktivní dvojník (například zvětšením nosu apod.). Byly tak vytvořeny trojice k hodnocení (A, A' a B), v tomto případě však až 75% respondentů volilo jako nejatraktivnějšího z trojice A (Ariely, 2009). Nicméně alternativy mají svou hodnotu jen ve srovnání s jinými. Pokud si vybereme jednu alternativu, cítíme tak pocit ztráty z té druhé. Většinou však nemáme na výběr z mnoha možností A, B, C, D, ale spíše u každé příležitosti zvažujeme, zda ji přijmout, či se jí vyhnout, či ji odmítnout. Lidé však touží po rozhodnutích, která se dají zvrátit. Hovoříme o tzv. averzi ke ztrátě: ve skutečnosti jsme silněji vedeni motivem vyhnout se ztrátě nežli dosáhnout zisku. Máme-li více voleb, které se vylučují, ztráta je pro nás emocionálně náročnější než absence zisku. Tyto alternativy mohou být zvažovány i v partnerských vztazích, kdy se rozhodneme pro bezpečí skomírajícího vztahu oproti rozvinutí nejistého, avšak kvalitnějšího vztahu nového (Ariely, 2009; Kahneman, 2013; Schwartz, 2004),

Pokud se již přece jen rozhodneme nesprávně, například uděláme něco proti našemu přesvědčení, hledáme si pak zpětně výmluvy sami před sebou, proč bylo naše rozhodnutí správné. Chceme jednat dle našich přesvědčení a postojů. Naše kognitivní složka touží být v souladu s realitou a s naším prožíváním. Tento fenomén nazýváme kognitivní disonancí (Výrost et al., 1997). Svá rozhodnutí si tak můžeme zpětně obhajovat i při výběru partnera (Tavrisová & Aronson, 2012, pp. 30-31):

Sociální psycholog Daniel Gilbert nás ve své podnětné knize Škobrtnout o štěstí žádá, abychom zvážili, co by se stalo na konci filmu Casablanca, jestliže by Ingrid Bergmanová nestanula znovu vlastenecky po boku svého manžela bojujícího proti nacistům, a místo toho zůstala s Humphreym Bogartem v Maroku. Bogart se jí snažil v srdceryvném rozhovoru přesvědčit, že jednou bude tohoto rozhodnutí litovat – “možná ne dnes, možná ne zítra, ale brzy a pak po celý zbytek života.” Opravdu by litovala, že Bogarta

opustila, a litovala by toho navždy? Gilbert dokládá bohatým souborem dat, že odpověď zní ne. Ingrid by byla šťastná, ať by se rozhodla tak, či onak. Bogart byl sice výmluvný, ale mýlil se ve svém předpokladu, a teorie disonance nám říká proč: Ingrid by si našla způsob, jak ospravedlnit kterékoli z obou rozhodnutí, a stejně tak důvody k tomu, aby potom byla ráda, že neudělala to druhé.

Příklady kognitivní disonance však lze nalézat i v partnerských vztazích, kdy si průběžně potvrzujeme správnost našeho výběru (Tavrisová & Aronson, 2012, pp. 167-168):

Co mají bláznivě šťastní novomanželé společného s nešťastnými páry, které zůstávají mnoho let ve svazku, jenž je citově vyčerpaný nebo plný hořkosti? Neochota všimnout si disonantních informací. Mnozí novomanželé, kteří usilovně hledají důkazy, jež by jim potvrdily, že si vzali dokonalého člověka, přehlíží nebo odmítají jakýkoli náznak, který by mohl být v rozporu s jejich přesvědčením a představovat varující signál budoucích problémů a konfliktů: "Začne trucovat, i když jen prohodím slovo s nějakým jiným mužem. Jak sladké, to znamená, že mě miluje."

Ospravedlnění, která tak sami před sebou máme, nemusí být vždy logická. Slouží spíše k naší osobní spokojenosti s provedeným rozhodnutím. Na téma uspokojení z volby byl proveden výzkum, kdy byly probandům předkládány čtyři obrazy, kdy si mohli vždy vybrat jeden, který si odnesou domů. Byly zde testovány tři strategie rozhodování. První skupině povolili dívat se na každý obraz po devadesát vteřin, a pak si sepsat svá pro a proti. Druhé skupině byly předestřeny všechny obrazy naráz a měli si hned vybrat ten nejlepší. Třetí skupina na chvíli viděla všechny obrazy, poté měla po dobu asi pěti minut řešit složité úlohy a anagramy, a následně si měli obrazy opět zběžně prohlédnout a rozhodnout se. V prvním případě si byli probandi svým výběrem nejjistější. Když však byla po několika týdnech zjišťována spokojenost s výběrem, nejspokojenější byla právě poslední skupina, které byl dán prostor pro odpoutání pozornosti vědomé mysli směrem k řešení anagramů, a tím pádem se mohli více rozhodovat nevědomě (Dijksterhuis & van Olden, 2006).

Neustálé zvažování pro a proti je však zdlouhavým a namáhavým procesem. V každodenním životě se tak snažíme si tyto procesy co nejvíce ulehčovat. Tversky a Kahneman (Simonson, 2007; Sternberg, 2002) tak přišli s jakýmsi mentálními zkratkami, díky kterým se rozhodujeme rychleji, ale je zde větší pravděpodobnost chyb při výběru, nazývají je heuristikami. Příklady některých heuristik:

- *Heuristika reprezentativnosti* (pravděpodobnost nejisté události posuzujeme dle toho, jak zřejmá je podobnost jevu s populací, do které jev patří, a jak je vysoký stupeň, který odráží charakteristické rysy procesu – například máme pocit, že je pravděpodobnější mít ze čtyř dětí alespoň jednoho syna a alespoň jednu dceru, nežli samé chlapce či dívky)
- *Heuristika dostupnosti* (pravděpodobnost nejisté události posuzujeme dle toho, jak snadné je pro nás vzpomenout si na relevantní příklady určitého jevu – například při dotazu, zda se domácím pracím věnují více já či partner, oba odpovíme „já“)
- *Iluzorní korelace* (jedná se o tendenci vnímat jevy tak, jakoby spolu souvisely)
- *Sebeřečňování* (vnímáme své schopnosti významnější, nežli jsou)
- *Retrospektivní předsudek* (po určité události máme pocit, že jsme ji z určitých známek mohli předem očekávat)

Určité mentální zkratky používáme i při seznamování. Máme-li nějaké informace o osobě a poznáme-li některé rysy dané osoby, máme tendenci si vytvářet celkový dojem, a některé rysy si tak domýšlet, aniž bychom se blíže poznali. Dle implicitní teorie osobnosti si každý z nás vytváří určitou představu o tom, které osobnostní rysy bývají v silném či slabším vztahu s dalšími osobnostními rysy. Dovedeme tak usuzovat i o vlastnostech, které daná osoba, kterou jsme nestihli blíže poznat, ani nemusí mít. Stejně tak se v našem interpersonálním poznávání řídíme i různými stereotypy, a jinou představu si uděláme o tomtéž muži, který dorazí v obleku, a jinou o muže, který bude nosit dredy (Dunning, 2007; Výrost et al., 1997).

Užívání mentálních zkratk si nebýváme vědomi a mnohdy tak nepoznáme, pokud se mýlíme. Graf níže byl výstupem ze studie, která se týkala spokojenosti s naším životem v čase ve vztahu k manželství.

Obr. 3 – Spokojenost se životem v čase ve vztahu k manželství (Kahneman, 2013, p. 380)

Lidé se rozhodnou vzít, protože předpokládají, že je to udělá šťastnějšími, či případně doufají, že trvalé pouto jakoby zapouzdří jejich stav aktuálního štěstí. Gilbert a Wilson (Kahneman, 2013) upozorňují, že rozhodnutí vzít se pro mnohé lidi reflektuje masivní chybu afektivní předpovědi. Během svatebního dne ženich i nevěsta vědí, že míra rozvodovosti je vysoká, a incidence manželské nespokojenosti ještě vyšší, avšak v tu chvíli oba věří, že jim se to stát nemůže. Dle grafu tak hned po svatbě vidíme prudký pokles spokojenosti. Graf je mnohdy interpretován jako proces adaptace, kdy nadšení rychle zmizí a manželství se stane rutinou. Je však možná i jiná interpretace, která se váže k heuristikám usuzování. Když se někoho zeptáme „Jak jste šťastni se svým životem jako takovým?“, není lehké na takovouto otázku v krátkém momentě odpovědět. Odpověď je často intuitivní. Zvláště snažíme-li se najít odpověď pomocí srovnání, že náš svatební den byl přece ten nejšťastnější. V jiném experimentu, který se týkal životní spokojenosti, poslali probandy před vyplňováním samotného dotazníku udělat pár fotokopii. Část našla na kopírovacím stroji minci, a část ne. Ti, kteří měli to štěstí a našli minci, si tak zvýšili náladu, a jejich odpovědi v dotazníku tak byly kladnější, celkově tak měli pozitivnější výsledky ohledně své životní spokojenosti. Jedná se tak o heuristiku nálady (Kahneman, 2013). Zároveň si lépe vybavujeme nedávné zážitky. Probandům byly pouštěny dvě nepříjemné nahrávky, jedna osmivteřinová, a druhá dvojnásobně dlouhá. Delší nahrávka začínala úplně stejně jako ta první, ale v její druhé polovině se zvuk ztišil. Když si tak měli probandi vybrat, kterou nahrávku by si poslechli znovu, vybírali si tu delší. Často si pamatujeme emoce spojené se zážitky, ale mnohdy si lépe pamatujeme až závěr zážitku, takže se nám pak nedaří udělat objektivní obecné posouzení (Schwartz, 2004).

2.3.3. Jak se tedy rozhodovat?

Schwartz nám předestírá návod, jaké kroky by mělo mít „dobré rozhodnutí“ (Schwartz, 2004, pp. 47-49):

1. *Zjistit, jaké jsou naše cíle*¹¹
2. *Ohodnotit si důležitost jednotlivých cílů*
3. *Identifikovat naše možnosti*¹²
4. *Zhodnotit, jak každá z možností naplňuje mé cíle*
5. *Vybrat nejlepší možnost*
6. *Později zvážit důsledky mého rozhodnutí k úpravě mých cílů, jejich důležitost, a způsobu, jak hodnotit jednotlivé možnosti v budoucnu*

K těmto krokům přidává ještě několik dalších tipů (Schwartz, 2004, pp. 221-236):

- *Vyberme si, kdy si vybíráme* (tedy rozhodujme se dlouze jen ve chvílích, kde jde o něco opravdu důležitého)
- *Bud'me rozumně vybíravými, ne sběrači*¹³ (sběrači jsou ti, kteří si vybírají jednu z předložených možností; rozumně vybíraví jsou ti, kteří zvažují, zda je vůbec nutné si vybírat, a přemýšlí mezi kterými možnostmi, či zda si sami nemohou vytvořit novou možnost)
- *Více se uspokojte, méně maximalizujte*¹⁴ (někdy stačí vybrat „dostatečně dobré“, není nutné mít vždy to nejlepší)

¹¹ „Avšak vědět, co chceme, v podstatě znamená dokázat adekvátně předpovědět, jak se po volbě jedné možnosti budeme cítit oproti zvolení jiné možnosti, a to rozhodně není snadný úkol“ (Schwartz, 2004, p. 47).

¹² Vzpomínáme na své minulé zkušenosti a dáme na zkušenosti druhých, poptáváme se přátel a přečteme si nějaké recenze. Necháváme se však ovlivňovat i různými reklamami, co je nám známé, je nám příjemnější. A je náročné zjistit si informace z nezávislých zdrojů o všem. Zároveň zkušenosti jednoho blízkého známého na nás budou mít větší váhu než od sta neznámých hodnotitelů v recenzi.

¹³ Be a chooser, not a picker

¹⁴ Nacházíme dvě strategie: „maximiser“, který si musí být jist, že jeho rozhodnutí je to nejlepší, které mohl udělat. „Satisficer“ je spokojen s tím, co je dostatečně dobré a nezatěžuje se pochybnostmi a starostmi nad tím, že může někde existovat něco lepšího. Maximalisté mají objektivně lepší výsledky než ti, co se rozhodnou hned, ale trvá jim rozhodnutí dlouho, a jsou tak ve výsledku méně šťastní a tíhnou pak více k lítosti a úzkostem nežli uspokojovači (Schwartz, 2004; Wiseman, 2011).

- *Myslete na náklady příležitostí z nákladů příležitostí* (někdy je třeba zvážit alternativy, ale zase nevyhledávat a neanalyzovat alternativy přehnaně moc, abychom nepřišli o potěšení z výběru)
- *Dělejte svá rozhodnutí nezvratná* (poté nebudeme tolik váhat a budeme s volbou spokojenější)
- *Praktikujte postoj k vděčnosti* (nemá smysl představovat si lepší možnosti, které nejsou realistické, je lepší spokojit se s tím, co máme)
- *Méně litujte* (svých rozhodnutí)
- *Předvídejte adaptaci* (když si něco vybereme, tak si na to časem zvykneme)
- *Kontrolujte svá očekávání* (naše očekávání by měla být realistická)
- *Omezte sociální srovnávání* (nesrovnávejme se neustále s ostatními, zejména s těmi, kteří jsou na tom lépe)
- *Naučte se milovat překážky* (svoboda volby se někdy stává až tyranií volby, je-li mnoho možností, někdy tak oceníme omezený výběr)

Pinker (2009, pp. 417-419) přichází přímo s představou, jak probíhá proces rozhodování při výběru partnera:

Nesentimentální sociální vědci a veteráni singles scény se shodnou, že randění je trhem. Lidé se liší svou hodnotou jako potenciální partneři pro manželství. Téměř všichni se shodnou, že Ten pravý či Ta pravá by měli dobře vypadat, být chytří, milí, vyrovnaní, zábavní a bohatí. Lidé se snaží zakoupit tu nejvíce žádoucí osobu, která je akceptuje, a z tohoto důvodu se mezi sebou berou nevěsty a ženichové přibližně stejné žádoucnosti. Avšak nákup partnerů je jen částí psychologie romance; vysvětluje statistiky procesu výběru partnera, ale ne ten finální výběr. Někde v tomto světě o pěti miliardách lidí žije ta nejkrásnější, nejbohatší, nejchytřejší, nejzábavnější a nejmilejší osoba, která by se k vám hodila. Ale váš ideál je jehlou v kupce sena, a můžete umřít sami, pokud budete trvat na tom, že počkáte, až se On či Ona objeví. Zůstat nezadaný něco stojí, jako samotu, bezdětnost, a hraní randících her během všech těch podivných drinků a večeří (a někdy i snídání). V určitém bodě se vyplatí usadit se s tou nejlepší osobou, kterou jste doposud potkali. Ale tento výpočet zanechává vašeho partnera zranitelného. Zákon pravděpodobnosti říká, že jednoho dne potkáte žádoučnější osobu, a pokud jste brali vždy to nejlepší, bude to dnem, kdy opustíte svého dosavadního partnera. Ale váš partner již investoval peníze, čas, čtení dětem, a vzdal se mnohého pro

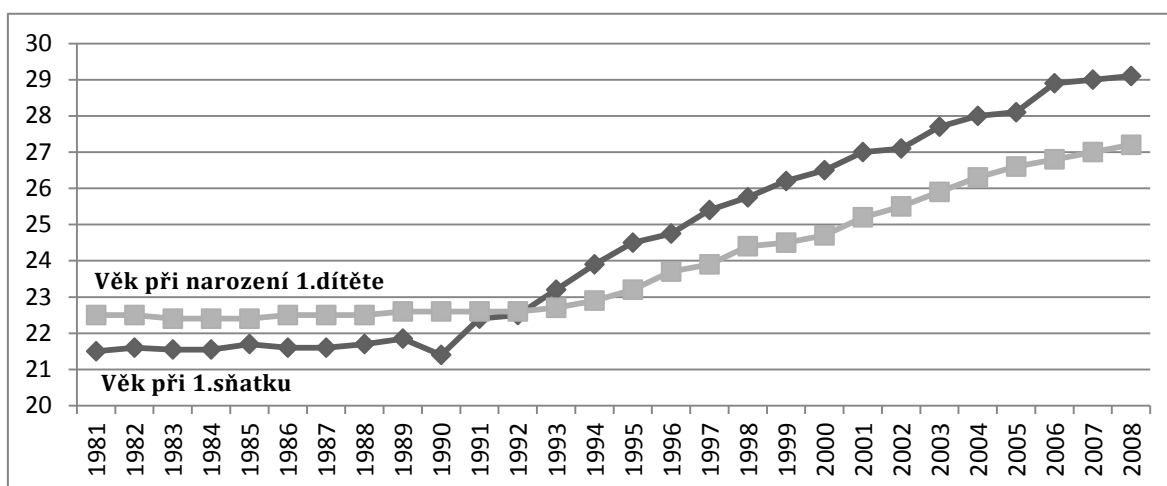
vztah. Kdyby váš partner byl tím nejžádoucnějším na planetě, nemusel by se ničeho bát, protože byste ho nikdy nechtěli opustit. Ale pokud tomu tak není, bylo by od partnera pošetilé vůbec do vztahu vstupovat. (...) Manželské zákony fungují trochu jako pronájem, ale naši předci si museli nalézt nějaký způsob, jak se sobě zavázat před existencí zákonů. Jak si můžete být jisti, že vás partner neopustí v minutě, kdy by bylo rozumné to udělat, když se „desítka“ přistěhuje do sousedství? Jednou odpovědí je neakceptovat partnera, který započal vztah s vámi z racionálních důvodů; najděte si partnera, který je vám zavázán, protože chce být právě s vámi. Zavázán čím? Zavázán emocemi. Emocemi, které se sám nerozhodl mít, a tak se je nemůže rozhodnout nemít. Emocemi, které nejsou spouštěny vaší objektivní partnerskou hodnotou a tak nebudou odcizeny někým s vyšší objektivní partnerskou hodnotou. Emocemi, které zaručují, že nejsou podvodem, protože mají psychologické projevy jako tachykardie, nespavost a anorexie. Emocemi jako romantická láska. (...) I když se nám dvoří perfektní nápadník, lidé nejsou schopni sami sebe přinutit k zamilování se, mnohdy k úžasu dohazovače, nápadníka i nás samotných. Namísto toho je to pohled, je to smích, to je ten způsob, který krade srdce. Vzpomeňme si, že manželé nejsou přitahováni dvojčaty svých manželek; zamilováváme se do konkrétního jedince, ne do jedincových kvalit. (...) Obvykle lidé netouží po nápadníkovi, který je chce příliš hodně a příliš rychle, protože to dává najevo, že je nápadník zoufalý (takže by měli počkat na někoho lepšího), a protože to ukazuje, že nápadníkové nadšení je příliš snadné spustit (tím pádem i kýmkoliv jiným). Rozpor námluv - dvořit se a přitom předstírat, že je těžké být dobyt – přichází ze dvou stran lásky: nastavení minimálních standardů pro kandidáty na trhu potenciálních partnerů a rozmarně se oddat tělem i duší jednomu z nich.“

2.4. Moderní seznamování

Partnerské vztahy i seznamování se postupně vyvíjejí. Je pravda, že dochází ke krizi rodiny? Či že klesá sňatečnost či stoupá rozvodovost? Nezapočneme-li vztah se středoškolským spolužákem ze sousedství, kde se můžeme seznámit? S rozvojem internetu a sociálních sítí se tak čím dál častěji seznamujeme virtuálně. Je seznamování skrz seznamovací agenturu jakýmsi stigmatem, či čím dál častější způsob?

2.4.1. Jaká je aktuální situace?

Od devadesátých let dvacátého století sledujeme v České republice narůstající věk žen prvorodiček i žen vstupujících poprvé do manželství. Nyní až třetina mužů i žen neplánuje do manželství vůbec vstupovat (Kocourková, 2011).

Obr. 4 – Vývoj průměrného věku při vstupu do manželství a při založení rodiny (Kocourková, 2011, p. 160)

Převážná většina mladých rodin plánuje a také má dvě děti, avšak snížil se jejich podíl v populaci. Přibývá jak rodin pouze s jedním dítětem, tak se i zvyšuje počet trvale bezdětných žen. Odhaduje se, že podíl bezdětných žen ve věku padesáti let může dosáhnout až 16% oproti maximální hranici 7% před rokem 1990. Zatím je těžko odhadnutelné, do jaké míry bude značný pokles intenzit plodnosti mladých žen vykompenzovaný vyšší úrovní plodnosti žen ve starším věku. Vzhledem k biologickému omezení se odhaduje, že horním limitem pro porození prvního dítěte by měl být věk třiceti tří let, stoupá tak počet dětí narozených pomocí asistované reprodukce, nyní okolo 4% (Kocourková, 2011). Od roku 2007 má sňatečnost v České republice klesající tendenci, jsou zatím známa data do roku 2013. V roce 2012 byla zaznamenána nejnižší rozvodovost od 70. let dvacátého století, kdy byla úhrnná

rozvodovost pouze 44,5%¹⁵ (Český statistický úřad, 2013). Zvyšující se počet svobodných matek je nyní spíše iluzorní: stoupá počet nesezdaných soužití, do kterých se narodí děti. V rámci International Social Survey Programme bylo v roce 2002 zjištěno, že až 60% mladých lidí, kteří měli děti za svobodna, nežilo v dobu porodu s partnerem (v celoevropském srovnání se tak ČR nacházela zhruba v polovině co do počtu narozených dětí mimo manželství). Výzkum na téma Rodina a změna v genderových rolích je prováděn každých deset let, data z roku 2012 zatím nejsou zpracována (International Social Survey Programme: Family and Changing Gender Roles III - ISSP 2002, 2013; Šalamounová & Nývlt, 2006). Co se týče instituce svatby, v roce 2006 ji až 70% mladých Čechů nepovažovalo za zbytečnou a 64% by tak chtělo v budoucnu uzavřít manželství (Procházková, 2006).

Hovoří-li se o krizi rodiny, jedná se tak o mýtus? Šmolka hovoří o krizovém období zhruba posledních čtyřiceti let. Stoupá vzdělanostní úroveň žen, s čímž se narušuje tradiční patriarchální model rodiny. Muž tak přichází o své dříve výsadní postavení a vzdělanější žena se chce uplatnit i ve své profesi. Některé ženy mají vyšší plat než jejich partneři, avšak tradiční představy o dělbě mužských a ženských rolí na nás mají stále vliv. V sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století byl velice nízký věk sňatečnosti a s tím i docházelo k těžce slučitelné kumulaci životních startů (pracovních, partnerských, rodičovských), v této generaci opouštějí děti hnízdo v době, kdy je rodičům okolo čtyřiceti let, sami jsou však ještě poměrně mladí, a tak představa celý cyklus si ještě zopakovat, avšak s někým jiným, může být poměrně lákavá. V daném období byla Česká republika zároveň zemí s téměř nejnižším procentem trvale svobodných žen a mužů na světě, protože společenské i ekonomické tlaky na uzavření manželství byly veliké. V posledních letech však stoupá věk snoubenců, odpadají formální tlaky na uzavření manželství, výrazně se snížila potratovost, avšak také i počet dětí v rodinách. Zároveň rychle přibývá neformálních vztahů, tedy nesezdaných soužití, které však mívají o něco nižší stabilitu. Dále se i zredukoval čas, který rodiny tráví pospolu, a to o celých dvanáct hodin týdně za posledních dvacet let.¹⁶ Prohlubují se ekonomické rozdíly mezi rodinami, avšak i

¹⁵ Úhrnná rozvodovost udává, jaký podíl manželství by skončil rozvodem při zachování intenzit rozvodovosti podle délky trvání manželství v daném roce.

¹⁶ Rodinám v posledních letech chybějí společné rituály. Stoupají nesezdané páry, které neprošly svatbou a zvyky během obřadu. Rodině chybí rituály pro komunikaci (například společné večere) i stabilizaci (aby dělali něco pravidelně společně, například vánoční přípravy). Je však třeba hledat

v rodině navzájem, vzhledem k možnosti podnikání, ale i vzhledem k možnosti nezaměstnanosti. Objevují se i častější světonázorové rozpory mezi partnery vzhledem k širší paletě možností. Stoupající rozvodovost může být spíše optickým klamem nežli varovným signálem: je počítána vzhledem k počtu uzavřených sňatků, které však klesají. Počet nesezdaných párů stoupá, a tak snižující se sňatečnost nemusí znamenat zvyšující se rozhodnutí nežít v páru (Šmolka & Mach, 2008).

2.4.2. Jak se můžeme seznámit?

Se stoupajícím věkem prvního sňatku tak stihneme i vystřídat vícero partnerů před založením rodiny. Mnoho mladých lidí se tak nestěhuje od rodičů přímo za svým manželem či manželkou, ale je zde prostor až několika let, kdy mají mladí lidé prostor žít sami, případně si „vyzkoušet žít“ s partnerem, kterého si třeba nakonec nevezmou. Neplatí tak již model, že bychom si životního partnera našli mezi vrstevníky ze sousedství, které jsme poznali již v dětství, či zůstali se svými spolužáky ze střední či vysoké školy. Mnoho osob zůstává bez stálého trvalého svazku ještě po škole, méně se věnuje různým zájmovým oddílům, a čím dál více času tráví v zaměstnání. Pokud se tak do sebe nezamilují s kolegou, okruh potenciálních partnerů postupně klesá, zároveň i se vzrůstající zadaností v okolí. Tato situace tak nahrává činnosti seznamovacích agentur a portálů.

Ve Francii byla provedena kvalitativní analýza webových seznamovacích portálů. Studie obnášela dotazníkové šetření se správci webů a individuální hloubkové rozhovory s uživateli. Ve Francii je nyní okolo osmi set seznamek. Většina je nějakým způsobem specifická (dělení dle zájmů, náboženství či preferované vážnosti vztahu). Správcové webu uvedli, že seznamky pro dlouhodobé vztahy se zejména přizpůsobují potřebám žen. Na stránkách určených pro flirt ženy zastávají jen 10% uživatelů. V rozhovorech však ženy přiznaly, že se registrovaly na seriózní seznamky i v případech, kdy hledaly pouhý flirt, protože seznamky pro flirt považovaly za velmi stigmatizující (Bergström, 2011).

Seznamovací portály však nabízí prohlížení mnoha profilů a možnost umístění svého. Je zde tak velmi důležitá sebe prezentace. Dívky zveřejňují fotografie, na kterých jsou výjimečně upravené a usměvavé. Muži prezentují fotografie při sportu, kde lze obdivovat jejich atletickou postavu. Obě strany se prezentují v lepším světle

vyvážený poměr rituálů (včetně společných činností). Je-li rituálů moc, rodina se příliš zaměří na minulost, avšak při nedostatku rituálů vzniká dezorganizovanost a chaos (Šulová, 2011).

co do výčtu svých vlastností (Webb, 2013). Inzeráty tak nahrávají spíše rozhodování dle systému 2, kdy posuzujeme jednotlivé profily jako určité „zboží v katalogu“, a zvažujeme pro a proti jednotlivých potenciálních partnerů, které máme zároveň možnost porovnat mezi sebou.

Ariely (2011) provedl rozhovory s uživateli internetových seznamek. Uživatelé strávili v průměru 5,2 hodiny týdně prohledáváním profilů, až 6,7 hodin týdně vyměňováním si psaných zpráv, avšak jen 1,8 hodin týdně schůzek s potenciálními partnery – a i ty byly většinou neúspěšné. V rámci studie tak zkusili vytvořit virtuální prostředí, kde byl každý reprezentován nějakým barevným geometrickým obrazcem, aby se nejednalo přímo o fotografii; prostředí připomínalo počítačovou hru: uživatelé pak vstoupili do virtuální místnosti, kde byly různé objekty (fotografie, obrazy, filmové klipy apod.) a mohli tak o nich s dalšími uživateli diskutovat pomocí chatu, jako by byli na rande. Uživatelé měli zároveň za úkol poznat jednoho jiného uživatele v tomto virtuálním světě, a jednoho pomocí internetové seznamky. Následně byly zorganizovány speed datingy, kde organizátoři vytvořili takové skupiny, aby zde měli uživatelé jak potenciálního partnera z virtuálního světa, tak z online seznamky. Uživatelé na rozdíl od organizátorů však nevěděli, kdo je kdo. Na závěr tak měli vyplňovat otázky o tom, jak se s jednotlivými potenciálními partnery cítili, jak si byli podobní, či jak pro ně byli zajímaví. Dvakrát více tak oceňovali ty, které poznali ve virtuálním světě oproti online seznamce.

2.4.3. Jak se seznamujeme v Česku?

V českém prostředí mají lidé hledající partnera vícero možností, které mohou vyzkoušet. Zakladatelka seznamovací agentury Veronika Vinterová přišla s komplexním portálem, který obsahuje online seznamování přes inzeráty, avšak realizační tým zároveň pořádá různé seznamovací akce, jako jsou rychlá rande, společné večery jako například bowling pro nezadané či rezervaci divadelního představení, po kterém následují seznamovací hry či prohlídka divadelních zákulisních prostor ve smíšených párech. Portál nabízí svým uživatelům i mnohé osobní poradenství, a to v oblastech psychiky (sezení týkající se témat, co si přinášíme z minulých vztahů, co vlastně ve vztahu hledáme – jsou zde nabízeny možnosti dlouhodobější terapie či koučinku), image (poradenství v oblasti stylingu, vizáže, nabídka vytvoření profesionálních fotografií či videí pro sebe prezentaci v inzerátech), osobní pohody (výživová poradkyně, masáže, poradce pro zvýšení

fyzické kondice), či tzv. „randeolog“ (poradenství v oblasti flirtování nazvané „jak druhého zaujmout a zamotat mu/jí hlavu“). Portál má širokou základnu uživatelů, a tak zde byl proveden výzkum obsahující data 5.000 registrovaných, koho pomocí online seznamky hledají (Seznamovací portál Náhoda, n.d.):

Typický klient Náhody je aktivní, středně dobře až dobře situovaný vysokoškolák či středoškolák, který je nezadaný a hledající skutečného partnera pro vážný vztah, nejčastěji žijící v Praze a velkých městech. Mezi 25-45 lety od vztahu očekávají zejména rodinu a děti, později již spíše aktivní vztah (Výzkum Náhody, n.d.).

Co hledají na portálu Náhoda muži:

- *Přitažlivost*
- *Ženskost*
- *Chemie*
- *Pozitivní přístup k životu*
- *Aktivní ženu se smyslem pro rodinu*
- *Abych ji mohl obejmout – drobnější než já, ale výška nerozhoduje*
- *Hledají opravdovou partnerku nikoliv ozdobu či pomoc v domácnosti*
- *Aby se na ni dalo koukat, ale nemusí být kráska (ne Barbie)*
- *Nechtějí dominantní ženu*
- *Štíhlost, nikoliv hubenost*
- *VŠ muži nutně nevyžadují VŠ vzdělanou partnerku*

Co hledají na portálu Náhoda ženy:

- *Smysl pro humor*
- *Pleš ani menší břicho nevadí, obezita ano*
- *Chtějí vyšší muže, než jsou samy a je to pro ně zásadní*
- *Přiměřené ekonomické zázemí (nemusí být vyloženě bohatý)*
- *Peníze a moc přidávají na sex-appealu – ženy jim více odpouštějí*
- *Charismatický gentleman, jehož budou obdivovat*
- *Aktivní optimista se sportovním duchem*
- *Selský rozum nebo i chytrost*
- *Vyřešená vztahová minulost (především psychicky)*
- *Chemie*

- *Raději nekuřáka*
- *VŠ ženy vyžadují VŠ vzdělaného muže*
- *SŠ – majitele firmy*

Další variantou jsou portály, kde si potenciální partnery nevyhledáváme sami, ale kde nám jsou automaticky doporučováni na míru. Na portál se dostanou pouze registrovaní uživatelé po zaplacení poplatku, čímž se zmírňuje obava ze stigmatu, že by váš profil našel na internetu volně ke stažení nějaký váš známý, který se nenachází ve stejné situaci, tedy být motivovaný se seznámit online formou. Na zmíněném seznamovacím portálu se vyplní základní informace (nahrají se fotografie, vyplní se pole o sobě, a co uživatel ve vztahu hledá, jaké má záliby), dále osobnostní profil vycházející z teorie Big Five¹⁷, a preference na partnera (věk, bydliště, zdali chce děti, zdali může mít děti z předchozích vztahů, zdali musí být nekuřák, výše platu). U preferencí lze nastavit i jejich důležitost, na jejichž základě jsou pomocí algoritmu postupně doporučováni vhodní potenciální partneři (Seznamovací portál eDarling, n.d.).

Další možností je využívat seznamovací aplikace, ať jste kdekoli. Aplikaci si můžete nahrát přímo do svého telefonu, který je připojený na internet. Pomocí GPS lokace vám to tak vyhledá potenciální partnery z vašeho okolí: zobrazí se jejich jméno a věk, nahrané fotografie, krátký popis o jejich osobě, a máte-li na sociálních sítích společné kontakty či zaznačeny stejné zájmy a zájmové skupiny, tyto společné se vám hned zobrazí. Můžete se tak na potenciálního partnera u svých přátel doptat. U každého tak jen označujete, zda se vám líbí, či ne. A v případě, že se sobě líbíte navzájem, odemkne se vám možnost si vyměňovat zprávy (Seznamovací aplikace Tinder, n.d.). Se sociálními sítěmi je propojený i další způsob seznámení, který se snaží o skloubení virtuálního a reálného světa. V aplikaci Jdem na rande lze označit své facebookové přátele, kteří se vám líbí, a rádi byste tak s nimi navázali partnerský vztah. O vašem zájmu se dozví jen v případě, že se do aplikace taktéž přihlásí a opětovaně vás označí. Odpadá zde tak strach z odmítnutí (Aplikace Jdem na rande, 2014). Tato aplikace se inspirovala v USA a je v českém prostředí pouze několik měsíců. Existuje i její další alternativa, která se orientuje pouze na sexuální vztahy, a

¹⁷ Koncept Big Five obsahuje následující osobnostní dimenze: neuroticismus, extraverte, otevřenost vůči novým zkušenostem, přívětivost, svědomitost (Löckenhoff & Costa, 2007).

funguje zcela stejným způsobem pod názvem Přátelé s výhodami (Aplikace Přátelé s výhodami, 2014). Na webovém portálu tak lze sledovat i aktuální využití aplikací, poměr procent reprezentujících počty označení na jednotlivých webech je nyní 97,5% pro Přátelé s výhodami ku 2,5% pro Jdem na rande.

Další seznamovací agentury mají zájem rovnou o osobní setkání uživatelů. Populární je například forma speed datingů, kde se za jeden večer setká zhruba deset dvojic stejné věkové skupiny, a všechny dvojice na sebe mají okolo pěti minut. Účastníci vystupují pod smyšlenými jmény, kontakty na účastníky má pouze organizátor a předá je jen v případě vzájemného zalíbení (Agentura Smart dating, n.d.). Jsou pořádány i volnočasové akce pro nezadané v podobě divadelních představení či večerů s bowlingem, případně existují i cestovní kanceláře pro nezadané, které organizují jak jednodenní výlety po Čechách, tak delší výjezdy v podobě týdenního lyžování v Alpách, relaxace u moře či společně stráveného silvestru (Agentura Akce pro nezadané, n.d.; Agentura Bez partnera, n.d.; Agentura Prima parta, n.d.).

Pořádány jsou i večírky pro Singles, a to nejméně dvojím způsobem. Jednou variantou je společný večer, kam má každý přihlášený účastník přivést nezadaného kamaráda opačného pohlaví, aby počet žen i mužů zůstal vyrovnaný (Akce Single aperitivo, 2014). Další variantou jsou Singles party či vyhrazené bary pro nezadané, kde nezadaní dostanou u vchodu náramek či brčko do drinku určené barvy. Zvolená barva brčka tak signalizuje, zda hledají vážný vztah či flirt na jednu noc (Párty pro nezadané, 2012).

Většina nabídky v Čechách je nyní určena zejména pro mladší věkovou skupinu do třiceti let. Zejména v oblasti seznamovacích inzerátů však není problém nalézt i jiné věkové skupiny, například specializované portály pro seniory (Elpida – seznámení pro seniory, n.d.; Seznamovací agentura pro seniory, n.d.).

2.5. Rozhodování při výběru partnera

V teoretické části jsme si tak ukázali, že vhodný partner je takový, který nás doplňuje i zároveň podněcuje k dalšímu osobnímu rozvoji (Willi, 2006). Jako vrána k vráně sedá, tak si mnohdy hledáme partnery sobě podobné, aby náš vztah déle vytrval, v mnohém se však i protiklady přitahují, kdy s partnerem můžeme vzájemně naplňovat naše komplementární potřeby (Šmolka, 2005; Výrost et al., 1997).

Dle evolučních teorií jsou ženy těmi, které hledají u muže zdroje, pro budoucí zajištění potomků, tedy status, vyšší vzdělání, příjem, ale i udatnou postavu. Muži pak hledají v ženách plodnou partnerku, která může pomoci šířit jejich geny, a tak je přitahují ženy mladé, krásné a zdravé (Buss, 2009; Ridley, 2007). Vzhledem k těmto rozdílným investicím do potomstva ženy bývají vybíravější a mívají vyšší nároky. Někdy se tak může objevit i nižší ochota ke kompromisům tyto nároky snížit při nedostatku partnerů. Omezená plodnost tak může být i důvodem, proč je pozorována klesající vybíravost u žen se stoupajícím věkem, a naopak stoupající vybíravost u mužů se stoupajícím věkem (Asendorph et al., 2001; Bokek-Cohen et al., 2007; Buss et al., 1993; Kurzban et al., 2005; Sprecher et al., 2002; Ridley, 2007). Studie se však trochu rozcházejí co do názoru na vztah našeho sebehodnocení a kladených nároků na potenciálního partnera (Ariely, 2011; Asendorph et al., 2001; Bokek-Cohen, 2007; Kurzban et al., 2005; Regan, 1998; Sprecher et al., 2002). Odvahu k oslovení však často nacházíme u obdobně atraktivních jedinců, s obavou, že u výrazně atraktivnějších bychom nemuseli uspět, či by nás časem opustili (Ariely, 2011; Výrost et al., 1997).

Naši atraktivitu se snažíme i sami zvyšovat. Muži tak dávají na odiv své zdroje, jako je jejich bohatství a fyzická síla. Ženy se pro muže zkrášlují (Buss, 2009). Studie ukazují, že chceme-li naplánovat zajímavé rande, můžeme vzít naši polovičku na thriller do kina či na horskou dráhu či za jiným adrenalinem, protože se zvyšujícím srdečním tepem stoupá i pocit zvýšené atraktivity blízké osoby (Cohen et al., 1989; Dutton et al., 1974; Meston et al., 2003). Zvýšení atraktivity přispívá i posilování důvěry formou sebeodhalování a sdílení citlivých informací (Aron et al., 1997).

Takové rozhodování pro výběr však není vůbec jednoduché. Zmínili jsme, že užíváme dva tzv. systémy: systém 1, který je intuitivní, a rozhoduje se rychle, spíše v nevědomé rovině, kdežto systém 2 pracuje analyticky a vyhodnocuje složité operace, a je méně zatížen aktuálními emocemi a náladami (Kahneman, 2013). Naši

volbu může ovlivňovat i množství. Máme-li voleb příliš, je vyhodnocení příliš složité, a můžeme se nakonec cítit tak znaveni a znejistěni, že si nevybereme vůbec (Baumeister et al., 2012; Schwartz, 2004). Naopak je-li voleb méně, můžeme si vybraného o to více vážit, a je pro nás vzácnější (Ariely, 2009; Worchel et al., 1975). Důležitou roli zde hraje i relativita, tedy s kým nebo s čím můžeme srovnávat, aby nám výsledný výběr připadal atraktivní, respektive neatraktivní (Ariely, 2009). Výběr může být o to těžší, že se bojíme případných ztrát, a tato obava je pro nás mnohem silněji emočně prožívaná nežli potěšení z představy možných zisků (Ariely, 2011; Kahneman, 2013; Schwartz, 2004).

Pokud využíváme systému 2 a nad svým výběrem dlouho váháme, výsledky bývají objektivně lepší, a jsme pak časem s procesem výběru, a někdy i s výslednou volbou, méně spokojeni (Dijksterhuis et al., 2006; Kahneman, 2013). K řešení našich dilemat tak v každodenním životě používáme mnohých mentálních zkratk (Kahneman, 2013; Simonson, 2007; Sternberg, 2002). A pokud se přece jen rozhodneme nesprávně, dovedeme si po čase tuto volbu sami před sebou ospravedlnit pomocí kognitivní disonance (Tavrisová et al., 2012; Výrost et al., 1997).

V dnešní době stoupá věk prvního sňatku, své životní partnery tak již nepotkáváme v sousedství či na středních školách (Kocourková, 2011; Šmolka et al., 2008). V moderní době tak využíváme i služeb mnohých seznamovacích agentur a organizovaných seznamovacích aktivit.

A když se nám tak podaří vybrat správně, snažíme se náš vztah co nejdéle udržet. Tak, aby oba partneři do vztahu vkládali zhruba stejně, a jejich snaha byla vyvážená ještě většími přínosy (Výrost et al., 1997). Ve vztahu by měly pozitivní emoce významně přesahovat ty negativní (Gottman, 1995). Snažíme se tak porozumět potřebám našeho partnera, ale i nám samotným, aby ve vztahu nedocházelo k nedorozuměním (Chapman, 2002). V průběhu se tak snažíme posilovat naši vzájemnou důvěru, neztratit vášeň a zachovat si vzájemný závazek (Sternberg, 1986).

3. Empirická část

3.1. Úvod do výzkumu

V teoretické části jsem ilustrovala existenci dvou systémů v rozhodování: systém 1, který je více intuitivní, rozhodnutí je rychlé, ovlivněné emocemi a náladou, a nedovedeme si jej vždy logicky obhájit; a systém 2, který pracuje více analyticky, a vyhodnocuje tak složité operace na základě zvažování logických argumentů pro a proti. Se stoupajícím vlivem online seznamování si vybíráme potenciální partnery ještě dříve, než bychom se s nimi reálně setkali. Vytváříme si tak představu o našem potenciálním partnerovi, jaká by měl splňovat kritéria, abychom s ním chtěli navázat partnerský vztah. Tento rozbor se více blíží využití systému 2, kdy zvažujeme, jaké vlastnosti by pro nás byly přínosem, jaké bychom netolerovali, jaká je důležitost jednotlivých kritérií a co pro nás není vůbec relevantní; zároveň máme představu i jakýchsi minimálních kritérií, abychom nebyli nepřiměřeně nároční a nezůstali tak sami. Při reálném setkání však dáme na celkový dojem a pocit, jaký z potenciálního partnera máme. Při vyhodnocení, zda se nám někdo líbí či ne, a zda bychom ho chtěli blíže poznávat, již více zapojujeme systém 1, ve kterém si nerozebíráme jednotlivá kritéria jedno po druhém, ale mnohdy náš výběr, a důvody, proč jsme k partnerovi přitahováni, nedovedeme obhájit. Existuje tedy rozdíl mezi tím, koho si myslíme, že bychom chtěli, a koho si nakonec vybereme?

3.1.1. Výzkumná otázka

Nalezneme významné rozdíly mezi preferovanými vlastnostmi u ideálního partnera a subjektivně hodnocenými vlastnostmi osoby, která nás zaujme při reálném setkání pro potenciální navázání partnerského vztahu?

Výzkumné hypotézy se blíže týkají posuzovaných vlastností, pro logiku věci je tak uvádím až po osvětlení metodologie.

3.2. Metodologie

3.2.1. Výběr vzorku

Vycházím zde z Eriksonovy teorie Osm věků člověka (Erikson, 1963), konkrétně ze stadia života nazvaného Intimita vs. Izolace. Jedná se o fázi života ve věku mladých lidí, kdy se rozhodují, zda jsou připraveni vybudovat partnerský vztah i na úkor toho, že je třeba něco obětovat pro druhého, anebo zda budou preferovat život o samotě. Tématem je zde potřeba afiliace a ctností je zde láska. Pokud se mladý dospělý rozhodne pro vybudování vztahu, začne si tak hledat partnera pro život, se kterým by v budoucnu mohl založit rodinu. Vzhledem k vývoji společnosti a kulturním změnám neoznačuji toto období věkově podobně jako v případě Eriksona. Období je zde vymezeno spíše životním stylem, konkrétně obdobím studia vysoké školy. Období, kdy jsme již věkově zralí pro partnerský vztah, dochází k odpoutání od rodičů a mnozí jsou již motivováni hledáním vážného vztahu s potenciálním budoucím založením rodiny. Tento výzkum se tak týká specifické populace rozhodování při výběru partnera studentů a čerstvých absolventů vysokých škol v České republice.

Cílovou skupinou jsou zde studenti vysokých škol, kteří jsou nezadaní, a mají zájem navázat vážný partnerský vztah. Pro vyšší různorodost vzorku byli osloveni k účasti na výzkumu studenti rozdílných vysokých škol a fakult. Informace o výzkumu byla šířena jak pomocí vylepených plakátů v budovách škol, tak také šířena pomocí sociálních sítí určených pro studenty jednotlivých univerzit, fakult a oborů. Zájemci o účast ve výzkumu měli možnost získání bližších informací na webových stránkách a byli vybíráni na základě screeningových dotazníků, zda spadají do cílové skupiny.

Informační plakát je k nalezení v příloze.

Seznam oslovených vysokých škol:

- Akademie múzických umění v Praze
 - Divadelní fakulta
- Česká zemědělská univerzita
 - Fakulty sídlící v Praze – Suchbátar
- České vysoké učení technické
 - Fakulty sídlící v Praze – Dejvice a v Praze – Albertov
- Soukromá vysoká škola obchodní v Praze

- Univerzita Karlova v Praze
 - 1., 2. a 3. Lékařská fakulta
 - Evangelická teologická fakulta
 - Fakulta humanitních studií
 - Fakulta sociálních věd
 - Fakulta tělesné výchovy a sportu
 - Filozofická fakulta
 - Husitská teologická fakulta
 - Katolická teologická fakulta
 - Matematicko-fyzikální fakulta
 - Pedagogická fakulta
 - Právnická fakulta
 - Přírodovědecká fakulta
- Vysoká škola ekonomická v Praze
 - Fakulty sídlící v Praze - Žižkov
- Vysoká škola chemicko-technologická
 - Fakulty sídlící v Praze – Dejvice

Informace se mezi studenty rozšířila, někteří účastníci tak byli studenty neoslovených mimopražských vysokých škol.

3.2.2. Výzkumný design

Pro výzkum jsem zvolila metodu kvantitativních dotazníků. Rozhodla jsem se pro organizaci speed-datingů, kdy by byly dotazníky distribuovány těsně před a těsně po uskutečnění speed-datingu. Pre-event dotazníky se vztahovaly k otázce, jaká máme kritéria na potenciálního partnera. Post-event dotazníky se vztahovaly k otázce, jaké partnery si vybíráme. Pro vzájemné srovnání pre-event a post-event dotazníků jsem tak chtěla zvolit totožné vlastnosti k hodnocení.

3.2.2.1. Obsahová analýza seznamovacích inzerátů

Ve volbě sledovaných aspektů jsem vycházela ze studií a teoretických konceptů zmíněných v teoretické části. Jako druhý zdroj informací jsem využila seznamovacích inzerátů pro českou populaci ve sledované věkové skupině. Zajímalo mě, jaká kritéria na potenciální partnery mají uživatelé seznamovacích portálů.

Zvolila jsem inzeráty z portálu seznamka.cz (Seznamovací portál Seznamka.cz, n.d.). Jedná se o neplacený portál, který zachycuje nejširší spektrum populace a má na českém internetu delší tradici s mnoha registrovanými uživateli. Zde jsem zvolila kategorii *vážná seznámení* ve věku 20 – 35 let. Inzeráty jsem posuzovala zvláště pro ženy (*Ona hledá jeho*) a zvláště pro muže (*On hledá ji*). Volila jsem pro obsahovou analýzu každý desátý inzerát. V obou případech se jedná o vzorek padesáti inzerátů. Zde jsem tak kódovala do kategorií, co uživatelé požadují od potenciálního partnera.

N	CO CHTĚJÍ MUŽI OD ŽEN	%	N	CO CHTĚJÍ ŽENY OD MUŽŮ	%
20	milá, hodná	40%	15	společné zájmy	30%
20	společné zájmy	40%	14	milý, hodný	28%
13	inteligentní	26%	14	rodinný typ	28%
11	hezká	22%	13	smysl pro humor	26%
10	sympatická	20%	13	sympatický, fajn	26%
9	usměvavá	18%	13	ví, co chce; má to srovnané	26%
9	ví, co chce	18%	11	inteligentní	22%
7	nekuřačka	14%	10	aktivní, čínorodý	20%
6	věrná	12%	10	věrný	20%
5	aktivní, čínorodá	10%	7	nekuřák	14%
5	pohodová	10%	7	spolehlivý	14%
5	smysl pro humor	10%	7	veselý, optimistický	14%
5	štíhlá	10%	6	vysoký	12%
5	tolerantní	10%	5	vyřešená minulost	10%
5	upřímná	10%	5	zodpovědný	10%
5	veselá	10%	4	pohodář	8%
4	romantika	8%	4	přitažlivý, pohledný	8%
4	vyřešená minulost	8%	4	samostatný	8%
4	založení rodiny	8%	4	tolerantní	8%
3	normální, obyčejná	6%	3	férový	6%
3	rozumná / selský rozum	6%	3	pracovitý	6%
3	slušná, vchovaná	6%	3	romantik	6%
3	vzdělaná	6%	3	upřímný	6%
2	abstinentka	4%	3	vzdělaný	6%
2	srdečná	4%	2	finančně zajištěný	4%
1	bez závazků	2%	2	normální, obyčejný	4%
1	charismatická	2%	2	vyspělý	4%
1	morální hodnoty	2%	1	slušný	2%
1	nearogantní	2%	1	společenský	2%
1	nenamyšlená	2%	1	vybouřený	2%
1	otevřená	2%	1	zábavný, vtipný	2%
1	příjemné vystupování	2%	1	zajištěný	2%
1	sebevědomá	2%			
1	skromná	2%			
1	společenská	2%			
1	spolehlivá	2%			
1	užívá života	2%			

Tab. 2 – Obsahová analýza seznamovacích inzerátů

3.2.2.2. Výběr posuzovaných aspektů

Pro sestavení pre-event dotazníku a post-event dotazníku jsem provedla výběr posuzovaných vlastností potenciálního partnera. Ve výběru jsem se opírala jak o teoretické koncepty a studie, tak obsahovou analýzu seznamovacích inzerátů¹⁸. Přestože mě budou zajímat rozdíly mezi muži a ženami, volím hodnocené aspekty společné (ačkoli některé z aspektů se v některých studiích ukazují jako významné buď jen pro ženy či jen pro muže):

ASPEKT	OPORA V TEORETICKÝCH KONCEPTECH, STUDIÍCH A OBSAHOVÉ ANALÝZE
Smysl pro humor, zábavnost	(Ariely, 2005; Sprecher et al., 2002; Šmolka, 2005; Obsahová analýza inzerátů)
Společné zájmy	(Šmolka, 2005; Obsahová analýza inzerátů)
Pohlednost, fyzická atraktivita	(Asendorpf et al., 2011; Buss, 1989; Buss, 2009; Eastwick et al., 2008; Fisman et al., 2006; Výrost et al., 1997; Sprecher et al., 2002; Obsahová analýza inzerátů)
Intelligence	(Asendorpf et al., 2011; Buss, 1989; Eastwick et al., 2009; Fisman et al., 2006; Sprecher et al., 2002; Obsahová analýza inzerátů)
Společenskost	(Buss, 1989)
Finanční zajištěnost	(Asendorpf, 2011; Buss, 1989; Buss, 2009; Eastwick, 2008; Fisman, 2006; Sprecher, 2002)
Pracovitost	(Asendorpf, 2011; Buss, 1989; Buss, 2009; Eastwick, 2008; Fisman et al., 2006; Sprecher et al., 2002)
Cílevědomost; „ví, co chce“	(Asendorpf et al., 2011; Buss, 1989; Eastwick et al., 2008; Fisman et al., 2006; Sprecher et al., 2002; Obsahová analýza inzerátů)
Vřelost, přívětivost	(Asendorpf, 2011 ¹⁹ ; Buss, 1989; Luo et al., 2009; Obsahová analýza inzerátů ²⁰)
Energičnost, činorodost	(Obsahová analýza inzerátů ²¹)
Spolehlivost, zodpovědnost	(Buss, 1989)

¹⁸ Při zmínce alespoň 20% buď u mužů či u žen

¹⁹ Zde přívětivost bez efektu

²⁰ „Milý/á, příjemný/á, sympatický/á, pohodový/á“

²¹ Preferování aktivní

Sexuální vyzývavost	(Buss, 1989; Buss et al., 2007; Buss, 2009; Wiseman, 2011)
Vypomáhá v domácnosti	(Buss, 1989; Šmolka, 2005)
Emoční stabilita („bez náladovosti“)	(Buss, 1989; Buss, 2009; Luo et al., 2009; Šmolka 2005; Obsahová analýza inzerátů)
Vyzrállost, osobní vyspělost	(Buss, 1989; Buss, 2009)
Smysl pro rodinu	(Buss, 1989; Šmolka, 2005)
Veselost, je pozitivní	<i>Kontrolní položka</i>
Upřímnost	<i>Kontrolní položka</i>
Skromnost	<i>Kontrolní položka</i>
Tolerance	<i>Kontrolní položka</i>

3.2.2.3 Organizace speed datingů

Pro sběr dat bylo třeba zorganizovat výzkumné speed datingy. Probandi byli ujištěni, že se jedná o reálný speed dating: účastníky tak mohli být pouze nezadaní s motivací navázat vážný partnerský vztah. Pro tyto potřeby byla rezervována kavárna Loukafé v Praze, byla tedy uzavřena dalším návštěvníkům.

Speed datingy se konaly ve večery pracovních dní či víkendová odpoledne. Na každý běh bylo pozváno dvanáct dívek a dvanáct mužů tak, aby pocházeli z různých studovaných oborů, a vzájemně se neznali. Na místě byly připraveny oddělené stolky vždy pro jednu ženu a jednoho muže obsahující sadu desek, růžové pro ženy a zelené pro muže, na stole ve váze květinu a připraveny jmenovky: pro dívky názvy květin a pro muže názvy stromů. Jmenovky měly dvojí význam: zaprvé zachování důvěrnosti, což je jednou ze zásad speed datingu (účastníci tak nemusí prozradit své jméno, aby nemohli být vyhledáni a kontaktováni těmi, které zaujali, ale zájem nebyl oboustranný); zároveň tyto přezdívky sloužily jako identifikátory pro vzájemné propojení dotazníků. Desky obsahovaly sadu dotazníků, které probandi vyplňovali postupně (pre-event dotazník, nevýzkumný dotazník v průběhu speed datingu, dva post-event dotazníky).

Každá dvojice na sebe měla právě čtyři minuty. Poté byla minuta pauza na zapsání poznámek a krátkou psychohygienickou přestávku. Následně se muži posunuli o jeden stoleček dále tak, aby postupně proběhly diskuze všech dívek se všemi muži. Čas byl oznamován pomocí zvonění rolničky.

Po ukončení všech kol a vyplnění a odevzdání všech dotazníků se účastníci dozvěděli výzkumnou otázku a informace o diplomové práci se sdělením, že do tří dní obdrží informaci, zda měli s někým shodu, a tedy i vzájemné kontakty. Následně pokračovalo společné dobrovolné posezení účastníků v kavárně.

V příloze je k nalezení ilustrace k průběhu speed datingů.

3.2.2.4. Sestavení dotazníků

Pro účely výzkumu bylo využito několik dotazníků:

- Screeningový dotazník pro potenciální probandy
- Výzkumný pre-event dotazník
- Nevýzkumný dotazník pro potřeby speed datingu
- Výzkumný post-event dotazník – varianta pro osobu, která na speed datingu zaujala nejvíce
- Výzkumný post-event dotazník – varianta pro osobu, která na speed datingu zaujala nejméně
- Nevýzkumný follow-up dotazník

Screeningový dotazník byl vyplňován online formou zájemci o účast ve výzkumu. Sloužil jako přihláška ke speed datingům a zároveň ověřoval, zdali se jedná o studenty či studentky vysoké školy, kteří jsou aktuálně nezadaní a mají zájem o vážný vztah.

Výzkumný pre-event dotazník byl vyplňován probandy na místě v kavárně, před započítím samotného speed datingu. Vztahoval se k představě ideálního partnera. Probandi zde u dvaceti vybraných aspektů označovali, jaká kritéria hledají u svého potenciálního partnera.

Nevýzkumný dotazník probandi vyplňovali postupně, vždy po rozhovoru s potenciálním partnerem. Zde si psali poznámky k jednotlivým partnerům a na závěr zaznačili, se kterými by se ještě chtěli setkat a se kterými již ne. Tento dotazník sloužil k následné výměně kontaktů v případě oboustranného zájmu.

Výzkumné post-event dotazníky byly vyplňovány v kavárně těsně po skončení speed datingu. V tomto případě byli probandi až po ukončení speed datingu instruováni (viz. instrukce dotazníku), aby si zvolili jednu osobu, která je zaujala ze všech přítomných nejvíce, a jednu osobu, která je zaujala ze všech přítomných nejméně. U těchto osob probandi hodnotili, v jaké míře splňují jednotlivá kritéria.

Hodnocené aspekty se zde shodovaly s těmi, které se v pre-event dotazníku objevily pro ideálního partnera. Dotazník pro hodnocení osob, které zaujaly nejméně, má funkci především kontrolní.

Follow-up dotazník byl vyplňován po pěti měsících od speed datingu. Probandům byla společně s výzvou o vyplnění dotazníku zaslána pozvánka na Research speed dating afterparty, kde byly účastníkům 28.10.2014 prezentovány výsledky výzkumu k diplomové práci.

Všechny zmíněné dotazníky jsou k nalezení v příloze.

3.3. Vymezení hypotéz

Budu zkoumat následující předpoklad: ***Mezi každou ze sledovaných vlastností nalezneme významný rozdíl mezi preferovanými vlastnostmi u ideálního partnera a hodnocenými vlastnostmi osoby, která nás nejvíce zaujala.***

Tyto rozdíly budu zkoumat pro každou ze sledovaných vlastností zvlášť. Zároveň mě zajímají rozdíly mezi muži a ženami. Abych měla jistotu, že v případě nalezených rozdílů nepůjde o náhodu (tzn. že rozdíly by byly nalezeny, ať bychom hodnotili v post-event dotazníku jakoukoli osobu), budou mě zajímat i rozdíly mezi preferovanými vlastnostmi u ideálního partnera a hodnocenými vlastnostmi osoby, která nás zaujala nejméně.

Z výše uvedeného tak vyplývá, že výčet hypotéz bude následující.

H1. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro humor a zábavnosti** u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H1'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H1A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H1A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H1B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H1B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H2. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společných zájmů** u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H2'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *zaujala nejméně*.

H2A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H2A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *zaujala nejméně*.

H2B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideální partnerky a hodnocením společných zájmů u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H2B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideální partnerky a hodnocením společných zájmů u osoby, která *zaujala nejméně*.

H3. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pohlednosti, fyzické atraktivity** u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H3'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

H3A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H3A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

H3B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideální partnerky a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H3B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideální partnerky a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

H4. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **tolerance** u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H4'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *zaujala nejméně*.

H4A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H4A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *zaujala nejméně*.

H4B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideální partnerky a hodnocením tolerance u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H4B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideální partnerky a hodnocením tolerance u osoby, která *zaujala nejméně*.

H5. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **inteligence** u ideálního partnera a hodnocením inteligence u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H5'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideálního partnera a hodnocením inteligence u osoby, která *zaujala nejméně*.

H5A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideálního partnera a hodnocením inteligence u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H5A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideálního partnera a hodnocením inteligence u osoby, která *zaujala nejméně*.

H5B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideální partnerky a hodnocením inteligence u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H5B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideální partnerky a hodnocením inteligence u osoby, která *zaujala nejméně*.

H6. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společenskosti** u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H6'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H6A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H6A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H6B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideální partnerky a hodnocením společenskosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H6B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideální partnerky a hodnocením společenskosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H7. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **finanční zajištěnosti** u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H7'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H7A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H7A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H7B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideální partnerky a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H7B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideální partnerky a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H8. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pracovitosti** u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H8'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H8A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H8A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H8B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideální partnerky a hodnocením pracovitosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H8B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideální partnerky a hodnocením pracovitosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H9. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **cílevědomosti („ví, co chce“)** u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H9'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

H9A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H9A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

H9B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideální partnerky a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H9B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideální partnerky a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

H10. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **skromnosti** u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H10'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H10A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H10A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H10B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideální partnerky a hodnocením skromnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H10B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideální partnerky a hodnocením skromnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H11. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vřelosti, přívětivosti** u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H11'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H11A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H11A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H11B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideální partnerky a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H11B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideální partnerky a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H12. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **energičnosti, činorodosti** u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H12'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, činorodosti u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H12A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, činorodosti u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H12A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, čínorodosti u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, čínorodosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H12B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, čínorodosti u ideální partnerky a hodnocením energičnosti, čínorodosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H12B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, čínorodosti u ideální partnerky a hodnocením energičnosti, čínorodosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H13. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **upřímnosti** u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H13'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H13A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H13A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H13B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideální partnerky a hodnocením upřímnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H13B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideální partnerky a hodnocením upřímnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H14. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **spolehlivosti, zodpovědnosti** u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H14'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H14A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H14A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H14B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideální partnerky a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H14B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideální partnerky a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H15. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **sexuální vyzývavosti** u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H15'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H15A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H15A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H15B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideální partnerky a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H15B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideální partnerky a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H16. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **veselosti, pozitivitu** u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H16'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *zaujala nejméně*.

H16A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H16A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *zaujala nejméně*.

H16B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideální partnerky a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H16B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideální partnerky a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *zaujala nejméně*.

H17. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vypomáhání v domácnosti** u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H17'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H17A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H17A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H17B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideální partnerky a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H17B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideální partnerky a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H18. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **emoční stability („bez náladovosti“)** u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H18'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

H18A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H18A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

H18B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideální partnerky a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H18B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideální partnerky a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

H19. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vyzrálosti, osobní vyspělosti** u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H19'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H19A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H19A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H19B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideální partnerky a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H19B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideální partnerky a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

H20. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro rodinu** u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H20'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *zaujala nejméně*.

H20A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H20A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *zaujala nejméně*.

H20B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

H20B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *zaujala nejméně*.

3.4. Analýza dat

3.4.1. Deskriptivní statistika

K výzkumu se přihlásilo 221 probandů. Následně tak proběhlo 7 speed datingů, kterých se dohromady zúčastnilo 76 dívek a 75 mužů. Průměrný věk probandů byl 24,37 let (23,6 pro dívky a 25,1 pro muže). Po očištění dat zůstalo 113 probandů (57 dívek a 56 mužů),²² v tomto případě byl průměrný věk probandů 24,31 let (23,3 pro dívky a 25,3 pro muže) s minimem 19 let (u mužů nejmladší 20 let) a maximem 32 let (shodně pro dívky i muže).

3.4.2. Testování hypotéz

V části Výzkumné hypotézy jsem uvedla výčet testovaných hypotéz. V mém případě nulové hypotézy nedeklarují žádný rozdíl mezi hodnocením preferovaných vlastností ideálního partnera a hodnocením vlastnosti osoby, která nás nejvíce, respektive nejméně, zaujala. Jan Hendl upozorňuje, že nezamítnutí nulové hypotézy neznamená její důkaz, ale spíše to, že nemáme dosti evidence k jejímu zamítnutí. Přijímat lze pouze hypotézy alternativní (Hendl, 2006). Co se týče hladiny významnosti alfa, jedná se o ochotu výzkumníka smířit se s výskytem chyby. Pro tuto práci si tak pro testování veškerých hypotéz volím hladinu 0,05.

Budu pracovat s následujícími proměnnými:

- Hodnocení vlastností ideálního partnera (proměnné A1a-A20a), škála 1 – 6 (1=nejméně důležité, 6=nejvíce důležité)
- Hodnocení vlastností osoby, která nás nejvíce zaujala (proměnné B1a-B20a), škála 1 – 6 (1=určitě ne, 6=určitě ano)
- Hodnocení vlastností osoby, která nás zaujala nejméně (proměnné C1a-C20a), škála 1 – 6 (1=určitě ne, 6=určitě ano)

Pro zjištění normálního rozdělení dat relevantních proměnných jsem provedla Kolmogorův-Smirnovův test. Zjistila jsem, že rozdělení dat není normální. Jedná se o data nespojitá (hodnocení na škále 1-6). Zvolila jsem tak neparametrickou obdobu párového testu založeného na porovnávání mediánů, konkrétně se jedná o Wilcoxonův test pro dva závislé výběry. Páruji zde míru důležitosti vlastnosti u

²² Důvody vyřazení: nejednalo se o studenty či absolventy vysokých škol (N=6), alespoň u jednoho z pre-event či post-event dotazníků nevyplnili více jak ¼ hodnot (N=32).

ideálního partnera s vnímanou mírou vlastnosti u hodnoceného partnera. Testy tak vzhledem k hypotézám provádím u každé sledované vlastnosti zvlášť pro zaujetí (osoba, která nejvíce zaujala), odmítnutí (osoba, která zaujala nejméně) a zvláště pro ženy a muže.

Jan Hendl se k volbě neparametrické metody vyjadřuje následujícím způsobem:

„Používáme je v těchto případech:

- *data nejsou normálně rozdělena*
- *data mají ordinální charakter*
- *výběry jsou malé nebo existují velké rozdíly mezi rozsahy výběrů*
- *chceme posílit validitu výsledků parametrických metod“* (Hendl, 2006, p. 220).

Dávám tak přednost neparametrické metodě před metodou parametrickou, protože data nemají normální rozdělení a jedná se o data pořadová (na rozdíl od kardinálních spojitých dat s nimi nemůžeme provádět početní operace sčítání, odčítání, dělení, násobení). Mezi rozsahy výběrů jsou však rozdíly minimální (o jednu dívku více než mužů, vlastnosti hodnocené v pre-event dotazníku a post-event dotaznících mají stejný počet).

Alternativní hypotézy neudávají, jakým směrem by měl být očekávaný rozdíl (zda menší či větší), z tohoto důvodu se jedná o testování oboustranných hypotéz. Hladinu významnosti zde porovnáváme s hodnotou 0,05²³. Máme dostatečně velký výběr v našem souboru (nad N=30 zvláště pro ženy i pro muže).

V tabulce níže nalézáme dosažené hladiny významnosti, a to pro ženy a muže dohromady, avšak zvláště pro případ osob, které nejvíce zaujaly, a osob, které zaujaly nejméně. Tučně jsou vyznačeny hodnoty, kdy můžeme přijmout alternativní hypotézu.

²³ Srovnáváme s tzv. hodnotou Asymp.Sig (2 tailed)

Tab. 3 - Wilcoxonův test vztahující se k hypotézám H1-H20 a H1'-H20' (hladina 0,05)

Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou VLASTNOSTI u ideálního partnera a hodnocením VLASTNOSTI...	... u osoby, která <i>nejvíce</i> zaujala.	... u osoby, která <i>zaujala nejméně</i> .
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	0,447	0,000
SPOLEČNÉ ZÁJMY	0,656	0,000
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	0,000	0,000
TOLERANCE	0,009	0,000
INTELIGENCE	0,737	0,000
SPOLEČENSKOST	0,000	0,000
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	0,000	0,000
PRACOVITOST	0,004	0,916
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“	0,008	0,048
SKROMNOST	0,000	0,898
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	0,000	0,000
ENERGIČNOST, ČINORODOST	0,000	0,000
UPŘÍMNOST	0,000	0,000
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	0,000	0,000
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	0,000	0,000
VESELOST, JE POZITIVNÍ	0,004	0,000
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	0,069	0,611
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	0,047	0,000
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	0,158	0,000
SMYSL PRO RODINU	0,671	0,103

H1. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro humor a zábavnosti** u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,447)

H1'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H2. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společných zájmů** u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,656)

H2'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H3. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pohlednosti, fyzické atraktivity** u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H3'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H4. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **tolerance** u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,009)

H4'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H5. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **inteligence** u ideálního partnera a hodnocením inteligence u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,737)

H5'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideálního partnera a hodnocením inteligence u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H6. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společenskosti** u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H6'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H7. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **finanční zajištěnosti** u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H7'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H8. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pracovitosti** u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,004)

H8'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,916)

H9. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **cílevědomosti („ví, co chce“)** u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,008)

H9'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,048)

H10. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **skromnosti** u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H10'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,898)

H11. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vřelosti, přívětivosti** u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H11'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H12. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **energičnosti, činorodosti** u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H12'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, činorodosti u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H13. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **upřímnosti** u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H13'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H14. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **spolehlivosti, zodpovědnosti** u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H14'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H15. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **sexuální vyzývavosti** u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H15'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H16. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **veselosti, pozitivitu** u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,004)

H16'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H17. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vypomáhání v domácnosti** u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,069)

H17'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,611)

H18. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **emoční stability („bez náladovosti“)** u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,047)

H18'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H19. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vyzrálosti, osobní vyspělosti** u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,158)

H19'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H20. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro rodinu** u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,671)

H20'. Nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,103)

V tabulce níže nalézáme dosažené hladiny významnosti, a to pro ženy (které hodnotily muže), avšak zvláště pro případ osob, které nejvíce zaujaly, a osob, které zaujaly nejméně. Tučně jsou vyznačeny hodnoty, kdy můžeme přijmout alternativní hypotézu.

Tab. 4 - Wilcoxonův test vztahující se k hypotézám H1A-H20A a H1A'-H20A' (hladina 0,05)

U <u>žen</u> nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou VLASTNOSTI u ideálního partnera a hodnocením VLASTNOSTI...	... u osoby, která <i>nejvíce</i> zaujala.	... u osoby, která <i>zaujala nejméně</i> .
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	0,904	0,000
SPOLEČNÉ ZÁJMY	0,497	0,000
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	0,000	0,000
TOLERANCE	0,061	0,000
INTELIGENCE	0,901	0,002
SPOLEČENSKOST	0,000	0,000
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	0,000	0,000
PRACOVITOST	0,385	0,810
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“	0,079	0,648
SKROMNOST	0,006	0,152
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	0,012	0,000
ENERGIČNOST, ČINORODOST	0,000	0,000
UPŘÍMNOST	0,001	0,000
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	0,000	0,000
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	0,001	0,000
VESELOST, JE POZITIVNÍ	0,056	0,000
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	0,506	0,033
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	0,091	0,002
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	0,000	0,000
SMYSL PRO RODINU	0,196	0,040

H1A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro humor a zábavnosti** u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,904)

H1A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H2A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společných zájmů** u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,497)

H2A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideálního partnera a hodnocením společných zájmů u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H3A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pohlednosti, fyzické atraktivity** u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H3A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideálního partnera a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H4A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **tolerance** u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,061)

H4A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideálního partnera a hodnocením tolerance u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H5A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **intelligence** u ideálního partnera a hodnocením intelligence u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,901)

H5A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou intelligence u ideálního partnera a hodnocením intelligence u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,002)

H6A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společenskosti** u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H6A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideálního partnera a hodnocením společenskosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H7A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **finanční zajištěnosti** u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H7A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideálního partnera a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H8A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pracovitosti** u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,385)

H8A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideálního partnera a hodnocením pracovitosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,810)

H9A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **cílevědomosti („ví, co chce“)** u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,079)

H9A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideálního partnera a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,648)

H10A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **skromnosti** u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,006)

H10A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideálního partnera a hodnocením skromnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,152)

H11A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vřelosti, přívětivosti** u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,012)

H11A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideálního partnera a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H12A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **energičnosti, čínorodosti** u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, čínorodosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H12A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, čínorodosti u ideálního partnera a hodnocením energičnosti, čínorodosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H13A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **upřímnosti** u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,001)

H13A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideálního partnera a hodnocením upřímnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H14A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **spolehlivosti, zodpovědnosti** u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H14A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideálního partnera a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H15A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **sexuální vyzývavosti** u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,001)

H15A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideálního partnera a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H16A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **veselosti, pozitivitu** u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,056)

H16A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, pozitivitu u ideálního partnera a hodnocením veselosti, pozitivitu u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H17A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vypomáhání v domácnosti** u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,506)

H17A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideálního partnera a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,033)

H18A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **emoční stability („bez náladovosti“)** u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,091)

H18A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideálního partnera a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,002)

H19A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vyzrálosti, osobní vyspělosti** u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H19A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideálního partnera a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H20A. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro rodinu** u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,196)

H20A'. U žen nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideálního partnera a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *zaujala nejméně*.

➤ Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,040)

V tabulce níže nalézáme dosažené hladiny významnosti, a to pro muže (kteří hodnotili ženy), avšak zvláště pro případ osob, které nejvíce zaujaly, a osob, které zaujaly nejméně. Tučně jsou vyznačeny hodnoty, kdy můžeme přijmout alternativní hypotézu.

Tab. 5 - Wilcoxonův test vztahující se k hypotézám H1B-H20B a H1B'-H20B' (hladina 0,05)

U <u>mužů</u> nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou VLASTNOSTI u ideální partnerky a hodnocením VLASTNOSTI...	... u osoby, která <i>nejvíce zaujala.</i>	... u osoby, která <i>zaujala nejméně.</i>
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	0,160	0,000
SPOLEČNÉ ZÁJMY	0,971	0,000
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	0,011	0,000
TOLERANCE	0,068	0,001
INTELIGENCE	0,547	0,000
SPOLEČENSKOST	0,000	0,006
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	0,000	0,001
PRACOVITOST	0,003	0,921
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“	0,041	0,011
SKROMNOST	0,007	0,081
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	0,002	0,000
ENERGIČNOST, ČINORODOST	0,000	0,000
UPŘÍMNOST	0,065	0,000
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	0,000	0,000
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	0,002	0,000
VESELOST, JE POZITIVNÍ	0,025	0,000
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	0,062	0,010
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	0,250	0,047
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	0,005	0,000
SMYSL PRO RODINU	0,329	0,951

H1B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro humor a zábavnosti** u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,160)

H1B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro humor a zábavnosti u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H2B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společných zájmů** u ideální partnerky a hodnocením společných zájmů u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,971)

H2B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společných zájmů u ideální partnerky a hodnocením společných zájmů u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H3B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pohlednosti, fyzické atraktivity** u ideální partnerky a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,011)

H3B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pohlednosti, fyzické atraktivity u ideální partnerky a hodnocením pohlednosti, fyzické atraktivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H4B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **tolerance** u ideální partnerky a hodnocením tolerance u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,068)

H4B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou tolerance u ideální partnerky a hodnocením tolerance u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,001)

H5B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **inteligence** u ideální partnerky a hodnocením inteligence u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,547)

H5B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou inteligence u ideální partnerky a hodnocením inteligence u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H6B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **společenskosti** u ideální partnerky a hodnocením společenskosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H6B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou společenskosti u ideální partnerky a hodnocením společenskosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,006)

H7B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **finanční zajištěnosti** u ideální partnerky a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H7B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou finanční zajištěnosti u ideální partnerky a hodnocením finanční zajištěnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,001)

H8B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **pracovitosti** u ideální partnerky a hodnocením pracovitosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,003)

H8B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou pracovitosti u ideální partnerky a hodnocením pracovitosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,921)

H9B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **cílevědomosti („ví, co chce“)** u ideální partnerky a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,041)

H9B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou cílevědomosti („ví, co chce“) u ideální partnerky a hodnocením cílevědomosti („ví, co chce“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,011)

H10B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **skromnosti** u ideální partnerky a hodnocením skromnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,007)

H10B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou skromnosti u ideální partnerky a hodnocením skromnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,081)

H11B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vřelosti, přívětivosti** u ideální partnerky a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,002)

H11B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vřelosti, přívětivosti u ideální partnerky a hodnocením vřelosti, přívětivosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H12B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **energičnosti, činorodosti** u ideální partnerky a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H12B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou energičnosti, činorodosti u ideální partnerky a hodnocením energičnosti, činorodosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H13B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **upřímnosti** u ideální partnerky a hodnocením upřímnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,065)

H13B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou upřímnosti u ideální partnerky a hodnocením upřímnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H14B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **spolehlivosti, zodpovědnosti** u ideální partnerky a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H14B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou spolehlivosti, zodpovědnosti u ideální partnerky a hodnocením spolehlivosti, zodpovědnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H15B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **sexuální vyzývavosti** u ideální partnerky a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,002)

H15B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou sexuální vyzývavosti u ideální partnerky a hodnocením sexuální vyzývavosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H16B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **veselosti, positivity** u ideální partnerky a hodnocením veselosti, positivity u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,025)

H16B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou veselosti, positivity u ideální partnerky a hodnocením veselosti, positivity u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H17B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vypomáhání v domácnosti** u ideální partnerky a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,062)

H17B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vypomáhání v domácnosti u ideální partnerky a hodnocením vypomáhání v domácnosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,001)

H18B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **emoční stability („bez náladovosti“)** u ideální partnerky a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,250)

H18B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou emoční stability („bez náladovosti“) u ideální partnerky a hodnocením emoční stability („bez náladovosti“) u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,047)

H19B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **vyzrálosti, osobní vyspělosti** u ideální partnerky a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,005)

H19B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou vyzrálosti, osobní vyspělosti u ideální partnerky a hodnocením vyzrálosti, osobní vyspělosti u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Přijímáme alternativní hypotézu (Sig.0,000)

H20B. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou **smyslu pro rodinu** u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *nejvíce zaujala*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,329)

H20B'. U mužů nalézáme významný rozdíl mezi preferovanou mírou smyslu pro rodinu u ideální partnerky a hodnocením smyslu pro rodinu u osoby, která *zaujala nejméně*.

- Nezamítáme nulovou hypotézu (Sig.0,951)

3.4.3. Další explorativní statistika

Dále prozkoumávám případy, ve kterých přijímáme alternativní hypotézu, a nalézáme tak významný rozdíl mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideálního partnera, a jejím hodnocením u osoby, která zaujala či byla odmítnuta. Zajímá mě, jakým směrem nalézáme rozdíl v hodnocení vlastností.

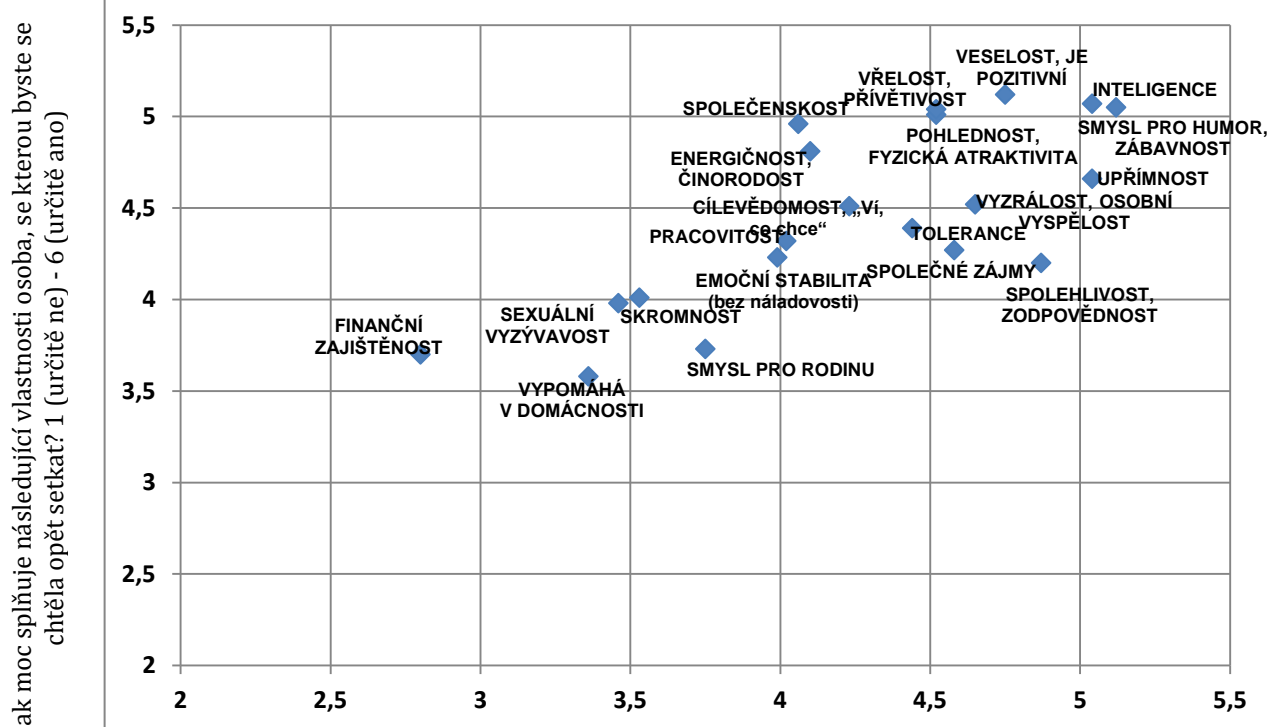
Zeleně jsou zde značeny případy, kdy byla osoba, která zaujala či ne, hodnocena níže, nežli byl požadavek na ideálního partnera. Červeně jsou zde značeny případy, kdy byla osoba, která zaujala či ne, hodnocena výše, nežli byl požadavek na ideálního partnera.

Pro vizuální ztvárnění představuji grafy zvláště pro osoby, které nejvíce zaujaly, a zvláště pro osoby, které zaujaly nejméně.

Tab. 6 – Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností v pre-event dotazníku a post-event dotaznících

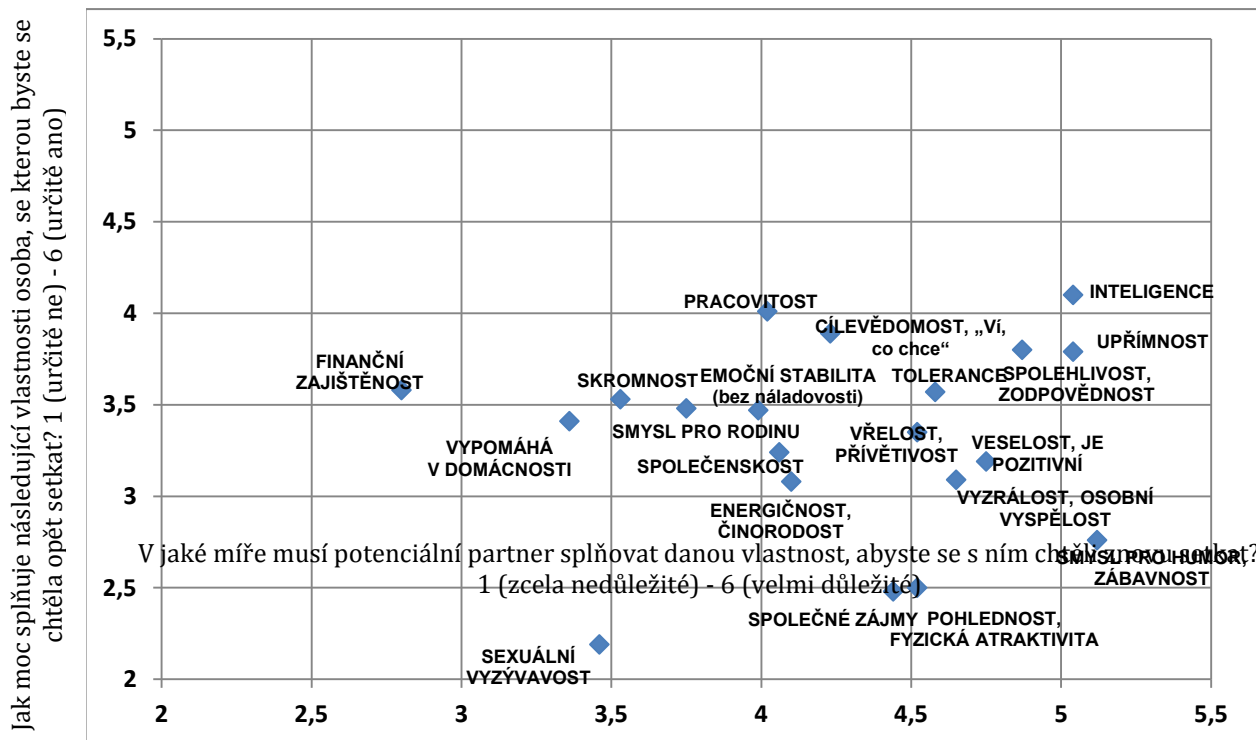
Rozdíly v průměrném hodnocení důležitosti vlastností u ideálního partnera a průměrného hodnocení vlastností u partnera, který nejvíce či nejméně zaujal	\bar{x} ideál	$\Delta \bar{x}$ ideál - \bar{x} zaujetí	$\Delta \bar{x}$ ideál - \bar{x} odmítnutí
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	5,12	0,07	2,36
SPOLEČNÉ ZÁJMY	4,44	0,05	1,96
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	4,52	-0,49	2,02
TOLERANCE	4,58	0,31	1,01
INTELIGENCE	5,04	-0,03	0,94
SPOLEČENSKOST	4,06	-0,9	0,82
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	2,8	-0,9	-0,78
PRACOVITOST	4,02	-0,3	0,01
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“	4,23	-0,28	0,34
SKROMNOST	3,53	-0,48	0
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	4,52	-0,52	1,17
ENERGIČNOST, ČINORODOST	4,1	-0,71	1,02
UPŘÍMNOST	5,04	0,38	1,25
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	4,87	0,7	1,1
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	3,46	-0,52	1,27
VESELOST, JE POZITIVNÍ	4,75	-0,37	1,56
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	3,36	-0,22	-0,05
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	3,99	-0,24	0,52
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	4,65	0,13	1,56
SMYSL PRO RODINU	3,75	0,02	0,27
pozn. v případě kladného rozdílu byla hodnocena výše důležitost vlastnosti u ideálního partnera, v případě záporného rozdílu byla hodnocena níže důležitost vlastnosti u ideálního partnera; šedé nápisy jsou v případech, kdy jsme nezamítli nulovou hypotézu			

Graf 1 - Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností ideálního partnera a v průměrném hodnocení vlastností osoby, která nejvíce zaujala

V jaké míře musí potenciální partner splňovat danou vlastnost, abyste se s ním chtěli znovu setkat?
1 (zcela nedůležité) - 6 (velmi důležité)

Graf 2 - Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností ideálního partnera a v průměrném hodnocení vlastností osoby, která zaujala nejméně

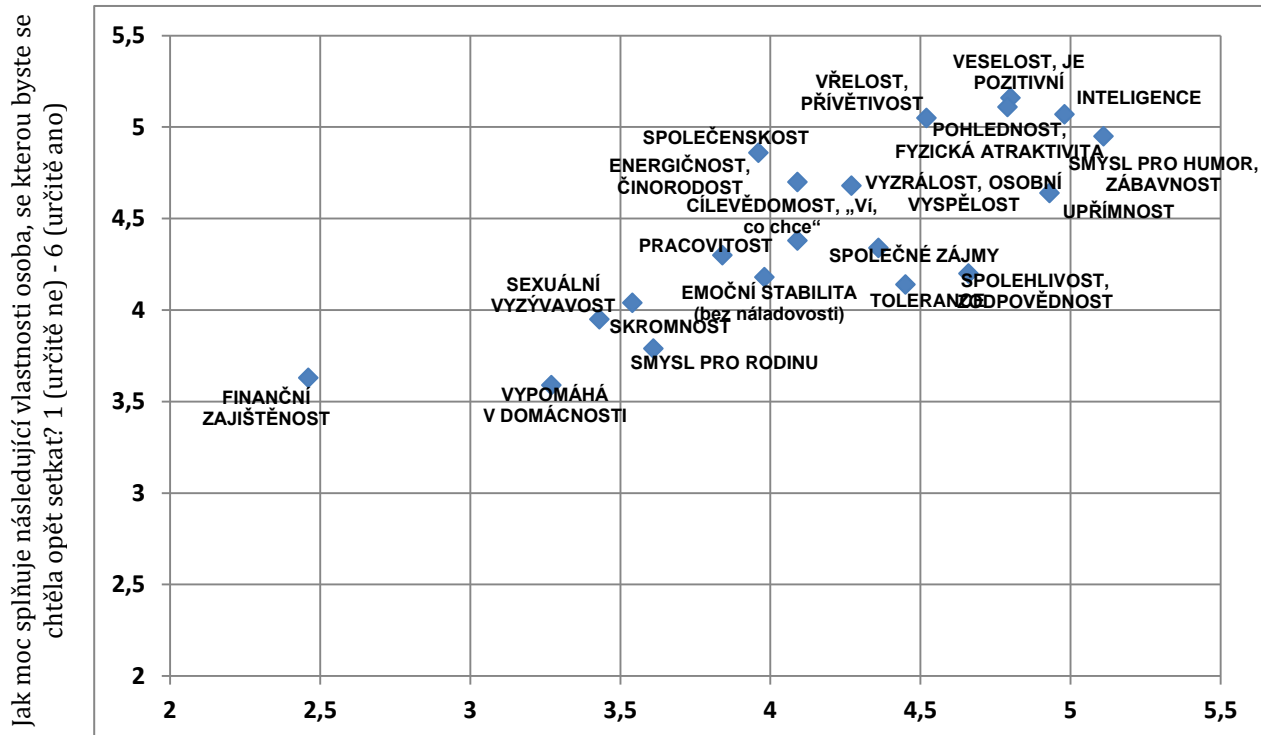

V jaké míře musí potenciální partner splňovat danou vlastnost, abyste se s ním chtěli znovu setkat?
1 (zcela nedůležité) - 6 (velmi důležité)

Tab. 7 – MUŽI: Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností v pre-event dotazníku a post-event dotaznících

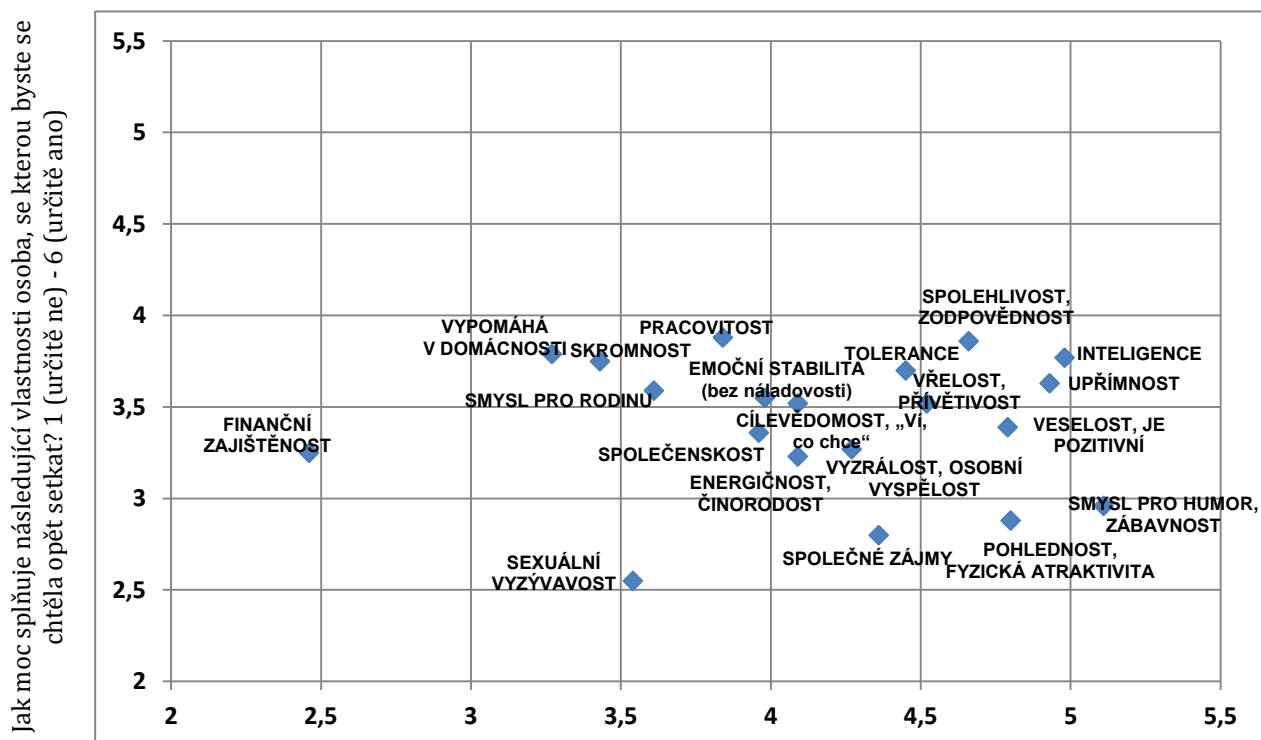
MUŽI Rozdíly v průměrném hodnocení důležitosti vlastností u ideální partnerky a průměrného hodnocení vlastností u partnerky, která nejvíce či nejméně zaujala	\bar{x} ideál	$\Delta \bar{x}$ ideál - \bar{x} zaujetí	$\Delta \bar{x}$ ideál - \bar{x} odmítnutí
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	5,11	0,16	2,15
SPOLEČNÉ ZÁJMY	4,36	0,02	1,56
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	4,8	-0,36	1,92
TOLERANCE	4,45	0,31	0,75
INTELIGENCE	4,98	-0,09	1,21
SPOLEČENSKOST	3,96	-0,9	0,6
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	2,46	-1,17	-0,79
PRACOVITOST	3,84	-0,46	-0,04
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“	4,09	-0,29	0,57
SKROMNOST	3,43	-0,52	-0,32
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	4,52	-0,53	1
ENERGIČNOST, ČINORODOST	4,09	-0,61	0,86
UPŘÍMNOST	4,93	0,29	1,3
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	4,66	0,46	0,8
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	3,54	-0,5	0,99
VESELOST, JE POZITIVNÍ	4,79	-0,32	1,4
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	3,27	-0,32	-0,52
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	3,98	-0,2	0,43
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	4,27	-0,41	1
SMYSL PRO RODINU	3,61	-0,18	0,02
pozn. v případě kladného rozdílu byla hodnocena výše důležitost vlastnosti u ideální partnerky, v případě záporného rozdílu byla hodnocena níže důležitost vlastnosti u ideální partnerky; šedé nápisy jsou v případech, kdy jsme nezamítli nulovou hypotézu			

Graf 3 - Muži - Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností ideální partnerky a v průměrném hodnocení vlastností osoby, která nejvíce zaujala

V jaké míře musí potenciální partner splňovat danou vlastnost, abyste se s ním chtěli znovu setkat?
1 (zcela nedůležité) - 6 (velmi důležité)

Graf 4 - Muži - Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností ideální partnerky a v průměrném hodnocení vlastností osoby, která zaujala nejméně

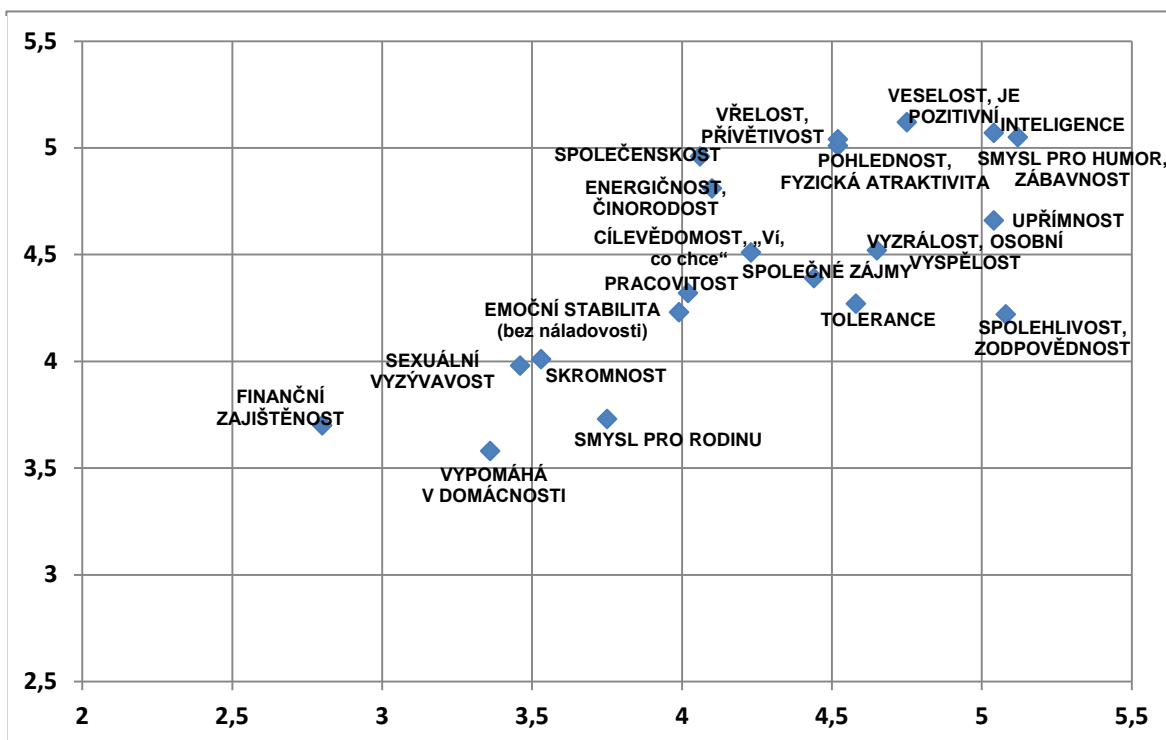
V jaké míře musí potenciální partner splňovat danou vlastnost, abyste se s ním chtěli znovu setkat?
1 (zcela nedůležité) - 6 (velmi důležité)

Tab. 8 – ŽENY: Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností v pre-event dotazníku a post-event dotaznících

ŽENY Rozdíly v průměrném hodnocení důležitosti vlastností u ideálního partnera a průměrného hodnocení vlastností u partnera, který nejvíce či nejméně zaujal	\bar{x} ideál	$\Delta \bar{x}$ ideál - \bar{x} zaujetí	$\Delta \bar{x}$ ideál - \bar{x} odmítnutí
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	5,14	-0,02	2,59
SPOLEČNÉ ZÁJMY	4,53	0,09	2,37
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	4,25	-0,61	2,11
TOLERANCE	4,7	0,3	1,26
INTELIGENCE	5,09	0,02	0,67
SPOLEČENSKOST	4,16	-0,89	1,04
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	3,12	-0,65	-0,77
PRACOVITOST	4,19	-0,14	0,05
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“	4,37	-0,28	0,11
SKROMNOST	3,63	-0,44	0,31
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	4,53	-0,51	1,34
ENERGIČNOST, ČINORODOST	4,11	-0,82	1,18
UPŘÍMNOST	5,14	0,46	1,19
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	5,08	0,80	1,4
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	3,39	-0,54	1,57
VESELOST, JE POZITIVNÍ	4,72	-0,40	1,74
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	3,46	-0,12	0,42
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	4	-0,28	0,61
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	5,04	0,67	2,13
SMYSL PRO RODINU	3,89	0,21	0,52
pozn. v případě kladného rozdílu byla hodnocena výše důležitost vlastnosti u ideálního partnera, v případě záporného rozdílu byla hodnocena níže důležitost vlastnosti u ideálního partnera; šedé nápisy jsou v případech, kdy jsme nezamítli nulovou hypotézu			

Graf 5 - Ženy - Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností ideálního partnera a v průměrném hodnocení vlastností osoby, která nejvíce zaujala

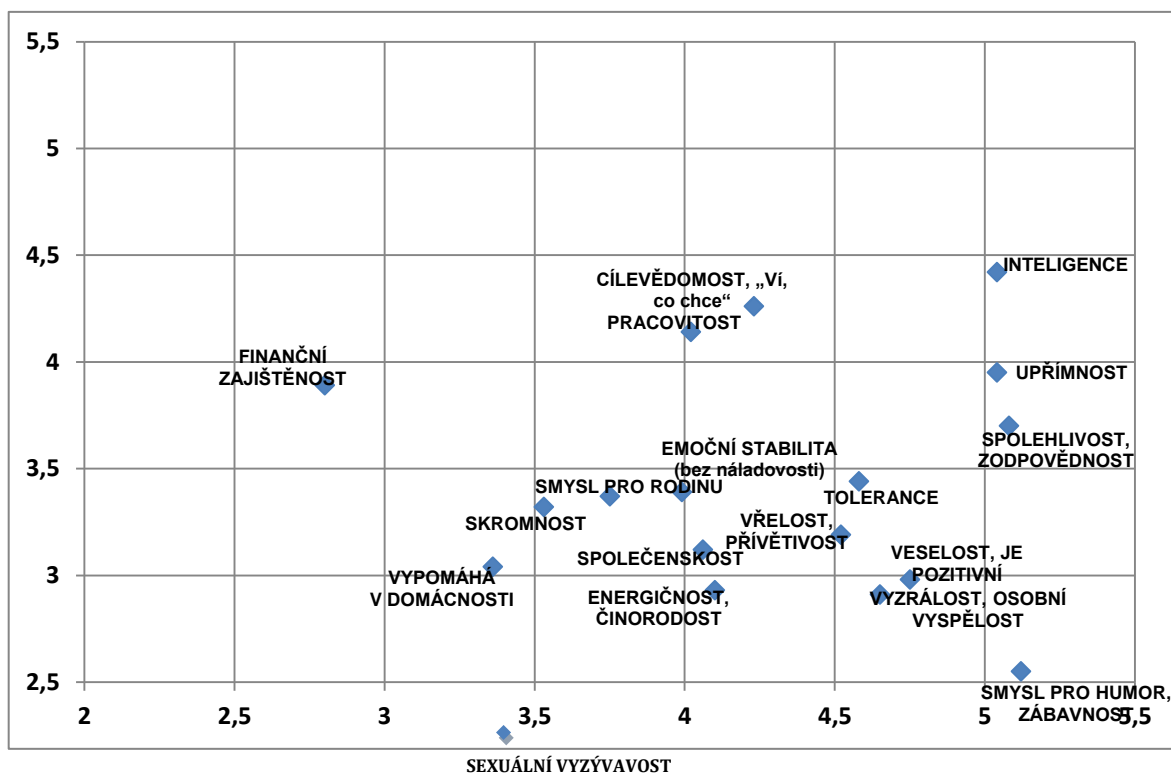
Jak moc splňuje následující vlastnosti osoba, se kterou byste se chtěla opět setkat? 1 (určitě ne) - 6 (určitě ano)

V jaké míře musí potenciální partner splňovat danou vlastnost, abyste se s ním chtěli znovu setkat?
1 (zcela nedůležité) - 6 (velmi důležité)

Graf 6 - Ženy - Rozdíly v průměrném hodnocení vlastností ideálního partnera a v průměrném hodnocení vlastností osoby, která zaujala nejméně

Jak moc splňuje následující vlastnosti osoba, se kterou byste se chtěla opět setkat? 1 (určitě ne) - 6 (určitě ano)

V těchto případech není možné porovnávat absolutní velikost těchto rozdílů optikou o kolik větší či menší. Můžeme se však podívat na pořadí dle velikosti rozdílů, v tomto případě vybírám vždy první trojici.

Významné rozdíly mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideálního partnera, a jejím hodnocením u osoby, která *nejvíce zaujala* pro ženy a muže dohromady.

1.-2. Společenskost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideálního partnera)

1.-2. Finanční zajištěnost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideálního partnera)

3. Energičnost, čínorodost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideálního partnera)

Významné rozdíly mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideálního partnera, a jejím hodnocením u osoby, která *zaujala nejméně* pro ženy a muže dohromady.

1. Smysl pro humor, zábavnost

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

2. Pohlednost, fyzická atraktivita

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

3. Společné zájmy

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

Významné rozdíly mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideální partnerky, a jejím hodnocením u osoby, která *nejvíce zaujala* dle mužů.

1. Finanční zajištěnost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideální partnerky)

2. Společenskost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideální partnerky)

3. Energičnost, čínorodost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideální partnerky)

Významné rozdíly mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideální partnerky, a jejím hodnocením u osoby, která *zaujala nejméně dle mužů*.

1. Smysl pro humor, zábavnost

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideální partnerky)

2. Pohlednost, fyzická atraktivita

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideální partnerky)

3. Společné zájmy

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideální partnerky)

Významné rozdíly mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideálního partnera, a jejím hodnocením u osoby, která *nejvíce zaujala dle žen*.

1. Společenská

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideálního partnera)

2. Energičnost, činorodost

(pozn. hodnocena níže důležitost vlastnosti ideálního partnera)

3. Spolehlivost, zodpovědnost

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

Významné rozdíly mezi hodnocením míry důležitosti vlastnosti u ideálního partnera, a jejím hodnocením u osoby, která *zaujala nejméně dle žen*.

1. Smysl pro humor, zábavnost

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

2. Společné zájmy

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

3. Spolehlivost, zodpovědnost

(pozn. hodnocena výše důležitost vlastnosti ideálního partnera)

3.5. Shrnutí výsledků

Shrnuji zde výsledky, které se váží k testování hypotéz a jejich další exploraci. Pro přehlednost tak uvádím, co jsem zjistila, dle jednotlivých hodnocených vlastností.

U aspektu **smysl pro humor a zábavnost** nenalézám rozdíly v případě zaujetí u žen ani mužů, nalézám však rozdíly v případě odmítnutí u žen i u mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti smyslu pro humor a zábavnosti u ideálního partnera, a hodnocení míry smyslu pro humor a zábavnosti u osoby, která zaujala nejméně, ty jsou právě u této vlastnosti největší pro ženy i muže. Důležitost zde byla hodnocena výše.

U aspektu **společné zájmy** nenalézám rozdíly v případě zaujetí u žen ani mužů, nalézám však rozdíly v případě odmítnutí u žen i u mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti společných zájmů u ideálního partnera, a hodnocení míry společných zájmů u osoby, která zaujala nejméně, ty jsou právě u této vlastnosti jedny z největších pro ženy i muže (třetí v pořadí pro muže a druhé v pořadí pro ženy). Důležitost zde byla hodnocena výše.

U aspektu **pohlednost, fyzická atraktivita** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti pohlednosti a fyzické atraktivity u ideálního partnera, a hodnocení míry pohlednosti a fyzické atraktivity u osoby, která zaujala nejméně, ty jsou právě u této vlastnosti jedny z největších pro muže (druhé v pořadí). Důležitost zde byla hodnocena výše. V případě zaujetí zde však byla důležitost hodnocena níže.

U aspektu **tolerance** celkově nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. Avšak podívám-li se zvlášť na skupinu žen a mužů, nalézám rozdíly jen v případě odmítnutí, kde byla důležitost hodnocena výše.

U aspektu **intelligence** nenalézám rozdíly v případě zaujetí u žen ani mužů, nalézám však rozdíly v případě odmítnutí u žen i u mužů. Důležitost zde byla hodnocena výše v případě odmítnutí.

U aspektu **společenskost** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti společenskosti u ideálního partnera, a hodnocení míry společenskosti u osoby, která zaujala nejvíce, ty jsou právě u této vlastnosti jedny z největších pro muže i ženy (první v pořadí pro ženy a druhé v pořadí pro muže). Důležitost zde byla hodnocena níže. V případě odmítnutí zde byla důležitost hodnocena výše.

U aspektu **finanční zajištěnost** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti finanční zajištěnosti u ideálního partnera, a hodnocení míry finanční zajištěnosti u osoby, která zaujala nejvíce, ty jsou právě u této vlastnosti největší pro muže. V tomto případě byla důležitost hodnocena níže. Důležitost zde byla hodnocena níže i v případě odmítnutí.

U aspektu **pracovitost** nalézám rozdíly v případě zaujetí, a to pouze u mužů. Pro případ odmítnutí rozdíly nenalézám. V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže.

U aspektu **cílevědomost, „ví, co chce“** celkově nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. Avšak po bližším prozkoumání nalézám rozdíly jen pro skupinu mužů. V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže, a v případě odmítnutí výše.

U aspektu **skromnost** celkově nalézám rozdíly pouze v případě zaujetí, a to pro ženy i muže. Pro případ odmítnutí rozdíly nenalézám. V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže.

U aspektu **vřelost, přívětivost** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže, a v případě odmítnutí výše.

U aspektu **energičnost, činorodost** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti energičnosti a činorodosti u ideálního partnera, a hodnocení míry energičnosti a činorodosti u osoby, která zaujala nejvíce, ty jsou právě u této vlastnosti jedny z největších zvláště pro ženy i muže (druhé v pořadí u žen a třetí v pořadí u mužů). Důležitost zde byla hodnocena níže. V případě odmítnutí byla důležitost hodnocena výše.

U aspektu **upřímnost** celkově nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. V případě mužů však nenalézám rozdíly v případě zaujetí. Důležitost byla hodnocena výše pro případ odmítnutí i zaujetí.

U aspektu **spolehlivost, zodpovědnost** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti spolehlivosti a zodpovědnosti u ideálního partnera, a hodnocení míry spolehlivosti a zodpovědnosti u osob, které zaujaly jak nejvíce, tak nejméně, nacházela se tak na třetím místě u žen. Důležitost zde byla hodnocena výše.

U aspektu **sexuální vyzývavost** nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže, a v případě odmítnutí výše.

U aspektu **veselost, je pozitivní** celkově nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. U žen však nenalézám rozdíly v případě zaujetí. V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže, a v případě odmítnutí výše.

U aspektu **vypomáhání v domácnosti** celkově nenalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. Avšak podíváme-li se zvlášť na skupinu žen a mužů, nalézám rozdíly v případě odmítnutí. Pro případ odmítnutí ze strany mužů zde byla důležitost hodnocena níže.

U aspektu **emoční stabilita („bez náladovosti“)** celkově nalézám rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. Avšak podíváme-li se zvlášť na skupinu žen a mužů, nalézám rozdíly jen v případě odmítnutí. Pro případ zaujetí byla důležitost hodnocena níže a pro případ odmítnutí výše.

U aspektu **vyzrálost, osobní vyspělost** celkově nalézám rozdíly jen v případě odmítnutí. Avšak podíváme-li se zvlášť na skupinu žen a mužů, nalézám rozdíly jak v případě odmítnutí, tak i zaujetí. U žen byla důležitost hodnocena výše v případě zaujetí i odmítnutí. U mužů byla pro případ zaujetí hodnocena níže.

U aspektu **smysl pro rodinu** celkově nenalézám rozdíly ani v případě zaujetí ani odmítnutí. Avšak podíváme-li se zvlášť na skupinu žen a mužů, nalézám rozdíly v případě odmítnutí u žen. Pro případ odmítnutí ze strany žen byla důležitost hodnocena výše.

Celkově jsme přijali alternativní hypotézu vztahující se k osobám, které nejvíce zaujaly, u čtrnácti z dvaceti aspektů (deset v případě žen, dvanáct v případě mužů). Alternativní hypotézu vztahující se k osobám, které nejméně zaujaly, jsme celkově přijali u šestnácti z dvaceti aspektů (sedmnáct v případě žen i mužů zvláště).

Co se týče nejvýznamnějších výsledovaných rozdílů, tak celkově si probandi vybírali potenciální partnery, kteří byli více společenší, více finančně zajištěni a více činorodí a energičtí, než požadovali. Ti, kteří byli odmítáni, byli méně zábavní s menším smyslem pro humor, méně pohlední a fyzicky atraktivní a měli méně společných zájmů, než probandi požadovali. Co se týče specificky požadavků žen, ty si vybíraly potenciální partnery, kteří byli více společenší a více energičtí a činorodí, než probandky požadovaly, a byli méně spolehliví a zodpovědní, než probandky

požadovaly. Naopak si ženy nevybíraly ty, kteří byli méně zábavní s menším smyslem pro humor, měli méně společných zájmů a byli méně spolehliví a zodpovědní než probandky požadovaly. Muži si vybírali ženy, které byly více finančně zajištěné, více společenské a více energické a činorodé, než probandi požadovali. Naopak si nevybírali ženy, které byly méně zábavné s menším smyslem pro humor, méně pohledné a fyzicky atraktivní a měly méně společných zájmů, než probandi požadovali.

3.6. Další zjištění

Vytyčuji zde několik zajímavostí, které se nevztahují přímo k výzkumné otázce a výzkumným hypotézám, avšak během výzkumu jsem mohla tyto závěry vyvodit.

Ve více zdrojích je zmiňována pohlednost a atraktivita jako významný aspekt výběru (Asendorpf, 2011; Buss, 1989; Buss, 2009; Eastwick et al., 2008; Fisman, 2006; Sprecher et al., 2002; Výrost et al., 1997). V této práci jsem přijala alternativní hypotézu o tom, že nalézám rozdíl mezi hodnocením míry atraktivity u ideálního partnera a hodnocením osoby, kterou si vybereme, respektive nevybereme. Rozdíly se zde ukázaly o něco významnější u mužů, avšak jednalo se o důležitý aspekt i pro ženy. Atraktivita byla v průměru označována za spíše důležitou až důležitou (4-5/6)²⁴, vybraní partneři však byli vnímáni jako fyzicky atraktivní (5/6), kdežto nevybraní partneři jako fyzicky neatraktivní (2/6).

Dále jsme se vícekrát setkali s myšlenkou, že jsou ženy vybíravější než muži a kladou si více nároků na potenciálního partnera (Asendorpf, 2011; Bokek-Cohen, 2007; Buss et al., 1993; Kurzban et al., 2005; Ridley, 2007; Sprecher, 2002). Tyto závěry se projeví i v mých datech. Ženy volily více oblastí jako velmi důležité (průměrně 3,18 z dvaceti možných; muži 2,52). Zároveň se v průměru chtěly setkat se 34% mužů, kdežto muži se chtěli průměrně setkat se 46% žen.

Co se týče pořadí důležitosti jednotlivých aspektů u ideálního partnera či partnerky, uvádím trojici nejdůležitějších:

- Ženy (co hledají u mužů):
 1. smysl pro humor a zábavnost
 2. inteligence
 3. upřímnost
- Muži (co hledají u žen)
 1. inteligence
 - 2.-3. smysl pro humor a zábavnost
 - 2.-3. pohlednost a fyzická atraktivita

²⁴ Škála v pre-event dotazníku: 1 (zcela nedůležité) – 6 (velmi důležité); škála v post-event dotaznících: 1 (určitě ne) – 6 (určitě ano)

Během pěti dní se k účasti na výzkumu přihlásilo přes dvě stě zájemců. Po proběhnutých speed datinzích jsem se tak některých probandů ptala na motivaci k přihlášení. Nejčastěji se tak objevovaly tyto tři motivace, většinou v kombinaci:

- Seznamku ještě vnímají jako určité stigma, zde jim bylo sympatické, že se jedná o výzkum k diplomové práci, a tak by v případě seznámení mohli přátelům říkat, že se se svým partnerem seznámili při výzkumu
- Někteří již váhali dříve, zda vyzkoušet speed dating. Zde si jej tak mohli vyzkoušet zdarma²⁵.
- Zaujala je cílová skupina. Měli zde jistotu, že když se jedná jen o studenty vysokých škol, budou mít něco společného, co se životního stylu týče.

Follow-up dotazník vyplnilo 28% (N=42) probandů, z nichž třicet osm probandů mělo shodu, vzájemně se tak označili s některým z účastníků, že by se chtěli v budoucnu setkat. Z účastníků, kteří měli shodu, přibližně třetina neměla rande žádné (N=14), přibližně třetina se setkala s jedním účastníkem (N=12), a přibližně třetina se setkala s více účastníky (N=12). Nikdo z těchto 28% účastníků (N=42) není aktuálně v partnerském vztahu s někým z probandů, 76% (N=32) z nich je nyní nezadaných.

²⁵ Účastnický poplatek na speed dating se obvykle pohybuje mezi 400,- - 700,-

3.7. Diskuse

V práci jsem se pokoušela zodpovědět otázku, zda nalézáme významné rozdíly mezi preferovanými vlastnostmi u ideálního partnera a subjektivním hodnocením vlastností osoby, která nás zaujme při reálném setkání pro potenciální navázání partnerského vztahu.

Hodnocené vlastnosti tak byly vybrány na základě zmíněných teorií a studií týkajících se oblasti partnerských vztahů. Dle předpokladů jsem tak ve většině sledovaných aspektů významné rozdíly v hodnocení nalezla. Vycházím z teorie duálních procesů, kdy se mohou lišit naše závěry na základě důsledného analytického rozboru systému dva a na základě intuitivnějších rozhodnutí systému jedna (Kahneman, 2013). V úvodu jsem si položila otázku, zda může být seznamování pomocí internetových seznamovacích inzerátů efektivní: rozmyslíme si jistá kritéria výběru a můžeme tak absenci či přítomnost jednotlivých aspektů posoudit pouze na základě předložených informací; dochází tak k analytickému rozboru pomocí systému 2. Při reálném setkání však k rozhodnutí „jsme či nejsme zaujati“ mohou přispívat i nevědomé procesy a intuitivnější rozhodování systému 1, které mohou převážet naši logickou úvahu. Na tyto rozdíly mezi našimi preferencemi pro ideálního partnera a mezi tím, kdo nás zaujme při reálném setkání, jsem se zaměřila v mém výzkumu. Zde bych se ráda vyjádřila ke zjištěním o jednotlivých aspektech v souladu se zjištěními z ostatních studií.

V oblasti smyslu pro humor a zábavnosti jsem nalezla významný rozdíl pro hodnocení osob, které zaujaly nejméně. Ve srovnání s ostatními aspekty jde o rozdíl nejvyšší shodně pro muže i ženy. U hodnocení osob, které nejvíce zaujaly, významné rozdíly nenacházím. Důležitost této vlastnosti byla hodnocena velmi vysoko (průměr 5,12 ze šesti). Důležitost této vlastnosti potvrzují i další autoři (Ariely, 2005; Sprecher et al., 2002; Šmolka, 2005). Smysl pro humor je zároveň aspektem, který je snadno rozeznatelný při prvním, byť krátkém, setkání, a tak je snazší se na něj zaměřit při speed datingu.

Obdobnou situaci nalézám i v oblasti společných zájmů. U žen se jednalo o druhou oblast s nejvyšším rozdílem v případě odmítnutí, u mužů o třetí. Důležitost tohoto aspektu u ideálního partnera byla hodnocena průměrně 4,44 ze šesti. Společné zájmy jako důležité kritérium výběru uvádí Šmolka (2005). Ve speed datinzích se zároveň

jednalo o časté téma, o kterém spolu účastníci v krátké chvíli hovořili, často se tak ptali na záliby, trávení volného času či obor studia.

V oblasti pohlednosti a fyzické atraktivity jsem našla významné rozdíly ve všech případech. Muži i ženy si vybírali osoby, které byli fyzicky atraktivnější, než žádali od ideálních partnerů, a naopak si nevybírali osoby, které byly fyzicky méně atraktivní, než probandi žádali od ideálních partnerů. Toto je ve shodě s dalšími autory, kteří uvádí fyzickou atraktivitu jako důležitý znak, zda budeme chtít potenciálního partnera blíže poznávat. Zároveň se zde dle očekávání ukázalo, že muži měli vyšší požadavky na vzhled než ženy: požadavek na ideálního partnera 4,8 oproti 4,25 (Asendorpf et al., 2011; Buss, 1989; Buss, 2009; Eastwick et al., 2008; Fisman et al., 2006; Výrost et al., 1997; Sprecher et al., 2002). Je také možné, že ženy pouze tolik nepřiznávají vliv vzhledu na výběr, tyto rozdíly mezi muži a ženami by bylo vhodné dále prozkoumat.

V oblasti tolerance byly výsledky méně konzistentní. Celkově jsem našla významné rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, avšak podívám-li se zvláště na skupinu žen a mužů, nalézám významné rozdíly jen v případě odmítnutí, kde byla důležitost tolerance u ideálního partnera hodnocena výše. Položka byla zvolena spíše jako kontrolní bez vztahu ke zjištění dalších autorů.

U aspektu inteligence nalézám významné rozdíly pouze v případě odmítnutí, kde bylo hodnocení u potenciálních partnerů nižší. O důležitosti tohoto aspektu pro výběr hovoří vícero autorů (Asendorpf et al., 2011; Eastwick et al., 2008; Fisman et al., 2006; Sprecher et al., 2002). Buss (2009) upozorňuje, že inteligence může být jedním z prediktorů potenciálu k vyššímu výděлку, a měla by tak být hodně vyhledávána ženami. Podíváme-li se na celkové pořadí důležitosti aspektů, inteligence se ocitla dokonce na prvním místě u mužů a na druhém místě u žen. Vysoký požadavek na inteligenci (5,1 u žen, 5 u mužů; v pořadí důležitosti na 5,8. místě u žen a 4,8. u mužů) zde může být specifikem vysokoškolské populace.

V požadavku na společenskost jsem našla významné rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. Co se týče rozdílů v hodnocení důležitosti společenskosti u ideálního partnera a hodnocení míry společenskosti u osoby, která zaujala nejvíce, ty jsou právě u této vlastnosti jedny z největších pro muže i ženy (první až druhá v pořadí). Probandi si tak vybírali osoby více společenské, než požadovali, a nevybírali si osoby společenské méně. Důležitost tohoto aspektu sledoval například

Buss (2009). U Luové a Zhangové (2009) se společenské aktivity ukázaly jako důležitý aspekt pro zaujetí během speed datingů. Je však možné, že byl tento aspekt vnímán i jako míra extraverze, která je ve speed datinzích dobře pozorovatelná. Ve studii Asendorpfa a jeho kolegů se však extraverze neukázala jako významná.

U aspektu finanční zajištěnosti jsem našla významné rozdíly ve všech případech. Finanční zajištěnost však byla hodnocena hodně nízko, pro muže i pro ženy šlo shodně o nejméně důležitý aspekt výběru. Ostatní účastníci tak byli hodnoceni jako finančně zajištěnější oproti požadavkům nehledě na zaujetí či odmítnutí. O důležitosti finanční zajištěnosti mluví mnoho autorů (Asendorpf, 2011; Buss, 1989; Buss, 2009; Eastwick, 2008; Fisman, 2006; Sprecher, 2002), což je v rozporu s mým výzkumem. Zároveň se ale shodují, že by měla být finanční zajištěnost důležitějším kritériem pro ženy než pro muže: ženy hodnotily důležitost tohoto aspektu průměrně 3,12, kdežto muži 2,46.

V oblasti pracovitosti nalézám významný rozdíl pouze v případě mužů, kdy si vybrali o něco pracovitější partnerky, než žádali. Pracovitost byla studována jako relevantní aspekt výběru u několika autorů (Asendorpf, 2011; Eastwick, 2008; Fisman et al., 2006; Sprecher et al., 2002). Buss (2009) ji uvádí jako důležitou zejména pro ženy, píle a tvrdá práce jsou důležitým prediktorem možného povýšení v zaměstnání, a tedy zajištění finančních zdrojů. Ženy zde hodnotily pracovitost o něco výše (4,19) nežli muži (3,84).

Zmínění autoři (Asendorpf, 2011; Buss, 1989; Eastwick, 2008; Fisman et al., 2006; Sprecher et al., 2002) hovoří nejen o důležitosti pracovitosti, ale také cílevědomosti. Zde se významné rozdíly však ukázaly jen u mužů narozdíl od žen. Muži si vybírali cílevědomější partnerky a nevybírali si ty méně cílevědomé, než žádali. Takový výsledek bychom mohli považovat za rozpor s předchozími zjištěními. Ženy však hodnotily cílevědomost dle předpokladů o něco výše než muži (4,37 ku 4,09). Požadavek cílevědomosti jsme u žen nacházeli častěji i v obsahové analýze inzerátů nežli u mužů (26% ku 18%).

Skromnost zde byla spíše kontrolní položkou bez vztahu k předchozím studiím. Ženy i muži si vybírali o něco skromnější partnery, nežli žádali, avšak v obou případech byla důležitost této vlastnosti níže (3,53).

Pro vřelost a přívětivost jsem našla významný rozdíl ve všech případech. Probandi si vybírali o něco vřelejší potenciální partnery, nežli žádali, a odmítali ty,

kterí byli vřelí méně. To je v souladu s většinou předchozích studií (Buss, 1989; Luo et al., 2009) i s požadavky v inzerátech dle jejich obsahové analýzy. V případě Asendorpfa a jeho kolegů (2011) se však přívětivost neukázala jako významná pro volbu partnera.

U aspektu energičnost, činnost nalézám významné rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí, a to u žen i mužů. U žen i u mužů zde byly druhé až třetí nejvyšší rozdíly v hodnocení ideálního partnera a osoby, která zaujala nejvíce. Důležitost zde byla hodnocena níže v případě zaujetí a výše v případě odmítnutí. Důležitost tohoto aspektu je v souladu s obsahovou analýzou inzerátů, kde byli často preferováni aktivní partneři.

U upřímnosti celkově nalézám významné rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. V případě mužů však nenalézám významné rozdíly v případě zaujetí. Důležitost vlastnosti u ideálního partnera byla hodnocena výše pro případ odmítnutí i zaujetí. Tato položka byla zvolena jako kontrolní bez vztahu k předchozím studiím. Je otázkou, zda je možné ji během speed datingu v tak krátkém rozhovoru posoudit.

V oblasti spolehlivosti a zodpovědnosti nacházím významné rozdíly ve všech sledovaných kategoriích. U žen se jednalo o třetí nejvyšší rozdíl jak v případě zaujetí, tak odmítnutí pro potenciálního partnera, v obou případech byla důležitost spolehlivosti a zodpovědnosti u ideálního partnera hodnocena výše. Za důležitý aspekt výběru považoval spolehlivost a zodpovědnost také Buss (1989).

Míra sexuální vyzývavosti je označována jako účinná strategie při svádění. V případě krátkodobých vztahů je tak důležitým aspektem, avšak v případě zájmu o vztah dlouhodobý je vyšší míra sexuální vyzývavosti naopak kontraproduktivní (Buss, 1989; 2007; 2009; Wiseman, 2011). Nalezla jsem zde významné rozdíly ve všech zmiňovaných kategoriích. V případě zaujetí byla důležitost sexuální vyzývavosti u ideálního partnera hodnocena níže, v případě odmítnutí výše. Celkově se však jednalo o třetí nejméně důležitý aspekt (průměrné hodnocení důležitosti 3,46).

Položka veselost, je pozitivní sloužila spíše jako kontrolní bez vztahu k předchozím studiím. Celkově jsem nalezla významné rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí (u žen však jen v případě odmítnutí). V případě zaujetí zde byla důležitost hodnocena níže a v případě odmítnutí výše.

Vypomáhání v domácnosti je přitažlivé zejména u žen (Buss, 1989; Šmolka, 2005), ovšem i pro muže je důležité, aby do vztahu investovali svou pomocí ve vzájemném

soužití (Chapman, 2002; Výrost et al., 1997). Celkově jsem zde významné rozdíly nenalezla, pouze v případě odmítnutí pro skupiny mužů a žen zvláště. Muži byla důležitost u ideální partnerky hodnocena níže, ženami naopak výše. Celkově se však jednalo o druhý nejméně důležitý aspekt pro výběr partnera (průměrné hodnocení míry důležitosti u ideálního partnera 3,36). Je možné, že se tento požadavek mění i s věkem, kdy jsou partneři připraveni založit společnou domácnost. Věk probandů byl poměrně nízký.

Emoční stabilita je důležitým kritériem u více autorů (Buss, 1989; 2009; Šmolka, 2005). Pro muže se vyšší neuroticismus u žen ukázal jako odrazující aspekt (Luo et al., 2009), oproti tomu v Asendorpfově (2011) studii se význam neuroticismu neprokázal. Celkově jsem zde nalezla významné rozdíly v případě zaujetí i odmítnutí. Podíváme-li se ale na skupinu mužů a žen zvlášť, nacházím významné rozdíly jen v případě odmítnutí: zde nejsou preferovány potenciální partnerky a partneři, kteří jsou náladovější nežli hodnocená míra u ideálního partnera.

Vyzrálост a osobnostní vyspělost je zmiňována Bussem (2009), který ji však zmiňuje jako důležitý aspekt zejména pro výběr mužů ženami, kdy jsou emočně nezralí muži velkou přítěží ve vztahu. Ženy zde opravdu hodnotily důležitost zralosti u ideálního partnera o něco výše (5,04 ku 4,27). U obou skupin nalézáme významné rozdíly, u žen se v případě odmítnutí dokonce jedná o třetí nejvyšší rozdíl v hodnocení. Muži si vybírali vyzrálější ženy, nežli požadovali, a naopak si nevybírali méně vyzrálé ženy, nežli požadovali. Ženy hodnotily důležitost tohoto aspektu výše jak v případě zaujetí tak odmítnutí.

Smysl pro rodinu je z hlediska evoluční psychologie důležitý jak u žen, aby poskytly mužům potomky, tak u mužů, aby s ženami chtěli po narození dítěte zůstat (Buss, 1989; 2009). S vysokou motivací hledání partnera jako budoucího otce či matky se setkáváme i v partnerských poradnách (Šmolka, 2005). V mém výzkumu se významné rozdíly mezi hodnocením ideálního partnera a potenciálního partnera, který nás zaujal či ne, neprojeví. Oproti předpokladu se zde smysl pro rodinu neukazoval jako důležitý aspekt (škála 1-6 dle narůstající důležitosti: průměr 3,9 pro ženy, 3,6 pro muže; pořadí důležitosti 1-20 od nejdůležitější po nejméně důležité: průměrně 13,6 pro ženy, 14,6 pro muže). U mužů se jednalo v pořadí o třetí nejméně důležitý aspekt, u žen se jednalo o pátý nejméně důležitý aspekt. Můžeme se

domnívat, že toto mohlo být dáno nižším věkem respondentů, kteří ještě stále studují, a tak zde motivace založení rodiny při výběru partnera nemusí být tak významná.

Co se týče dalšího zjištění, které se nevztahovalo přímo k výzkumné otázce, potvrdil se mi předpoklad vyšší vybíravosti žen, a to shodně s předchozími studiemi (Asendorpf, 2011; Bokek-Cohen, 2007; Buss et al., 1993; Kurzban et al., 2005; Ridley, 2007; Sprecher, 2002). Je udáváno, že vybíravost žen může klesat s jejich zvyšujícím se věkem, kdy cítí tlak, že by o pár let později již nemohly mít děti, naopak muži jsou tak se zvyšujícím se věkem vybíravější. V mém výzkumu se však jednalo o věkově nižší skupinu.

V mém výzkumu bych chtěla upozornit na několik rezerv:

Probandi byli z řad vysokoškolských studentů, převážně studujících v Praze. Výsledky této práce tak není možné zobecňovat na celou populaci. Tato cílová skupina může mít některá specifika. O vlivu cílové skupiny jsem se zmínila například v možnosti nadhodnocení aspektu inteligence a podhodnocení aspektu smyslu pro rodinu.

Dále je otázkou sebevýběr lidí, kteří se ke speed datingům přihlásili. Je možné, že je tato skupina osob něčím specifická. Speed dating je vhodnější formou s odvahou komunikovat, prezentovat sám sebe, je to forma náročná na sociální dovednosti a je zde třeba výrazně odbourat stydlivost z kontaktu s několika cizími osobami. Pro stydlivější či introvertněji založené osoby by tak byla vhodnější forma dopisování si s jedním člověkem po internetu, nežli by došlo k reálnému setkání. Společenskost se zde ukázala jako hodně vyhledávaná vlastnost, samotný speed dating je hodně společenskou událostí.

Další slabinou je fakt, že ačkoli nás v tomto výzkumu zajímá pouze forma vážného partnerského vztahu, nelze tuto motivaci u probandů ohlídat. Motivace pro vážný vztah (oproti jiným formám jako je například flirt či přátelé s výhodami) byla zjišťována pouze pomocí dotazu ve screeningovém dotazníku.

Co se týče hodnocení míry vlastností osob, které probandy nejvíce, respektive nejméně, zaujaly, bylo toto hodnocení čistě subjektivní. Probandi tak nevyplňovali žádné psychodiagnostické dotazníky, ani zde nebyla snaha o jiné objektivní posouzení vlastností probandů. V práci mě zajímalo subjektivní vnímání potenciálních partnerů, protože právě to hraje nejvýznamnější roli v rozhodování (v reálných situacích potenciální partnery také posuzujeme sami). V hodnocení zde však mohl zafungovat

efekt kognitivní disonance (Tavrisová et al., 2012; Výrost et al., 1997): to znamená, že probandi mohli hodnotit ty, kteří je zaujali nejméně, přísněji, nežli ty, které hodnotili s vědomím, že je zaujali nejvíce. A tak pokud někdo na probandy působil jako málo fyzicky atraktivní a zábavný, mohli hodnotit přísněji i jeho spolehlivost. Na poznání potenciálních partnerů bylo velmi málo času, některé vlastnosti tak nebyly v tomto čase odhalitelné. Probandi si tak mohli tvořit vlastní implicitní teorie osobnosti hodnocených (Dunning, 2007; Výrost et al., 1997), a dle těch upravovat hodnocení vlastností, jejichž míru nestihli dostatečně prověřit.

Asendorpf (2011) zmiňuje, že byt' bylo provedeno více studií se speed datingy, obvykle nezkoumají dlouhodobé efekty, a tedy vývoj vztahů po speed datinzích. I v mém výzkumu byla sledována situace pouze potenciálního navazování vztahů, zda nás tak někdo zaujme či ne, bez následného ověřování, zda byl vztah skutečně navázán. Do budoucna by bylo zajímavé provést výzkum, kde by byly zkoumány nároky na partnera nezadaných osob a následně by byl prováděn follow-up po delší době, kdy by tito lidé již byli zadaní.

Doporučila bych zároveň splnění nároků ověřovat nejen subjektivním posouzením probanda vůči svému partnerovi, ale také objektivními metodami, kterými by mohl být partner posuzován (např. výška, BMI, svalová hmota, symetrie obličeje pro vzhled, osobnostní dotazníky pro osobnostní vlastnosti, výše vzdělání, status a příjem v zaměstnání atd.), inspiraci lze nalézt například u Luové a Zhangové (2011).

V další práci s mými daty by bylo možné například prozkoumat, zda se nejdůležitější deklarované vlastnosti shodovaly s nejvíce působivými aspekty, u osob, které zaujaly, či naopak s nejvíce odrazujícími aspekty u osob, o které probandi neměli zájem. Zároveň byly v mé práci zjišťovány zejména rozdíly v hodnocení v pre-event dotazníku a post-event dotaznících. Bylo by však zajímavé více prozkoumat, kde nacházíme signifikantní rozdíly v hodnocení žen a mužů.

3.8. Možnosti využití výsledků

Ve výzkumu se ukázaly některé rozdíly mezi našimi nároky na partnera a následným výběrem, s kým bychom se chtěli dále sblížit. Inzeráty jsou nyní využívány jako hojný způsob seznamování. Máme-li však pouze textový inzerát, je naše rozhodování více analytické (systém 2). V reálném setkání se však naše nevědomé potřeby (systém 1) mohou projevit jinak. Seznamování by tak mohl napomoci rozvoj aktivit, které by kladly důraz na osobní setkání (speed dating, společné víkendové výjezdy, návštěvy divadel a další). Důležitá je však v tomto případě sebereflexe: dokážeme si zvědomit, dle jakých kritérií si vybíráme partnera, co tedy opravdu chceme? Dovedeme tak propojit naše emoce i intuici s analytickým uvažováním? Bylo by tak možné před registrací na seznamovací portál nejprve vyplnit dotazník, kde bychom měli možnost poznat sami sebe a zda opravdu máme potenciální partnery vyhledávat dle těch kritérií, dle kterých jsme je na internetu vyhledávali doposud? Je možné v této oblasti edukovat uživatele internetových sezonek?

K podobné sebereflexi mohl přimět i tento výzkum. Účastníci měli nejen možnost seznámení s potenciálními partnery, ale také bližšího poznání sebe samých. *„Ta druhá část pro mě byla vlastně dost nepříjemná. Najednou jsem si uvědomil, že jsem v prvním dotazníku uvedl, že je pro mě ze všeho nejdůležitější tolerantní partnerka. Ale pak jsem hodnotil tu, se kterou jsem se chtěl blíže poznat nejvíce, a při vyplňování dalšího dotazníku mi to došlo: vlastně většinu času měla nějaké nesnášenlivé poznámky, tak netolerantní holku jsem už dlouho nepoznal, ale když ona byla tak krásná, že jsem jí to odpustil“* (proband, student práv, 27 let).

4. Závěr

Rozhodování při výběru partnera pro romantický vztah je jedno z našich nejvýznamnějších rozhodnutí, které v životě učiníme. Někteří jej však činíme opakovaně. Tato práce nám poskytla určitý vhled, jak takové rozhodování probíhá.

Představila jsem zde teoretické koncepty osvětlující důležitost partnerských vztahů a motivy výběru. Mnohé předchozí studie odkazují na strategie výběru potenciálního partnera, jež nám jsou společné, a jak se liší nároky žen na muže a mužů na ženy. Zmíněny byly teorie evolučních psychologů, sociálních psychologů i partnerských poradců. V práci byla předestřena představa trhu potenciálních partnerů, kdy je třeba ve výběru podstupovat jisté kompromisy. Stejně tak jako je třeba pracovat na zvyšování vlastní atraktivity.

Ukázala jsem i koncepty rozhodování. Systém 1 jako rozhodování intuitivní, rychlé a nevědomé a systém 2, který je analytický a vyhodnocuje složité operace. Tyto dva systémy se vzájemně doplňují. Nedovedeme však zcela ovlivnit či vysvětlit, kdy který z nich využíváme. Naše rozhodování ovlivňuje množství volby, důležitost výsledku i vzácnost statku a možnost srovnání s dalšími objekty.

Ilustrovala jsem moderní trendy v seznamování, kdy stoupá věk vstupu do prvního manželství a jsou využívány možnosti internetového či jinak organizovaného seznamování. A pokud si již partnera najdeme, zmínila jsem některé aspekty, které zvyšují pravděpodobnost, že vztah déle vydrží.

Ve výzkumné části mě zajímala otázka, zda nalézáme rozdíly mezi preferovanými vlastnostmi ideálního partnera a subjektivně hodnocenými vlastnostmi osoby, která nás zaujme při reálném setkání pro potenciální navázání vztahu. V rámci výzkumného designu tak byla uspořádána série speed datingů, kde probandi vyplňovali pre-event dotazníky týkající se jejich kritérií na ideálního partnera a post-event dotazníky hodnotící vlastnosti účastníků, které by chtěli blíže poznat.

Rozdíly jsem našla u čtrnácti z dvaceti hodnocených vlastností. Co se týče nejvýznamnějších výsledovaných rozdílů, tak celkově si probandi vybírali potenciální partnery, kteří byli více společenší, více finančně zajištěni a více energičtí a činorodí, než požadovali. Ti, kteří byli odmítáni, byli méně zábavní s menším smyslem pro humor, méně pohlední a fyzicky atraktivní a měli méně společných zájmů, než probandi požadovali.

Dle předpokladů se pohlednost a fyzická atraktivita ukázala jako důležitá vlastnost při výběru. Jako dvojice nejvýznamnějších kritérií se ukázala inteligence a smysl pro humor a zábavnost v populaci pražských vysokoškolských studentů.

Dále se zde potvrdila vyšší vybíravost dívek.

Poznáním sama sebe v tom, koho si myslíme, že hledáme, dle našich analytických hodnocení, a kým jsme v reálných setkáních přitahováni, dle našich nevědomých potřeb, bychom tak mohli zvýšit efektivitu seznamování ve věku stoupajících možností seznámení pomocí internetu.

5. Zdroje

- Agentura Akce pro nezadané.* (n.d.). Načteno 17.5.2014 z <http://www.akcepronezadane.cz>
- Agentura Bez partnera.* (n.d.). Načteno 17.5.2014 z <http://www.bezpartnera.cz>
- Agentura Prima parta.* (n.d.). Načteno 17.5.2014 z <http://www.primaparta.cz>
- Agentura Smart dating.* (n.d.). Načteno 2.3.2014 z <http://www.smart-dating.cz>
- Akce Single aperitivo.* (2014). Načteno 15.10.2014 z <http://www.akcuj.cz/udalosti/461844/single-aperitivo>
- Aplikace Jdem na rande.* (2014). Načteno 15.10.2014 z <http://www.jdemnarande.cz>
- Aplikace Přátelé s výhodami.* (2014). Načteno 15.10.2014 z <http://www.pratelesvyhodami.cz>
- Ariely, D. (2009). *Jak drahé je zdarma: proč chytrí lidé přijímají špatná rozhodnutí: iracionální faktory v ekonomice i životě.* Praha: Práh.
- Ariely, D. (2011). *Jak drahá je intuice: proč nás selský rozum často vede ke ztrátovým rozhodnutím.* Praha: Práh.
- Aron, A., Fisher, H. E., & Strong, G. (2005). Romantic Love. V G. Ritzer, *Encyclopedia of Social Theory* (Sv. 2, pp. 765-767). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Aron, A., Melinat, E., Aron, E. N., Vallone, R. D., & Bator, R. J. (1997). The Experimental Generation of Interpersonal Closeness: A Procedure and Some Preliminary Findings. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23(4), pp. 363-377.
- Asendorpf, J. B., Penke, L., & Back, M. D. (2011). From dating to mating and relating: Predictors of initial and long-term outcomes of speed-dating in a community sample. *European Journal of Personality*, 25 (1), pp. 16 - 30.
- Baumeister, R. F., & Tierney, J. (2012). *Willpower: Rediscovering Greatest Human Strength.* London: Penguin Books, Ltd.
- Bergström, M. (2011). Casual dating online. Sexual norms and practices on French heterosexual dating sites. *Zeitschrift Für Familienforschung - Journal Of Family Research*, 23(3), pp. 319-336.
- Bokek-Cohen, Y., Peres, Y., & Kanazava, S. (2007). Rational Choice and Evolutionary Psychology as Explanations for Mate Selectivity. *Journal of Social, Evolutionary and Cultural Psychology*, 2, pp. 42 - 55.

- Buss, D. M., Shackelford, T. K., Kirkpatrick, L. A., & Larsen, R. J. (2001). A half century of mate preferences: The cultural evolution of values. *Journal of marriage and family*, 63, pp. 491-503.
- Buss, D. M. (2009). *Evoluce touhy*. Praha: Dauphin / Volvox Globator.
- Buss, D. M. (1985). Human Mate Selection. *American Scientist*, 73, pp. 47-51.
- Buss, D. M. (1989). Sex differences in human mate preferences: Evolutionary hypotheses tested in 37 cultures. *Behavioral and Brain Sciences*, 12, pp. 1 - 49.
- Buss, D. M. (2007). Sexual Strategies Theory. V R. F. Baumeister, & K. D. Vohs, *Encyclopedia of Social Psychology* (Sv. 2, pp. 867-870). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Buss, D. M., & Schmitt, D. P. (1993). Sexual Strategies Theory: An Evolutionary Perspective on Human Mating. *Psychological Review*, 100, pp. 204-232.
- Cohen, B., Waugh, G., & Place, K. (1989). At the Movies: An Unobtrusive Study of Arousal-Attraction. *The Journal of Social Psychology*, 129(5), pp. 691-693.
- Český statistický úřad. (2013). Načteno 7.6.2014 z <http://www.czso.cz>
- Dijksterhuis, A., & van Olden, Z. (2006). On the benefits of thinking unconsciously: Unconscious thought can increase post-choice satisfaction. *Journal of Experimental Social Psychology*, 42(5), pp. 627-631.
- Dunning, D. (2007). Implicit Personality Theory. V R. F. Baumeister, & K. D. Vohs, *Encyclopedia of Social Psychology* (Sv. 1, pp. 466-467). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Dutton, D. G., & Aron, A. P. (1974). Some evidence for heightened sexual attraction under conditions of high anxiety. *Journal of Personality and Social Psychology*, 30, pp. 510-517.
- Eastwick, P. W., & Finkel, E. J. (2008). Sex differences in mate preferences revisited: Do people know what they really desire in a romantic partner? *Journal of Personality and Social Psychology*, 94, pp. 245 - 264.
- Elpida - seznámení pro seniory. (n.d.). Načteno 18.9.2014 z <http://elpida.cz/page.php?page=58>
- Erikson, E. H. (1963). Eight Ages of Man. V E. H. Erikson, *Childhood and Society* (pp. 247-274). New York: W.W.Norton&Co., Inc.

- Fisman, R., Iyengar, S. S., Kamenica, E., & Simonson, I. (2006). Gender differences in mate selection: Evidence from a speed dating experiment. *The Quarterly Journal of Economics*, 121(2), pp. 673 - 697.
- Frederick, R. (n.d.). *The 5 Love Languages*. Získáno 7.10.2014, z <http://fiercemarriage.com/how-to-speak-your-spouses-love-language-what-to-avoid>
- Gálik, S. (2012). *Psychologie přesvědčování*. Havlíčkův Brod: Grada Publishing, a.s.
- Gottman, J. (1995). *Why Marriages Succeed or Fail: And How You Can Make Yours Last*. Chicago: Simon & Schuster.
- Hendl, J. (2006). *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metanalýza dat*. Praha: Portál.
- Chapman, G. (2002). *Pět jazyků lásky: naučte se hovořit jazykem lásky toho druhého*. Praha: Návrat domů.
- International Social Survey Programme: Family and Changing Gender Roles III - ISSP 2002*. (2013). Načteno 27.9.2014 z <http://www.issp.org>
- Janodourek, J. (2012). *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada Publishing.
- Kahneman, D. (2013). *Thinking fast and slow*. New York: Farrar, Straus and Giroux.
- Kelly, S., & Dunbar, R. (2001). Who dares, wins: heroism versus altruism in women's mate choice. *Human Nature*, 12(2), pp. 89-105.
- Kocourková, J. (2011). Aktuální trendy české populace. V L. Šulová, T. Fait, & P. Weiss, *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví* (stránky 155-171). Praha: Maxdorf.
- Kurzban, R., & Weeden, J. (2005). Hurrydate: Mate preferences in action. *Evolution and Human Behavior*, 26, pp. 227-244.
- Löckenhoff, C. E., & Costa, P. T. (2007). Big Five Personality Traits. V R. F. Baumeister, & K. D. Vohs, *Encyclopedia of Social Psychology* (pp. 115-117). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Luo, S., & Zhang, G. (2009). What Leads to Romantic Attraction: Similarity, Reciprocity, Security, or Beauty? Evidence From a Speed-Dating Study. *Journal Of Personality*, 77(4), pp. 933-964.
- Meston, C. M., & Frohlich, P. F. (2003). Love at First Fright: Partner Salience Moderates Roller-Coaster-Induced Excitation Transfer. *Archives of Sexual Behavior*, 32(6), pp. 537-544.

- Párty pro nezadané.* (2012). Načteno 1.6.2014 z <http://www.phenomen.cz/cs/fotogalerie/singles-party-123>
- Pinker, S. (2009). *How the Mind Works*. New York: Norton & Company, Inc.
- Place, S. S., Todd, P. M., Penke, L., & Asendorph, J. B. (2009). The ability to judge the romantic interest of others. *Psychological Science*, 20, pp. 22-26.
- Place, S. S., Todd, P. M., Penke, L., & Asendorph, J. B. (2010). Humans show mate copying after observing real mate choices. *Evolution and Human Behaviour*, 31, pp. 320-325.
- Plzák, M. (1989). *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Praha: Avicenum.
- Procházková, K. (2006). *Svatby v české společnosti (tisková zpráva)*. Praha: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR.
- Regan, P. C. (1998). What if you can't get what you want? Willingness to compromise ideal mate selection standards as a function of sex, mate value, and relationship context. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 24, pp. 1288-1297.
- Regan, P. C. (2007). Matching Hypothesis. V R. F. Baumeister, & K. D. Vohs, *Encyclopedia of Social Psychology* (Sv. 2, pp. 545-546). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Ridley, M. (2007). *Červená královna: sexualita a vývoj lidské přirozenosti*. Praha: Portál.
- Rose, P. (2007). Need for Affiliation. V R. F. Baumeister, & K. D. Vohs, *Encyclopedia of Social Psychology* (Sv. 2, pp. 608-610). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Rose, S., & Frieze, I. H. (1989). Young singles' scripts for a first date. *Sex & Society*, 3, pp. 258-268.
- Seznamovací agentura pro seniory.* (n.d.). Načteno 18.9.2014 z <http://www.seznamkaproseniory.cz>
- Seznamovací aplikace Tinder.* (n.d.). Načteno 16.10.2014 z <http://www.gotinder.com>
- Seznamovací portál eDarling.* (n.d.). Načteno 12.4.2014 z <http://www.edarling.cz>
- Seznamovací portál Náhoda.* (n.d.). Načteno 12.4.2014 z <http://www.nahoda.com>
- Seznamovací portál Seznamka.cz.* (n.d.). Načteno 17.2.2014 z <http://www.seznamka.cz>
- Schwartz, B. (2004). *The Paradox of Choice: Why More is Less*. New York: Harper Perennial.

- Simonson, I. (2007). Decision Making. V R. F. Baumeister, & K. D. Vohs, *Encyclopedia of Social Psychology* (Sv. 1, pp. 224-228). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Singh, D. (1993). Adaptive Significance of Female Physical Attractiveness: Role of Waist-to-Hip Ratio. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65(2), pp. 293-307.
- Sprecher, S., & Regan, P. C. (2002). Liking Some Things (in Some People) more than Others: Partner Preferences in Romantic Relationships and Friendships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19(4), pp. 463-481.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93(2), pp. 119-135.
- Sternberg, R. J. (2002). *Kognitivní psychologie*. Praha: Portál.
- Šalamounová, P., & Nývlt, O. (2006). Mimomanželská plodnost - současné trendy v Evropě a v České republice. V D. Hamplová, P. Šalamounová, & G. Šalamounová, *Životní cyklus. Sociologické a demografické perspektivy*. (pp. 118-140). Praha: Sociologický ústav AV ČR.
- Šmolka, P. (2003). *Nevěra pro podváděné i podvádějící*. Praha: Grada Publishing.
- Šmolka, P. (2005). *Výběr partnera: pro nezadané i zadané*. Praha: Grada Publishing.
- Šmolka, P., & Mach, J. (2008). *Manželská a rodinná trápení*. Praha: Portál.
- Šulová, L. (2011). Faktory ovlivňující trvalost partnerského vztahu a volba partnera. V L. Šulová, T. Fait, & P. Weiss, *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví* (pp. 183-191). Praha: Maxdorf.
- Tavrisová, C., & Aronson, E. (2012). *Chyby se staly (ale ne mou vinou)*. Praha: Dokořán.
- Výrost, J., & Slaměník, I. (1997). *Sociální psychologie - Sociálna psychológia*. Praha: ISV.
- Výzkum Náhody. (2014). Načteno z <http://www.primaparta.cz/seznamte-se.html>.
- Webb, A. (2013). How I hacked online dating. Získáno 10.4.2014 z https://www.ted.com/talks/amy_webb_how_i_hacked_online_dating.
- Willi, J. (2006). *Psychologie lásky*. Praha: Portál.
- Wiseman, R. (2011). *59 vteřin*. Olomouc: Anag.
- Worchel, S., Lee, J., & Adewole, A. (1975). Effects of supply and demand on ratings of object value. *Journal of Personality and Social Psychology*, 32(5), pp. 906-914.

6. Přílohy

Seznam příloh:

Příloha 1: Informace pro zájemce o účast ve výzkumu

Příloha 2: Ilustrace k průběhu speed datingů

Příloha 3: Dotazníky

Příloha 1: Informace pro zájemce o účast ve výzkumu

Chcete se vášně seznámit?

Chcete přispět vědě?

Chcete se zábavnou formou
seznámit s nezadanými studenty
a studentkami vysokých škol?

Chcete se zúčastnit výzkumu z oblasti
rozhodování při výběru partnera?

Více info na:

<http://researchspeeddate.wix.com/home>

jaro - léto 2014
Psychologie FF UK

Příloha 2: Ilustrace k průběhu speed datingů

Příloha 3: Dotazníky

SCREENINGOVÝ DOTAZNÍK

Research Speed dating Party – přihláška

1. Jste
 - a. Muž
 - b. Žena
2. Jste nezadaný / nezadaná?
 - a. Ano
 - b. Ne
3. Máte zájem o nalezení partnera / partnerky? (je zde míněn vážný vztah, tedy nejedná se o hledání například občasného sexuálního partnera)
 - a. Ano
 - b. Ne
4. Studujete či jste absolventem / absolventkou vysoké školy?
 - a. Ano
 - b. Ne
5. Jakou studujete, či jste studovali, vysokou školu? (poznámka: uveďte i více oborů, pokud jste studovali více škol – cílem je, abyste účastníky Research Speed dating Party neznali a byli tak z různých oborů)
 - a. _____
6. V jakých termínech byste se mohli zúčastnit (pozn. v dotazníku bylo nabídnuto osm termínů)
7. Vaše jméno (či přezdívka)
8. Email (poznámka: email nebude nikde zveřejněn, je pro potřeby organizátorky a zaslání bližších informací)

PRE-EVENT DOTAZNÍK

DOTAZNÍK (A) PŘED SETKÁNÍM

Jsem ☐ žena ☐ muž

Obdržená přezdívka

Datum věk

Níže vidíte seznam 20 vlastností. Nejdříve u každé vlastnosti křížkem zaznačte, v jaké míře ji musí partner(ka) splňovat, abyste se s ní(m) chtěli znovu setkat pro potenciální navázání vztahu. Poté seřadte tyto vlastnosti od jedné do dvanácti dle důležitosti (1 = nejdůležitější, 20 = nejméně důležitý).

	velmi důležité	důležité	spíše důležité	spíše nedůležité	nedůležité	zcela nedůležité	Pořadí důležitosti (1. - 20.)
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST							
SPOLEČNÉ ZÁJMY							
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA							
TOLERANCE							
INTELIGENCE							
SPOLEČENSKOST							
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST							
PRACOVITOST							
CÍLEVĚDOMOST, „Ví, co chce“							
SKROMNOST							
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST							
ENERGIČNOST, ČINORODOST							
UPŘÍMNOST							
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST							
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST							
VESELOST, JE POZITIVNÍ							
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI							
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)							
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST							
SMYSL PRO RODINU							

I.POST-EVENT DOTAZNÍK

DOTAZNÍK (B) PO SETKÁNÍ – varianta pro nejvíce atraktivní

Jsem ☐ žena ☐ muž

Obdržená přezdívka

Datum

Přezdívka hodnocené(ho)

Nyní si vyberte jednu osobu, která Vás ze všech **zaujala nejvíce**, případně si dovedete představit, že byste šli s danou osobou na rande. Jeho / její přezdívku запиšte do rámečku výše.

Nyní se pokuste vybranou osobu ohodnotit, jak moc splňuje následující vlastnosti. Jedná se pouze o Váš subjektivní názor.

Poté vyberte 5 vlastností, kterými na Vás udělal(a) největší dojem, a seřad'te je (kde 1 = největší dojem).

	určitě ano	ano	spíše ano	spíše ne	ne	určitě ne	Pořadí 5 vlastností, kterými na mě udělal(a) největší dojem
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST							
SPOLEČNÉ ZÁJMY							
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA							
TOLERANCE							
INTELIGENCE							
SPOLEČENSKOST							
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST							
PRACOVITOST							
CÍLEVĚDOMOST, „VÍ, co chce“							
SKROMNOST							
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST							
ENERGIČNOST, ČINORODOST							
UPŘÍMNOST							
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST							
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST							
VESELOST, JE POZITIVNÍ							
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI							
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)							
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST							
SMYSL PRO RODINU							

II. POST-EVENT DOTAZNÍK *DOTAZNÍK (C) PO SETKÁNÍ – varianta pro nejméně atraktivní*

Jsem ☐ žena ☐ muž

Obdržená přezdívka

Datum

Přezdívka hodnocené(ho)

Nyní si vyberte jednu osobu, která Vás ze všech **zaujala nejméně**, případně byste se s danou osobou již nechtěli setkat. Jeho / její přezdívku zapište do rámečku výše.

Nyní se pokuste vybranou osobu ohodnotit, jak moc splňuje následující vlastnosti. Jedná se pouze o Váš subjektivní názor.

Poté vyberte 5 vlastností, které Vás nejvíce odradily (například svou absencí), a seřad'te je (kde 1 = nejvíce mě odrazuje či chybí).

	určitě ano	ano	spíše ano	spíše ne	ne	určitě ne	Pořadí 5 vlastností, které mě nejvíce odradily
SMYSL PRO HUMOR, ZÁBAVNOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
SPOLEČNÉ ZÁJMY	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
POHLEDNOST, FYZICKÁ ATRAKTIVITA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
TOLERANCE	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
INTELIGENCE	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
SPOLEČENSKOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
FINANČNÍ ZAJIŠTĚNOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
PRACOVITOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
CÍLEVĚDOMOST, „VÍ, co chce“	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
SKROMNOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
VŘELOST, PŘÍVĚTIVOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
ENERGIČNOST, ČINORODOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
UPŘÍMNOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
SPOLEHLIVOST, ZODPOVĚDNOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
SEXUÁLNÍ VYZÝVAVOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
VESELOST, JE POZITIVNÍ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
VYPOMÁHÁ V DOMÁCNOSTI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
EMOČNÍ STABILITA (bez náladovosti)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
VYZRÁLOST, OSOBNÍ VYSPĚLOST	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
SMYSL PRO RODINU	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

NEVÝZKUMNÝ DOTAZNÍK

DOTAZNÍK (D) – neslouží k výzkumu, ale k seznámení

--

[illegible]

Souhlasím, aby můj kontakt (výše) byl poskytnut těm, se kterými se navzájem označíme, že se spolu chceme znovu setkat.

Nesouhlasím, aby můj kontakt (výše) byl poskytnut těm, se kterými se navzájem označíme, že se spolu chceme znovu setkat.

**Nehodící se škrtněte*

NEVÝZKUMNÝ FOLLOW-UP DOTAZNÍK

1. Měli jste na Research Speed dating Party „shodu“?
(*Tzn. označili jste se s někým navzájem*)
 - a. Ano
 - b. Ne
2. S kolika účastníky z Research Speed dating Party jste byli na rande?
(*vztahuje se jen na účastníky Research Speed dating Party, kteří měli „shodu“*)
 - a. S žádným
 - b. S jednou / jedním
 - c. Se 2-3
 - d. S více než třemi
3. Navázali jste s někým z Research Speed dating Party partnerský vztah?
(*vztahuje se jen na účastníky Research Speed dating Party, kteří měli rande*)
 - a. Ano
 - b. Ne
4. Jste nyní zadaný / zadaná?
 - a. Ano
 - b. Ne
5. Jste nyní ve vztahu s některým z účastníků Research Speed dating Party?
(*vztahuje se jen na účastníky Research Speed dating Party, kteří navázali vztah s někým z účastníků*)
 - a. Ano
 - b. Ne
6. Zúčastnili byste se i v budoucnu některé z forem seznamky?
(*Vyberte všechny, které byste vyzkoušeli*)
 - a. Ne
 - b. Online inzerát
 - c. Speed dating
 - d. Společná aktivita (bowling, divadlo, apod.)
 - e. Výjezdová aktivita (výlet, týden na horách, víkend na kolech, apod.)
 - f. Singles party v klubu
 - g. Jiné, vypište: _____